

انجمن ریاضی ایران

سال ۲۵

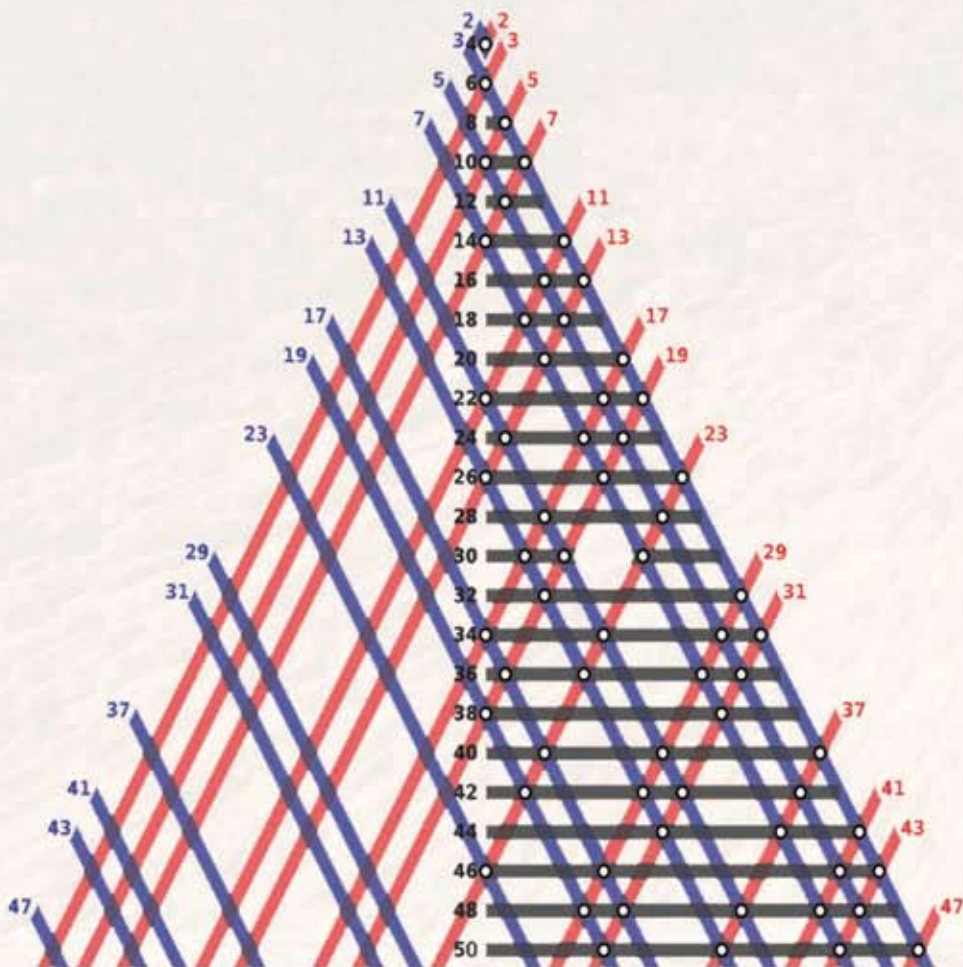
شماره ۳

پاییز ۱۳۹۲

شماره پیاپی ۱۳۷

خبرنامه

سرمقاله، مقاله، اخبار انجمن، اخبار و یادداشت‌ها، گزارش‌های گرد همایی‌های برگزار شده، گرد همایی‌های آینده
فارغ‌التحصیلان دوره دکتری، اخبار دانشگاه‌ها، معرفی نشریه، معرفی کتاب، مصوبات شورای اجرایی انجمن
و معرفی دانشکده علوم پایه دانشگاه مراغه

درستی حدس گلدباخ برای اعداد زوج کمتر از ۵۰

عنوان همایش های انجمن	محل برگزاری	زمان برگزاری
دومین سمینار آنالیز هارمونیک و کاربردها	پژوهشکده دانش های بنیادی	تهران، ۱۵ الی ۱۷ دی ۱۳۹۲
هفتمین سمینار هندسه و توپولوژی	دانشگاه علم و صنعت ایران	تهران، ۹ و ۱۰ بهمن ۱۳۹۲
هفتمین سمینار دوسالانه جبرخطی و کاربردهای آن	دانشگاه فردوسی مشهد	مشهد، ۷ و ۸ اسفند ۱۳۹۲
ششمین کنفرانس نظریه گروه های ایران	دانشگاه گلستان	گرگان، ۲۱ و ۲۲ اسفند ۱۳۹۲
سومین همایش ریاضیات و علوم انسانی	دانشگاه علامه طباطبایی	تهران، ۳ و ۴ اردیبهشت ماه ۱۳۹۳
یازدهمین سمینار معادلات دیفرانسیل و سیستم های دینامیکی	دانشگاه دامغان	دامغان، تیر ۱۳۹۳
چهل و پنجمین کنفرانس ریاضی ایران	دانشگاه سمنان	سمنان، شهریور ۱۳۹۳
پنجمین سمینار آنالیز عددی و کاربردهای آن	دانشگاه ولی عصر (عج) رفسنجان	رفسنجان، ۱۸ و ۱۹ شهریور ۱۳۹۳
بیست و چهارمین سمینار جبر	دانشگاه خوارزمی	تهران، آبان ۱۳۹۳
سومین سمینار آنالیز هارمونیک و کاربردها	دانشگاه یزد	یزد، بهمن ۱۳۹۳
چهارمین سمینار آنالیز هارمونیک و کاربردها	دانشگاه خوارزمی	تهران، ۱۳۹۴
چهل و ششمین کنفرانس ریاضی ایران	دانشگاه یزد	یزد، شهریور ۱۳۹۴
هشتمین سمینار دوسالانه جبرخطی و کاربردهای آن	دانشگاه کردستان	سنندج، خرداد ۱۳۹۴
چهل و هفتمین کنفرانس ریاضی ایران	دانشگاه خوارزمی	تهران، شهریور ۱۳۹۵
پنجاهمین کنفرانس ریاضی ایران	دانشگاه شیراز	شیراز، ۱۳۹۸
پنجاه و دومین کنفرانس ریاضی ایران	دانشگاه شهید باهنر کرمان	کرمان، ۱۴۰۰

حامیان انجمن ریاضی ایران

- مؤسسات و نهادهای زیر با کمک ها و پشتیبانی های خود از فعالیت های انجمن ریاضی ایران حمایت کرده اند. شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران از این حمایت های ارزشمند صمیمانه سپاسگزار است.
- شهرداری منطقه ۶ تهران: شهرداری منطقه ۶ تهران، ساختمان واقع در پارک ورشو تهران را به دبیرخانه انجمن ریاضی ایران تخصیص داده است.
  - معاونت محترم علمی و فناوری ریاست جمهوری: این معاونت در تأمین هزینه های ممیزی و اجرای پروژه ها کمک های مؤثری را به انجمن نموده که قابل تقدیر و تشکر است.
  - کمیسیون انجمن های علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری: این کمیسیون هر ساله مبلغی را به عنوان کمک بلاعوض به هر کدام از انجمن های علمی تحت پوشش خود تخصیص می دهد.
  - اعضای حقوقی: دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و مراکز فرهنگی، آموزشی و پژوهشی زیر در دوره ذکر شده با پرداخت حق عضویت حقوقی، از انجمن ریاضی ایران حمایت کرده اند. از رؤسا، مسئولان و نمایندگان انجمن در این مؤسسه ها قدردانی می شود.

اعضای حقوقی دوره مهرماه ۱۳۹۰ تا مهرماه ۱۳۹۱

دانشگاه های: جهرم، تفرش، شهید بهشتی، صنعتی اصفهان، صنعتی شیراز، مازندران، دانشکده ریاضی و کامپیوتر خوانسار و گنبد کاووس. دانشگاه های آزاد: واحد تهران مرکزی (دوره ۵ ساله ۹۵ - ۹۰)، واحد دزفول و واحد جویبار.

اعضای حقوقی دوره مهرماه ۱۳۹۱ تا مهرماه ۱۳۹۲

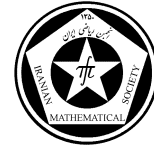
دانشگاه های: مازندران، ولی عصر رفسنجان (عج) و کتابخانه دانشگاه صنعتی شریف. دانشگاه آزاد: واحد تهران مرکزی (دوره ۵ ساله ۹۵ - ۹۰).

اعضای حقوقی دوره مهرماه ۱۳۹۲ تا مهرماه ۱۳۹۳

دانشگاه: ولی عصر رفسنجان (عج). دانشگاه های آزاد: واحد تهران مرکزی (دوره ۵ ساله ۹۵ - ۹۰) و واحد مرودشت.

□ مقاله

- ۱ نظریه‌ی تحلیلی اعداد
- اخبار انجمن
- ۴ پیام سرپرست محترم وقت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- ۵ سخنرانی رئیس انجمن در افتتاحیه‌ی چهل و چهارمین کنفرانس
- ۵ گزارش مجمع عمومی انجمن
- ۱۰ گزارش دبیر چهل و چهارمین کنفرانس ریاضی ایران
- ۱۳ میزگرد چالش‌های اجرای کهد در برنامه ریاضیات و کاربردها
- اخبار و یادداشت‌ها
- ۱۶ حدس گلدباخ دیگر یک حدسیه نیست
- گردهمایی‌های آینده
- ۲۱ دومین سمینار آنالیز هارمونیک و کاربردها
- ۲۱ هفتمین سمینار هندسه و توپولوژی
- ۲۱ سومین همایش ریاضیات مالی و علوم انسانی
- ۲۲ هفتمین سمینار دوسالانه جبر خطی
- ۲۲ پنجمین همایش آنالیز عددی و کاربردهای آن
- ۲۳ □ نامه‌های رسیده
- گزارش گردهمایی‌های برگزار شده
- ۲۸ چهارمین سمینار آنالیز عددی و کاربردهای آن
- ۲۸ پنجمین کنفرانس ریاضی کاربردی
- ۲۹ ششمین کنفرانس ترکیبیات جبری ایران
- ۳۰ دهمین سمینار معادلات دیفرانسیل و سیستم‌های دینامیکی
- ۳۰ سمینار سیر تحول مسأله چهاررنگ
- ۳۱ □ فارغ‌التحصیلان دوره دکتری
- ۳۳ □ اخبار دانشگاه‌ها
- ۳۵ □ دهه ریاضیات
- ۳۹ □ معرفی نشریه
- ۴۰ □ معرفی کتاب
- ۴۲ □ مصوبات شورای اجرایی انجمن
- ۴۵ □ معرفی دانشکده علوم پایه دانشگاه مراغه

خبرنامه

سال ۳۵، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۲، شماره پیاپی ۱۳۷

خبرنامه نشریه خبری انجمن ریاضی ایران است که زیر نظر شورای اجرایی انجمن در پایان هر فصل منتشر می‌شود. نقل مطالب با ذکر مأخذ آزاد است.

صاحب امتیاز: انجمن ریاضی ایران

مدیر مسؤول: محمدعلی دهقان (رئیس انجمن ریاضی ایران)

dehghan@mail.vru.ac.ir

سر دبیر: علی ایرانمنش iranmanesh@modares.ac.ir

هیات تحریریه:

مهدی حسنی mehdi.hassani@znu.ac.ir

شهرام رضاپور sh.rezapour@azaruniv.edu

مهدی زعفرانیه m.zaferanieh@hsu.ac.ir

سعید علیخانی alikhani@yazd.ac.ir

رستم محمدیان mohamadian_r@scu.ac.ir

حسین مومنائی momenae@mail.uk.ac.ir

ویراستار: رستم محمدیان

طراحی و تنظیم: زهرا بختیاری

تیراژ: ۱۵۰۰ نسخه

نشانی: تهران - خ استاد شهید نجات الهی، داخل پارک وارشو، دبیرخانه انجمن ریاضی ایران، صندوق پستی ۴۱۸ - ۱۳۱۴۵

تلفن و دورنگار: ۸۸۸۰۷۷۷۵, ۸۸۸۰۷۷۹۵, ۸۸۸۰۸۸۵۵

نشانی الکترونیک انجمن: iranmath@ims.ir

نشانی سامانه اعضا: http://imsmembers.ir

نشانی اینترنتی: www.ims.ir

نشانی الکترونیک خبرنامه: newsletter@ims.ir

مطالب مندرج در این نشریه منعکس کننده آراء و عقاید نویسندگان است. این مطالب به جز سرمقاله و مصوبات شورای اجرایی، لزوماً مورد تأیید انجمن ریاضی ایران نیست.

است. وی در سال ۱۷۳۷ در تلاش موفقی که برای اثبات واگرایی حاصل جمع معکوس اعداد اول انجام داد، سری $\sum_{n=1}^{\infty} n^{-s}$ را برای اعداد حقیقی $s > 1$ در نظر گرفت و ثابت کرد اتحاد

$$\sum_{n=1}^{\infty} n^{-s} = \prod_p (1 - p^{-s})^{-1},$$

که در آن حاصل ضرب روی تمام اعداد اول p گرفته می‌شود، برای $s > 1$ برقرار است. این اتحاد که بعدها به فرمول حاصل ضرب اویلر معروف شد، در واقع صورت تحلیلی قضیه اساسی حساب می‌باشد. با استفاده از آن، زمانی که $s \rightarrow 1^+$ ، اویلر توانست واگرایی $\sum_p p^{-1}$ را اثبات کند، که حاصل جمع روی تمام اعداد اول p گرفته می‌شود. در این استنتاج، اویلر هر دو قضیه باستانی مربوط به اعداد اول که به اقلیدس^۲ منسوب می‌شود را با روشی کاملاً متفاوت دوباره اثبات نمود. احکام اقلیدس عبارتند از: قضیه ۱. هر عدد صحیح $n > 1$ را می‌توان صرف‌نظر از ترتیب نوشتن عوامل، به طور یکتا به حاصل ضرب اعداد اول تجزیه کرد. قضیه ۲. تعداد اعداد اول نامتناهی است.

حدس گاوس

اگر تعداد اعداد اول نایبتر از x را با نماد $\pi(x)$ نشان دهیم، آنگاه قضیه دوم اقلیدس می‌گوید

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \pi(x) = \infty.$$

سؤالی که به طور طبیعی به ذهن برخی از ریاضی‌دان‌های قرون ۱۸ و ۱۹، از قبیل لژاندر^۴، گاوس^۵ و شاید اویلر خطور کرد این بود که مرتبه مجانبی رشد $\pi(x)$ چیست؟ در واقع آیا تابعی مقدماتی مانند $f(x)$ وجود دارد که $\lim_{x \rightarrow \infty} \pi(x)/f(x) = 1$ و یا به بیان ساده $\pi(x) \sim f(x)$ ؟ از حدس نادرست لژاندر در این باره که بگذریم، به حدس درست گاوس می‌رسیم که ادعا می‌کرد

$$\pi(x) \sim \text{Li}(x) = \int_2^x \frac{dt}{\log t},$$

که در این جا و سراسر نوشتارمان، منظور از $\log$ لگاریتم طبیعی است. این که از نماد $\ln$ استفاده نمی‌کنیم در ادبیات نظریه تحلیلی

نظریه تحلیلی اعداد

مهدی حسنی*

مقدمه

نظریه تحلیلی اعداد^۱ شاخه‌ای عمیق، مهم و جالب از ریاضیات است که با ابزار تحلیلی، خصوصاً احکامی که مربوط به توابع مختلط هستند، به مطالعه و استنتاج خواص اعداد و توابع مربوط به اعداد می‌پردازد. جدیت و عمق آن به دلیل استفاده از لایه‌های مختلف ریاضیات، شامل جبر، هندسه و هندسه جبری و بیش از همه این‌ها لایه‌های عمیقی از آنالیز حقیقی، مختلط، فوریه و هارمونیک است. در اهمیت و جذابیت آن همین بس که اغلب ریاضی‌دان‌های نامی و اثرگذار ریاضیات، علاوه بر آن‌هایی که به طور اخص در این حوزه فعالیت داشته‌اند، سعی کرده‌اند در این وادی گامی برداشته و اثری از خود برجا گذارند. مثال بارز این علاقه‌مندی، تلاشی است که بزرگان ریاضی در اثبات فرضیه معروف ریمان و مباحث پیرامون آن داشته‌اند. این امر حتی در برخی از آثار سینمایی ریاضی نمود دارد. در این نوشتار مروری مختصر به روند تاریخی تولد و گسترش نظریه تحلیلی اعداد خواهیم داشت.

در بخشی از فیلم سینمایی یک ذهن زیبا، که درباره زندگی جان نش ساخته شده است، وی را در حال سخنرانی درباره توزیع اعداد اول و فرضیه ریمان نمایش می‌دهد.

نتایج اویلر

با تعقیب روش‌ها و سرنخ‌های اساسی در نظریه تحلیلی اعداد درمی‌یابیم که پی‌ریز ساختمان زیبای این شاخه اویلر^۲ بوده

^۳AlexandriaEuclid (BC۳۲۵ - BC۲۶۵)
^۴Adrien-Marie Legendre (۱۷۵۲ - ۱۸۳۳)
^۵Johann Carl Friedrich Gauss (۱۷۷۷ - ۱۸۵۵)

^۱Analytic Number Theory
^۲Leonhard Euler (۱۷۰۷ - ۱۷۸۳)

اعداد کاملاً مرسوم است.

ریمان و قضیه اعداد اول

در تلاش برای اثبات حدس گائوس، چبیشف^۷ با روش‌های مقدماتی توانست ثابت کند که اگر حدّ نسبت $\pi(x)$ و $x/\log x$ موجود باشد آنگاه برابر ۱ است. منظور از روش مقدماتی روشی است که از مفهوم اعداد و توابع مختلط استفاده نمی‌کند. در واقع این روش‌ها اغلب به دلیل محدودیت ابزار بسیار هم پیچیده و ظریف هستند. عمده تلاش بعدی مربوط به ریمان^۸ است. او در سال ۱۸۵۹ در تنها مقاله‌ای که در نظریه اعداد نوشت، تابعی که اویلر بکار بسته بود را به عنوان تابعی مختلط در نظر گرفت. این تابع که بعدها به نام تابع زتای ریمان معروف شد برای $\Re(s) > 1$ توسط

$$\zeta(s) = \sum_{n=1}^{\infty} n^{-s},$$

تعریف می‌شود. ریمان تابع $\zeta(s)$ را به کلّ صفحه مختلط، به جز قطبی ساده در $s = 1$ با مانده ۱، ادامه‌ی تحلیلی داد و معادله‌ای تابعی برای آن نیز به دست آورد که نشان می‌داد صفرهای حقیقی این تابع اعداد $s = -2n$ است که $n \geq 1$ صحیح می‌باشد (این‌ها را صفرهای بدیهی می‌نامند). هم‌چنین تمامی صفرهای غیرحقیقی آن، که آن‌ها را صفرهای نابديهی تابع زتا می‌نامیم، در نوار مشخص شده توسط $0 \leq \Re(s) \leq 1$ قرار داشته (این را نوار بحرانی می‌نامند) و نسبت به خط $\Re(s) = 1/2$ متقارند (این را خط بحرانی می‌نامند).

اویلر و گائوس

از آنجائی که $\text{Li}(x) \sim x/\log x$ ، لذا $\pi(x) \sim x/\log x$ و این بدین معناست که احتمال آن که در بازه $[x, 2x]$ عددی صحیح اول باشد در حدود $1/\log x$ است، و احتمال اول بودن عددی که به دلخواه از بین اعداد طبیعی اختیار می‌شود برابر صفر خواهد بود! هر چند گائوس نتوانست حدسش را اثبات کند، اما بعدها درستی حدس وی ثابت شد.

قضیه دیریشله

دیریشله^۶، که بعدها به عنوان جانشین گائوس در گوتینگن انتخاب گردید، در سال ۱۸۳۷ با الهام از اثبات اویلر برای واگرایی $\sum_p p^{-1}$ توانست واگرایی سری

$$\sum_{p \equiv a [q]} p^{-1},$$

را ثابت کند که در آن جمع روی اعداد اول p متعلق به تصاعد حسابی $(a + kq)_{k \geq 0}$ با شرط $\text{gcd}(a, q) = 1$ گرفته می‌شود. در واقع واگرایی سری مذکور نتیجه می‌دهد که تعداد چنین اعداد اولی نامتناهی است. دیریشله در استنتاجش برای اولین بار در یک استنتاج نظریه اعدادی به طور جدی از اعداد و توابع مختلط استفاده کرد. اغلب ریاضی‌دانان این نتیجه دیریشله را نقطه تولّد نظریه تحلیلی اعداد، به معنای واقعی‌ش می‌دانند، هر چند اثری که کار اویلر در به ثمر نشستن تلاش دیریشله داشت را نیز نقطه عطف مهمی به شمار می‌آورند. با این حساب اگر اویلر را پی‌ریز این شاخه بدانیم، اولین سنگ بنا که با قدرت بسیار بالایی هم قرار داده شد، مربوط به دیریشله، و لذا سال ۱۸۳۷ تاریخ تولّد نظریه تحلیلی اعداد خواهد بود.

ریمان و دیریشله

ریمان در ادامه مقاله‌اش پنج حدس مهم درباره ارتباط صفرهای نابديهی تابع زتای ریمان و توزیع اعداد اول بیان نمود که عبارتند از:

- تعداد صفرها در نوار بحرانی نامتناهی است.
- اگر $N(T)$ برابر تعداد صفرهای نابديهی $\rho = \beta + i\gamma$ در مستطیل مشخص شده توسط نامساوی‌های $0 < \gamma \leq T$ و

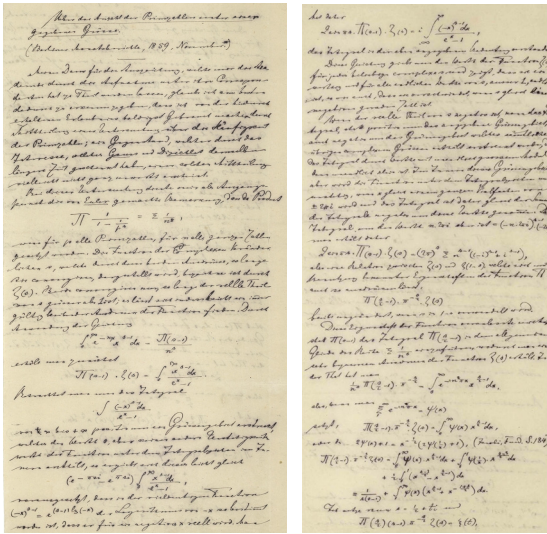
^۷Pafnuty Lvovich Chebyshev (۱۸۲۱ - ۱۸۹۴)
^۸Georg Friedrich Bernhard Riemann (۱۸۲۶ - ۱۸۶۶)

^۶Johann Peter Gustav Lejeune Dirichlet (۱۸۰۵ - ۱۸۵۹)

شده است.

$0 \leq \beta \leq 1$ باشد، آنگاه وقتی $T \rightarrow \infty$ داریم

$$N(T) = \frac{T}{2\pi} \log \left(\frac{T}{2\pi e} \right) + O(\log T).$$

دو صفحه نخست از دست‌نوشته معروف ریمان به تاریخ نوامبر ۱۸۵۹ دربارهٔ اعداد اول

۳. اگر قرار دهیم، $\xi(s) = \frac{1}{2} s(s-1) \pi^{-\frac{s}{2}} \Gamma(\frac{s}{2}) \zeta(s)$ ، آنگاه $\xi(s)$ یک تابع نام با نمایش

$$\xi(s) = \frac{1}{2} e^{Bs} \prod_{\rho} \left(1 - \frac{s}{\rho} \right) e^{\frac{s}{\rho}},$$

است که در آن (و حاصل جمع‌هایی که در زیر می‌آید) ρ روی تمامی صفرهای نابدیهی تابع زتا حرکت می‌کند، و B ثابتی است که می‌تواند دقیقاً محاسبه می‌شود.

۴. اگر برای $x > 1$ قرار دهیم

$$J(x) = \text{Li}(x) - \sum_{\rho} \text{Li}(x^{\rho}) - \log 2 + \int_x^{\infty} \frac{dt}{t(t^2-1) \log t},$$

آنگاه

$$\pi(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\mu(n)}{n} J(x^{\frac{1}{n}}),$$

که در آن $\mu(n)$ تابع موبیوس است.

۵. تمامی صفرهای نابدیهی تابع زتا روی خط $\Re(s) = 1/2$ واقعند.

حدس شمارهٔ ۴ که فرمول صریح نام دارد، ارتباط واضح بین صفرهای نابدیهی تابع زتا و توزیع اعداد اول را تشریح می‌کند. با وجود آن‌که برنامهٔ ریمان برای اثبات حدس گاوس ناقص ماند، اما طرحی که وی برای این کار ریخت توسط دیگران تعقیب شد، و در طول زمانی در حدود سی سال بعد از ریمان، درستی حدس‌های ۱ تا ۴ اثبات شدند. در نهایت بر اساس همین طرح ریمان، در سال ۱۸۹۶ هادامارد^۱ و پوسین^{۱۰} مستقلاً درستی حدس گاوس را اثبات کردند و بدین ترتیب قضیه اعداد اول که می‌گوید $\pi(x) \sim x / \log x$ اثبات شد. جالب آن‌که از بین صدها قضیه دربارهٔ اعداد اول، این یکی را قضیه اعداد اول نامیده‌اند. این قضیه قلب تپندهٔ نظریهٔ تحلیلی اعداد محسوب شده و براساس آن احکام بسیاری استنتاج

رشد نظریه‌ی تحلیلی اعداد و فرضیه‌ی ریمان

به صورتی که در بخش پیشین شرح دادیم، نظریهٔ تحلیلی اعداد متولد شد و مسیر اصلی آن که بررسی توزیع اعداد اول با ابزار آنالیزی می‌باشد، شکل گرفت و وارد قرن بیستم شد. همانند اکثر شاخه‌های علوم، رشد و توسعه‌ی نظریه‌ی تحلیلی اعداد در طول قرن بیستم بسیار چشمگیر بوده و این قرن شاهد تولد مسیرهای مهم دیگری در این حوزه از ریاضی بوده است که اغلب با سایر شاخه‌های مهم ریاضی، شامل جبر، هندسه جبری و آنالیز در ارتباط مستقیم است. برای دیدن فهرست نسبتاً کاملی از بحث‌های مهم و رایج نظریهٔ تحلیلی اعداد می‌توانید به فهرست فصل‌های کتاب [۳] نگاه کنید. این کتاب بسیار جذبی و عمیق بوده و توسط دو تن از قویترین متخصصان نظریه اعداد تألیف شده است.

بیان و اثبات همانند قضیه‌ی اعداد اول برای دیگر پدیده‌ها، به‌ویژه خصوص پدیده‌های جبری، انقلابی در این شاخه‌ها به وجود آورد. گواهی از این امر تعداد مدال‌های فیلدز اعطا شده برای کارهایی است که در این راستا انجام شده است. از میان مسائل مختلفی که در نظریه‌ی تحلیلی اعداد مطرح می‌باشد، حدس شماره‌ی ۵ ریمان، که کماکان اثبات نشده، بدون شک از هر نظر در رأس همگی قرار دارد. امروزه این حدس به فرضیه‌ی ریمان معروف شده است. در راستای اثبات آن ثابت شده است که در حدود ۴۰٪ صفرهای نابدیهی روی خط بحرانی قرار دارند. هم‌چنین معادل‌های بسیاری برای آن در اکثر شاخه‌های ریاضی به دست آمده‌اند. برخی از این معادل‌ها آن قدر ساده بیان می‌شوند که وسوسه‌ی هر فرد کنجکاوی را برای اثبات آن برمی‌انگیزد. مثلاً

^۹Jacques Salomon Hadamard (۱۸۶۵ - ۱۹۶۳)
^{۱۰}Charles Jean de la Vallée Poussin (۱۸۶۶ - ۱۹۶۲)

اخبار انجمن

پیام تلفنی آقای دکتر جعفر توفیقی سرپرست محترم وقت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در افتتاحیه سی و چهارمین کنفرانس ریاضی کشور

سلام عرض می‌کنم خدمت همه شرکت‌کنندگان در کنگره ریاضی و خدمت همه دانشمندان علمی کشور و احیاناً دانشمندانی که از کشورهای دیگر در آن کنفرانس شرکت دارند و امیدوارم که مثل همیشه این کنفرانس هم به اهداف و نتایج مورد نظرش برسد. بدون تردید در دنیای امروز اهمیت علم ریاضی بر کسی پوشیده نیست و بدون تردید می‌توان اذعان کرد که ریاضیات پایه بسیاری از علوم بشری قلمداد می‌شود و امروز تقریباً هیچ حوزه علمی را نمی‌توان پیدا کرد که با مسأله ریاضیات سر و کار نداشته باشد و به همین علت امروز در دنیا ریاضیات شاخه‌های بسیار متنوع و مختلفی را پیدا کرده است. خوشبختانه انجمن ریاضی ایران هم در کشور ما از انجمن‌هایی است که قدمت بسیار دیرینه‌ای دارد و خدمات بسیار ارزشمندی به کشور و به توسعه علمی کشور ارائه کرده است. هم‌چنین خوشبختانه کشور ما هم در علم ریاضی سابقه بسیار طولانی دارد و دانشمندان بسیار برجسته‌ای در تاریخ علم کشور ما در این زمینه حضور داشتند که باعث افتخار هستند. هم‌چنین در شرایط حاضر خوشبختانه با توسعه دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی، علم ریاضیات بسیار گسترده شده در کشور ما و امروز اعضای هیأت علمی و پژوهشگران بسیار زیادی در این زمینه مشغول فعالیت هستند و هم‌چنین دانشجویان بسیار با استعدادی که واقعاً برای کشور ما نعمت و سرمایه تلقی می‌شوند در زمینه‌های مختلف ریاضیات مشغول به تحصیل هستند که با اطمینان می‌شود گفت که نقش این‌ها در توسعه علمی و توسعه فناوری‌های نوین و پیشرفت‌های کشور بسیار مؤثر خواهد بود. لازم به گفتن است که علم ریاضیات حتی در حوزه‌های علمیه ما هم با جدیت دنبال می‌شده و بسیاری از علما به خاطر اهمیت و نقش این علم در پیشرفت علوم بشری توجه داشته و مطالعات و تحقیقاتی هم انجام داده‌اند.

بنده هم به‌عنوان یک عضو کوچکی از جامعه علمی کشور آرزوی موفقیت می‌کنم برای همه دانشمندانی که در این کنفرانس گردهم آمده‌اند و مطمئن هستم که با ارائه آخرین دستاوردهای علمی، خواهند توانست بیش از پیش جایگاه کشور ما را هم در علم ریاضیات و هم در تمام علوم که واقعاً ریاضیات در آن‌ها نقش دارد، انشاءالله به خوبی ایفا کنند. برای همه عزیزان آرزوی سلامتی و سربلندی و توفیق دارم.

ثابت می‌شود که درستی فرضیه‌ی ریمان معادل است با برقراری نامساوی

$$\sigma(n) \leq H_n + e^{H_n} \log H_n,$$

برای هر عدد طبیعی $n \geq 1$ ، با تساوی فقط برای حالت $n = 1$. در این نامساوی، طبق معمول $\sigma(n)$ برابر حاصل جمع شمارنده‌های مثبت n و $H_n = \sum_{k=1}^n k^{-1}$ می‌توانید بخت خود را برای اثبات این نامساوی و برنده شدن جایز یک میلیون دلاری، به همراه کلی افتخار علمی، بیازمایید. به هر حال با فرض درستی یا نادرستی این حدس، صدها قضیه و گزاره در شاخه‌های مختلف ریاضیات و برخی از دیگر شاخه‌های علوم هم‌چون فیزیک نظری استنتاج شده است. پیتر سرناک^{۱۱} درباره اهمیت آن می‌گوید که ابزارمان در ریاضیات بدون فرضیه ریمان همانند یک پیچ گوشتی و با آن همانند یک بولدوزر است. برخی معتقدند که این حدس دشوارترین مسأله ریاضی است که تاکنون به ذهن بشر خطور کرده است.

مراجع

- [1] P. Borwein, S. Choi, B. Rooney and A. Weirathmueller (Eds.), *The Riemann Hypothesis*, Springer, 2008.
- [2] H. Davenport, *Multiplicative Number Theory (third edition)*, Springer, 2000.
- [3] H. M. Edwards, *Riemann's Zeta Function*, Dover Publications, 2001.
- [4] H. Iwaniec and E. Kowalski, *Analytic Number Theory*, American Mathematical Society, 2004.

* دانشگاه زنجان

^{۱۱} (۱۹۵۳ -) Peter Clive Sarnak

این مشکل و مشکلات ناشی از اجرای آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها و آزمون‌های ورودی تحصیلات تکمیلی، برنامه‌های درسی دوره‌های کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری، طرح‌های ممیزی، وضعیت آموزشی و پژوهشی دانشکده‌های ریاضی و دانشگاه‌های کشور و... از جمله مسائلی هستند که کمیسیون‌های تخصصی انجمن ریاضی ایران می‌توانند نسبت به کار کارشناسی و ارائه راه کارهای مناسب برای رفع آن‌ها اقدام نمایند.

امید است در جلسه‌ها، میزگردها و گردهمایی‌هایی که در این چند روز همکاران دانشگاهی و استادان محترم رشته ریاضی برگزار می‌کنند تمامی این دغدغه‌ها به بحث گذاشته شود تا بتوانیم آن‌ها را به وزارت محترم علوم، تحقیقات و فناوری منعکس کرده و همان‌گونه که مقام محترم وزارت نیز قول دادند با به‌کارگیری صحیح از پتانسیل‌های انجمن ریاضی که قدمتی ۴۰ ساله دارد در رفع این تنگناها گام‌های اساسی برداشته شود.

محمدعلی دهقان

رئیس انجمن ریاضی ایران

گزارش مجمع عمومی انجمن هم‌زمان با برگزاری چهل و چهارمین کنفرانس ریاضی ایران

براساس دعوت قبلی که در نشریه خبرنامه انجمن ریاضی ایران درج گردیده است، مجمع عمومی عادی انجمن در ساعت ۱۷ روز چهارشنبه ۱۳۹۲/۰۶/۰۶ در آمفی تئاتر دانشکده مهندسی دانشگاه فردوسی مشهد هم‌زمان با برگزاری چهل و چهارمین کنفرانس ریاضی ایران و با حضور بیش از یکصد و بیست نفر از اعضای پیوسته انجمن تشکیل گردید. در آغاز جلسه آقای دکتر محمدعلی دهقان رئیس انجمن، پس از عرض خیرمقدم از حضار درخواست نمودند که اعضای هیأت رئیسه مجمع عمومی را انتخاب نمایند. پس از بحث و تبادل نظر با اعلام رأی حاضرین اعضای زیر انتخاب شدند:

۱. آقای دکتر حمید پزشکی از دانشگاه تهران (به‌عنوان رئیس جلسه)
۲. آقای دکتر علی محمد نظری از دانشگاه اراک (به‌عنوان ناظر انتخابات)
۳. آقای دکتر سیدعلی محمد محسنی‌الحسینی از دانشگاه ولی عصر (عج) رفسنجان (به‌عنوان ناظر انتخابات)

سخنرانی رئیس انجمن در مراسم افتتاحیه چهل و چهارمین کنفرانس ریاضی ایران

به نام خدا، حضور کلیه شرکت‌کنندگان در ۴۴مین کنفرانس ریاضی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی در رشته ریاضی، اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های کشور، دبیران محترم ریاضی، مسئولان محترم استان خراسان رضوی، شهر مقدس مشهد و دانشگاه فردوسی مشهد خصوصاً آقای دکتر عاشوری ریاست محترم دانشگاه را گرامی می‌دارم. لازم است از کلیه برگزارکنندگان ۴۴مین کنفرانس ریاضی، کمیته‌های علمی و اجرایی، دبیر محترم کنفرانس آقای دکتر عرفانیان، دبیر محترم کمیته علمی آقای دکتر مصلحیان، دبیر محترم اجرایی آقای دکتر گنج‌پزان، مسئول محترم دبیرخانه خانم دکتر حجازیان و کلیه همکاران و دانشجویانی که در هر چه بهتر برگزاری این کنفرانس تلاش و کوشش نموده‌اند تقدیر و تشکر به عمل آید.

حضور خانم دکتر سلطانه‌خواه معاون محترم فناوری ریاست جمهوری را در این مراسم گرامی داشته و بر خود لازم می‌دانم از حمایت‌های بی‌دریغ ایشان در طول سنوات گذشته در زمان عضویت شوراهای شهر تهران، معاونت فناوری ریاست جمهوری و مسئولیت ستاد ملی نخبگان که در امر اسکان انجمن ریاضی، هدایای ویژه برای برندگان طلا، نقره و برنز مسابقات ریاضی، کمک‌های مالی انجام گرفته سپاسگزاری و تشکر نمایم.

در تماسی که شب گذشته با آقای دکتر توفیقی سرپرست محترم وزارت علوم داشتم ایشان نسبت به ارسال پیام زنده تلفنی در مراسم افتتاحیه اعلام آمادگی نمودند. شایسته است از احساس مسئولیتی که ایشان در قبال انجمن و رفع مشکلات جامعه ریاضی که قسمت اعظم آن مشکلات جامعه علمی کشور نیز می‌باشد دارند، قدردانی شود.

چنانچه برنامه‌های آموزشی و پژوهشی دانشکده‌های ریاضی در جهت رسیدن به اهداف یک برنامه مشخص باشد و توانایی‌های هر دانشکده در این برنامه مشخص شده باشد هیچ‌گاه با جمعیت بسیار بالای دانشجویان تحصیلات تکمیلی در یک دانشکده مواجه نخواهیم شد. همین‌طور مشکلات و مسائل برنامه‌ریزی دروس دوره‌های مختلف دانشگاهی و پیش‌دانشگاهی و تغییرات مداوم این برنامه‌ریزی‌ها ناشی از نبود اهداف مشخص در برنامه‌های علمی می‌باشد.

۴. آقای دکتر ماشاءاله متین‌فراز دانشگاه مازندران (به‌عنوان منشی جلسه)

پس از استقرار هیأت رئیسه مجمع عمومی، رئیس انجمن گزارش مبسوطی از فعالیت یک‌ساله انجمن را ارائه نمودند که به‌طور جداگانه در خبرنامه انجمن درج خواهد شد.

یکی از نکات مهمی که در گزارش ایشان آمده بود تشکیل کمیسیون‌های تخصصی انجمن و تشکیل اولین جلسه مشترک این کمیسیون‌ها در دانشگاه امیرکبیر بود. پس از اتمام گزارش، برای تأیید گزارش سالیانه رئیس انجمن رأی‌گیری به عمل آمد و مورد تأیید حضار قرار گرفت.

در ادامه از خزانه‌دار انجمن، آقای دکتر سیدمنصور واعظپور دعوت شد که گزارش عملکرد مالی انجمن را در مدت یک سال گذشته ارائه نمایند. ایشان متذکر شدند که گزارش مکتوب عملکرد مالی در اختیار حضار قرار گرفته است و ضمناً توضیحاتی نیز در مورد وضع مالی انجمن ارائه نمودند و مانند گزارش سال‌های قبل خاطر نشان کردند که بر اساس قوانین و مقررات مالیاتی کشور، انجمن باید گزارش مالی هر سال شمسی را تا پایان همان سال ارائه دهد. یکی از نکات مهمی که مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت موضوع ارائه گزارش مالی به اداره مالیات قبل از تصویب آن در مجمع عمومی بود. اعضای حاضر در مجمع عمومی این اختیار را به خزانه‌دار تفویض کردند که برای سال ۱۳۹۳ گزارش مالی را بدون تصویب مجمع عمومی جهت تسویه حساب‌های مالی به اداره مالیات ارائه دهد. به هر صورت خزانه‌دار می‌بایست گزارش مالی را به تصویب مجمع عمومی برساند و پاسخگوی ابهامات احتمالی باشد.

سپس آقای دکتر رشید زارع‌نهنندی بازرس انجمن، گزارش خود را ارائه نمودند و متذکر شدند که هیچ مورد منفی از عملکرد شورای اجرای مشاهده نکرده‌اند. ایشان هم‌چنین گزارش مالی خزانه‌دار را نیز تأیید نمودند. آقای دکتر قاسمی هنری در خصوص تشکیل کمیته اخلاق علمی گزارش مبسوطی ارائه دادند و به برخی از محورهای فعالیت‌های این کمیته اشاره کردند. در همین رابطه اعضای حاضر در مجمع به ارائه نقطه‌نظرات خود پرداختند و برای اعضای کمیته آرزوی موفقیت کردند. جلسه ساعت ۱۹ خاتمه یافت.

حمید پزشکی

رئیس جلسه مجمع عمومی

سخنرانی رئیس انجمن

در مجمع عمومی

گزارش رئیس انجمن ریاضی ایران در مجمع عمومی سالانه که هم‌زمان با برگزاری ۴۴امین کنفرانس ریاضی ایران در دانشگاه فردوسی مشهد در تاریخ ۹۲/۶/۶ برگزار شده است.

به نام خدا و با سلام خدمت همکاران محترم

در ابتدا جا دارد مجدداً از تمامی دست‌اندرکاران ۴۴امین کنفرانس ریاضی ایران و مسئولان محترم دانشگاه فردوسی مشهد که زحمت میزبانی این کنفرانس را به عهده گرفته‌اند تشکر و قدردانی نمایم. شورای جدید اجرایی انجمن ریاضی ایران از مهرماه سال ۱۳۹۱ برای یک دوره سه ساله فعالیت خود را شروع نمود.

در همان آغاز کار وجود کمیته‌های تخصصی و اجرایی که بتواند انجمن را در جهات مختلف فعال نموده و در عین حال از نیروهای متخصص برای پیشبرد اهداف جامعه ریاضی استفاده بیشتر نماید به شدت احساس می‌شد به همین جهت در اولین جلسات شورای اجرایی تشکیل این کمیته‌ها و کمیسیون‌های تخصصی در دستور کار قرار گرفت.

شورای اجرایی در طول یک سال گذشته ضمن تداوم فعالیت‌های شورای‌های قبلی که اساس حرکت‌ها و سیاست‌های انجمن را پایه‌گذاری کرده‌اند در امور زیر اتمام ورزیده است:

الف: تشکیل کمیته‌های اجرایی

کمیته‌های اجرایی انجمن به منظور تقسیم وظایف با تنظیم و تصویب اساسنامه متناسب با نوع فعالیت به شرح زیر شروع به فعالیت نموده‌اند:

۱. کمیته کمیسیون‌های تخصصی با مسئولیت آقای دکتر طاهر قاسمی هنری؛
۲. کمیته انتشارات با مسئولیت آقای دکتر عباس سالمی؛
۳. کمیته جوایز و مسابقات با مسئولیت آقای دکتر حمیدرضا ابراهیمی ویشکی؛
۴. کمیته اسکان با مسئولیت دکتر محمدعلی دهقان؛
۵. کمیته همایش‌ها با مسئولیت آقای دکتر مسعود آری‌نژاد؛
۶. کمیته امور بین‌الملل با مسئولیت آقای دکتر علی ایرانمنش؛
۷. کمیته امور جوانان با مسئولیت آقای دکتر مجید میرزاویری؛
۸. کمیته ارتباطات با مسئولیت آقای دکتر مجید سلیمانی دامنه؛
۹. کمیته انفورماتیک با مسئولیت آقای دکتر عبدالعزیز عبدالمهی؛
۱۰. کمیته اخلاق علمی با مسئولیت آقای دکتر طاهر قاسمی هنری؛

ب: کمیسیون‌های تخصصی

تعداد ۱۸ کمیسیون تخصصی در کمیته مربوطه شروع به فعالیت نموده‌اند. نام‌گذاری و تشکیل این کمیته‌ها بیشتر بر اساس فعالیت متخصصین این رشته‌ها در کشور و برگزاری سمینارهای تخصصی و یا داشتن انجمن خاص در آن گرایش مرتبط با ریاضیات بوده است. این کمیسیون‌ها عبارتند از:

۱. کمیسیون آمار؛
۲. کمیسیون آموزش ریاضی؛
۳. کمیسیون آنالیز ریاضی؛
۴. کمیسیون آنالیز عددی؛
۵. کمیسیون آنالیز غیرخطی؛
۶. کمیسیون آنالیز هارمونیک؛
۷. کمیسیون بهینه‌سازی و تحقیق در عملیات؛
۸. کمیسیون ترکیبیات و نظریه گراف؛
۹. کمیسیون جبر؛
۱۰. کمیسیون جبرجابه‌جایی؛
۱۱. کمیسیون جبرخطی و نظریه عملگرها؛
۱۲. کمیسیون دستگاه‌های فازی؛
۱۳. کمیسیون رمز؛
۱۴. کمیسیون ریاضیات مالی؛
۱۵. کمیسیون معادلات دیفرانسیل و دستگاه‌های دینامیکی؛
۱۶. کمیسیون منطق و علوم کامپیوتر؛
۱۷. کمیسیون نظریه گروه‌ها؛
۱۸. کمیسیون هندسه و توپولوژی؛

پ: همایش‌ها و گردهمایی‌ها

در سال ۱۳۹۱ بیش از ده همایش و گردهمایی با همکاری و حمایت انجمن توسط دانشکده‌ها و گروه‌های ریاضی دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی کشور برگزار شد. جا دارد از تمامی دست‌اندرکاران برگزاری آن‌ها تشکر و قدردانی شود این همایش‌ها عبارتند از:

۱. سی و ششمین مسابقه ریاضی دانشجویی کشور با دبیری آقای دکتر علی طاهرخانی در تاریخ ۲۶ الی ۲۹ اردیبهشت‌ماه ۹۱ به میزبانی دانشگاه تحصیلات تکمیلی زنجان؛
۲. سمینار یک روزه برنامه‌ریزی کارشناسی ارشد ریاضی با دبیری آقای دکتر سیدمنصور واعظ‌پور در تاریخ ۱۱ تیرماه ۹۱ به میزبانی دانشگاه صنعتی امیرکبیر؛
۳. بیستمین سمینار آنالیز ریاضی و کاربردهای آن با دبیری آقای دکتر بیاض دارابی در تاریخ ۱۹ الی ۲۱ تیرماه ۹۱ به

میزبانی دانشگاه مراغه؛

۴. نهمین سمینار معادلات دیفرانسیل و سیستم‌های دینامیکی به دبیری آقای دکتر ناصر آقازاده در تاریخ ۲۱ الی ۲۳ تیرماه ۹۱ به میزبانی دانشگاه شهید مدنی؛

۵. چهل و سومین کنفرانس ریاضی ایران با دبیری آقای دکتر غلامرضا حجتی در تاریخ ۶ الی ۹ شهریورماه ۹۱ به میزبانی دانشگاه تبریز؛

۶. سومین کارگاه و سمینار تاریخ ریاضی با دبیری آقای دکتر حمیدرضا مراشی در تاریخ ۱۰ الی ۱۱ شهریورماه ۹۱ به میزبانی دانشگاه بناب؛

۷. دوازدهمین کنفرانس آموزش ریاضی با دبیری آقای دکتر حسین فولادیان در تاریخ ۱۲ الی ۱۵ شهریورماه به میزبانی دانشگاه سمنان؛

۸. سومین گردهمایی نمایندگان انجمن ریاضی ایران با دبیری آقای دکتر مجید سلیمانی دامنه در تاریخ ۳ آبان‌ماه ۹۱ به میزبانی دانشگاه تهران؛

۹. اولین همایش دانشجویی ریاضیات و کاربردهای آن با دبیری آقای دکتر محمدرضا حدادی در تاریخ ۳ آبان‌ماه ۹۱ به میزبانی دانشگاه آیت‌الله العظمی بروجردی؛

۱۰. دومین کنفرانس تحقیق در عملیات و بهینه‌سازی با دبیری آقای مجید سلیمانی دامنه در تاریخ ۳۰ دی‌ماه الی ۳ بهمن‌ماه ۹۱ به میزبانی دانشگاه تهران؛

۱۱. اولین سمینار آنالیز هارمونیک و کاربردهای آن با دبیری آقای دکتر رسول نصرافهانی در تاریخ ۴ و ۵ بهمن‌ماه ۹۱ به میزبانی دانشگاه صنعتی اصفهان؛

۱۲. سومین همایش ریاضیات مالی و کاربردها با دبیری آقای دکتر محمدرضا صافی در تاریخ ۱۱ و ۱۲ بهمن‌ماه ۹۱ به میزبانی دانشگاه سمنان؛

ت: جلسات شورای اجرایی انجمن

شورای اجرایی انجمن با تلاش و همت عالی از هر کوششی در جهت اعتلای ریاضی کشور دریغ نورزیده و نهایت تلاش خود را با تشکیل منظم و مرتب جلسات و ترتیب ملاقات با مسئولین کشوری به کار برده است، این شورا در سال منتهی به مهرماه جاری ۱۲ جلسه حداقل ۶ ساعتی در دبیرخانه انجمن و در دانشگاه‌های تبریز، سمنان و فردوسی مشهد برگزار نموده است.

ث: نشریات ادواری

بولتن انجمن ریاضی ایران با توجه به استقبال فوق‌العاده پژوهشگران داخل و خارج از کشور در سال ۲۰۱۲ اقدام به انتشار ۴ شماره

همکاری نزدیک با انجمن‌های ریاضی کشورهای منطقه و هم‌جوار در حال تنظیم یک پیش‌نویس تفاهم‌نامه همکاری با کشورهای روسیه، ترکیه، گرجستان، آذربایجان و ارمنستان می‌باشد که نتیجه اقدامات به عمل آمده در گزارشات بعدی انشالله اعلام خواهد شد. در ضمن، بین‌المللی شدن جایزه مهدی بهزاد در دستور کار قرار دارد که پیگیری آن از طرف شورای اجرایی، به هیأت امنای جایزه مذکور محول شده است.

د: تأثیرگذاری انجمن در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی‌های آموزشی و پژوهشی ریاضی

انجمن ریاضی سعی بر آن داشته و دارد که با انتقال نظرها و پیشنهادها، جامعه ریاضی کشور به سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان مقاطع مختلف در وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری و وزارت آموزش و پرورش در جهت کارا کردن برنامه‌ها گام‌های اساسی بردارد. در این رابطه میزگردهای مختلف در زمینه امتیازهای برنامه ریاضیات و کاربردها، برنامه‌ریزی درسی تحصیلات تکمیلی و آزمون ورودی دوره‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه فردوسی و سمینار یک روزه برنامه‌ریزی کارشناسی ارشد ریاضی در دانشگاه صنعتی امیرکبیر و میزگرد آموزش ریاضیات دانشگاهی در دانشگاه تبریز توسط انجمن ریاضی و با حضور تیم‌های برنامه‌ریزی برگزار شد و همچنین ملاقات‌هایی با مسئولین و اعضای شورای برنامه‌ریزی درس ریاضی وزارت آموزش و پرورش صورت گرفته است. امید می‌رود انجمن بتواند با استفاده از بازوی قوی تخصصی خود، کمیسیون‌های تخصصی و همکاران دانشگاهی تأثیرات مثبتی در جهت افزایش توان علمی و ریاضی دانش‌آموختگان مقاطع مختلف آموزشی کشور به جا بگذارد.

در پایان جا دارد اینجانب از طرف خود و اعضای شورای اجرایی از مسئول محترم دبیرخانه خانم اکرم صادقی و سایر همکاران دبیرخانه خانم‌ها: فرید صمدیان، زهرا بختیاری، سمانه بختیاری و مولود بیات به دلیل همکاری و تلاش بی‌شائبه در انجام امور انجمن تشکر و قدردانی شود. همچنین از آقای مرتضی عبدی‌زاده که به مدت ۱۵ سال در قسمت‌های مختلف دبیرخانه انجمن از هیچ کوششی دریغ ننموده کمال سپاس و تشکر را دارد و پیشرفت و تعالی ایشان را در هر حوزه‌ای که فعالیت می‌نمایند از درگاه احدیت مسئلت می‌نمایم.

محمدعلی دهقان

رئیس انجمن ریاضی ایران

نموده و با تصویب شورای اجرایی در سال ۱۳۰۱۳، ۶ شماره از بولتن منتشر خواهد شد. با توجه به مسائل عدیده مالی و گستردگی امکانات الکترونیکی در نظر است بولتن به تدریج از حالت انتشار به صورت سخت‌افزاری به سمت انتشار الکترونیکی حرکت نماید. خبرنامه نیز چون گذشته به ۴ شماره در سال و به صورت فصل‌نامه با سردبیری آقای دکتر ایرانمنش و هیأت تحریریه جدید به فعالیت خود ادامه داده است. مجله فرهنگ و اندیشه ریاضی هم در سال ۹۱ با چاپ ۳ شماره سعی در انتشار مقاله‌های علمی - ترویجی پژوهشگران محترم ریاضی نموده است.

ج: فعالیت‌های انجمن در فرهنگستان علوم

انجمن ریاضی به عنوان یکی از اعضای حقوقی کمیسیون پیشبرد ریاضی که از مهرماه ۹۱ به همت فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران تأسیس شد، حضور پررنگی داشته است. این کمیسیون به ریاست آقای دکتر محمدرضا عارف در جهت ارتقای ریاضی کشور فعالیت می‌نماید. رئیس انجمن ریاضی عضو کارگروه این کمیسیون نیز می‌باشد. همچنین با توجه به مصوبه فرهنگستان علوم، انجمن ریاضی ایران در شاخه ریاضیات این نهاد فرهنگی عضویت دارد.

چ: راه‌اندازی اتحادیه انجمن‌های علمی مرتبط با ریاضیات

این اتحادیه با همت آقای دکتر علی رجالی و همکاری خوب انجمن‌های مرتبط در حال شکل‌گیری است و انجمن ریاضی با دعوت از هیأت مؤسس و تشکیل جلساتی در دبیرخانه انجمن و در فرهنگستان علوم نسبت به تنظیم اساسنامه اقدام نموده است.

ح: رتبه انجمن

با توجه فعالیت انجمن در سال گذشته و براساس امتیازبندی فعالیت‌های انجمن‌های علمی توسط کمیسیون انجمن‌های علمی وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری، انجمن ریاضی ایران در سال ۱۳۹۱ در علوم پایه رتبه اول و در کل رتبه ۱۲ را کسب نموده است. انجمن ریاضی ایران به دلیل خدمات و فعالیت‌های ارزشمند علمی به دریافت لوح زرین سپاس نائل آمد که توسط ریاست جمهوری اسلامی ایران اهدا شد.

خ: فعالیت‌های بین‌المللی

شورای اجرایی با تأسیس کمیته بین‌الملل، تصمیم به گسترش ارتباطات با جامعه بین‌الملل گرفته است. همچنین به منظور

شرکت‌کنندگان گردد.

برگزاری میزگردی تحت عنوان «دوره دکتری در ایران: حال و آینده»، یکی از برنامه‌های پرجاذبه این کنفرانس بود که هم اعضای میزگرد و هم تعداد زیادی از شرکت‌کنندگان نظریات جالبی را در آن ارائه نمودند و اغلب با روند چند سال اخیر گزینش دانشجوی دکتری به روش نیمه‌متمرکز موافق نبودند و ایرادهای زیادی را بر آن وارد می‌دانستند. گزارش مفصل این میزگرد قرار است تدوین شده و در خبرنامه انجمن ریاضی ایران درج گردد.

در عصر روز دوم کنفرانس مجمع عمومی انجمن ریاضی برگزار گردید و ریاست محترم انجمن ریاضی ایران و برگزارکنندگان کنفرانس سخنانی ایراد نمودند و خزانه‌دار انجمن آقای گزارش مالی یک ساله انجمن را ارائه نمود، که مورد تأیید مجمع قرار گرفت و ضمناً مجمع اختیاراتی را هم به شورای اجرایی انجمن تفویض نمود تا گزارش مالی سال ۱۳۹۲ انجمن را به نهادهای ذیربط کشوری در پایان سال ارائه نمایند.

در حاشیه برگزاری کنفرانس نمایشگاه کتاب هم از طرف چند نهاد انتشاراتی برگزار شد که مورد استقبال شرکت‌کنندگان قرار گرفت.

در این‌جا لازم می‌دانم که متذکر شوم برخی از شرکت‌کنندگان گله‌مند بودند که چرا گزارش کنفرانس شامل چکیده مبسوط مقالات در زمان برگزاری کنفرانس در اختیار شرکت‌کنندگان قرار نگرفت. با توجه به آمار ارائه شده در مورد تعداد مقالات پذیرفته شده که حدود ۳۷۵ مقاله است و هر مقاله حدود چهار صفحه، تعداد صفحات چنین گزارشی حدود ۱۵۰۰ صفحه می‌شود که مسلماً هزینه هنگفتی را برای چاپ طلب می‌کند و ضمناً حجم زیادی هم دارد و همراه داشتن آن در زمان برگزاری کنفرانس کار دشواری است. لیکن آقای دکتر مصلحیان دبیر محترم کمیته علمی در جلسه اختتامیه قول دادند که تا آبان‌ماه گزارش کامل کنفرانس را که شامل تمامی مقالات ارائه شده است، تهیه و بر روی سایت کنفرانس قرار دهند تا برای همه قابل دسترسی باشد.

ضمناً در جلسه مجمع عمومی کنفرانس فرصتی به این‌جانب داده شد تا به نمایندگی از طرف کمیته اخلاق علمی انجمن ریاضی ایران نکاتی را در مورد رعایت اخلاق علمی توسط اعضای هیأت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی ارائه نمایم که محتوای آن در ستون جداگانه‌ای تحت عنوان «اخلاق علمی» در خبرنامه انجمن ریاضی ایران درج خواهد شد.

نکته دیگری که باید متذکر شوم این‌که در مورد روند داوری مقالات کنفرانس و ضوابط مربوط به پذیرش مقالات، با دبیر محترم کمیته علمی تبادل نظر لازم را به نمایندگی از انجمن ریاضی ایران، به صورت مکتوب و تلفنی و حتی حضوری داشته‌ام و به شکرانه

گزارش نماینده انجمن از چهل و چهارمین کنفرانس ریاضی ایران

چهل و چهارمین کنفرانس ریاضی ایران در روزهای سه‌شنبه پنجم شهریورماه لغایت جمعه هشتم شهریورماه ۱۳۹۲ در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد. در این کنفرانس حدود ۸۵۰ نفر از اعضای هیأت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی گرایش‌های مختلف علوم ریاضی شرکت نمودند. از بین انبوه مقالات دریافتی ۳۷۵ مقاله برای ارائه در قالب سخنرانی و ۲۷۵ مقاله هم به صورت پوستر توسط کمیته علمی کنفرانس پذیرفته شد.

پیش از ظهر روز اول به جلسه افتتاحیه اختصاص داشت و پس از سخنرانی مسئولین ذیربط از آقای دکتر محمد اسدزاده به‌عنوان مؤلف مقاله برتر کنفرانس ریاضی چهل و سوم، که استاد با سابقه یکی از دانشگاه‌های سوئد می‌باشند، تقدیر شد و جایزه دکتر ریاضی کرمانی به ایشان اهدا گردید. سپس لوح تقدیر و جایزه دکتر شفیع‌یها به ویراستار برتر ریاضی آقای همایون معین (ویراستار مرکز نشر دانشگاهی) اهدا شد.

از بعدازظهر روز سه‌شنبه پنجم شهریور سخنرانی‌های عمومی و تخصصی آغاز شدند و بر اساس برنامه‌ریزی دقیق کمیته علمی کنفرانس جلسات سخنرانی تا ظهر روز جمعه هشتم شهریور با نظم و دقت خاصی مطابق برنامه زمان‌بندی شده در موعد مقرر و بدون تأخیر برگزار شدند، که جا دارد از مسئولین برگزارکننده کنفرانس بالاخص کمیته علمی و دبیر محترم کمیته علمی کنفرانس آقای دکتر محمد صالح مصلحیان کمال تشکر و قدردانی را داشته باشم.

سخنرانی‌های عمومی و تخصصی در گرایش‌های:

احتمال و آمار - آموزش ریاضی تاریخ علم و فلسفه علم - آنالیز، نظریه عملگرها و فیزیک ریاضی - آنالیز عددی و محاسبات علمی - تحقیق در عملیات و علوم کامپیوتر - جبر، هندسه جبری و نظریه لی - منطق، مبانی ریاضی، نظریه اعداد و ترکیبیات - نظریه کنترل، بهینه‌سازی و ریاضیات فازی کاربردی - هندسه، توپولوژی، سیستم‌های دینامیکی و معادلات دیفرانسیل.

به‌طور هم‌زمان برگزار شدند و دفترچه خلاصه مقالات کنفرانس حاوی اطلاعات خوبی در مورد زمان و محل جلسه سخنرانی و عنوان چکیده مقالات بود که بر اساس آن شرکت‌کنندگان می‌توانستند سخنرانی‌های موردعلاقه خود را انتخاب و در آن شرکت کنند.

نظر به این‌که تعداد خیلی از سخنران‌ها (حدود ۱۰ نفر) نتوانستند در کنفرانس حضور یابند، لذا جلسات سخنرانی آن‌ها تعطیل شد و خوشبختانه جلسات بعدی جابه‌جا نشدند که باعث سردرگمی

قدیمی‌ترین انجمن علمی در کشور برداختند و آرزوی موفقیت و بهره‌گیری بیشتر جامعه علمی ریاضی کشور از این کنفرانس را داشتند. پس از آن معاون محترم توسعه و برنامه‌ریزی شهرداری مشهد سخن گفت و در پایان معاون محترم علمی و فناوری رئیس جمهور به بیان گزارشی از فعالیت‌های انجام شده در این معاونت و به‌خصوص جایگاه تحقیقات و پژوهش‌های بنیادی در کشور پرداختند. لازم به یادآوری است در پایان این مراسم جایزه بهترین مقاله ارایه شده در چهل و سومین کنفرانس ریاضی به آقای دکتر اسدزاده اهدا شد و هم‌چنین به مناسبت تولد ریاضی‌دان اسلامی سده چهارم ابوالوفای بوزجانی در روستای بوزجان واقع در حومه شهرستان تربت جام استان خراسان رضوی، موسیقی محلی و رقص چوب توسط هنرمندان این دیار در مراسم افتتاحیه اجرا گردید. جلسه در ساعت ۱۱/۳۰ خاتمه یافت و ساعت ۱۴ شروع سمینارهای کنفرانس در محل دانشگاه بود.

استقبال شایان توجه شرکت‌کنندگان در ارسال مقالات علمی پژوهشی، کمیته علمی را بر آن داشت تا با برنامه‌ریزی‌های منسجم و فشرده در مقایسه با کنفرانس‌های قبلی تعداد بیشتری از مقالات رسیده را برای ارائه در کنفرانس پذیرش نمایند. لذا از بین حدود ۸۵۰ مقاله رسیده به دبیرخانه کنفرانس، پس از داوری حدود ۳۷۵ مقاله برای ارائه به صورت سخنرانی ۲۰ دقیقه‌ای و ۲۷۵ مقاله به صورت پوستر در کنفرانس پذیرفته شدند. در این کنفرانس که بزرگترین گردهمایی علمی ریاضی کشور محسوب می‌گردد، علاوه بر آقایان دکتر طاهر قاسمی‌هنری، دکتر غلامرضا حاجتی و دکتر محمدرضا صافی به عنوان نمایندگان انجمن ریاضی در کمیته علمی، حدود ۵۰ نفر متشکل از اعضای هیأت علمی (شاغل و پیشکسوت) گروه‌های ریاضی محض و کاربردی و آمار در قالب کمیته‌های علمی و اجرایی با کنفرانس همکاری صمیمانه داشتند. با توجه به تجربیات ارزشمند علمی و اجرایی همکار ارجمند آقای دکتر محمد صالح مصلحیان، مسئولیت دبیر کمیته علمی کنفرانس به عهده ایشان گذاشته شد و البته یک کمیته منتخب علمی متشکل از ۹ بخش موضوعی کنفرانس عهده‌دار مسئولیت فرآیند داوری (ارسال به داوران، دریافت نظرات، پیشنهاد در مورد پذیرش مقاله به صورت سخنرانی یا پوستر و یا عدم اولویت به دبیر محترم علمی جهت تصمیم‌گیری نهایی) را به عهده داشتند که عبارتند از:

- دکتر حمیدرضا ابراهیمی‌ویشکی (مسئول بخش آنالیز، نظریه عملگرها، فیزیک ریاضی)
- دکتر محمد امینی (مسئول بخش آمار و احتمال)
- دکتر شهرین حجازیان (مسئول بخش آموزش ریاضی، تاریخ علم، فلسفه علم)

الهی با دقت نظر و وقت‌گذاری اعضای محترم کمیته علمی و داوران محترم، مقالات با کیفیت خوبی مطابق ضوابط انجمن و کمیته علمی کنفرانس تدوین و ارائه شدند.

در این کنفرانس چهار کارگاه آموزشی نیز برگزار گردید که از آن به خوبی استقبال شد. سخنرانان مدعو این کنفرانس اغلب ایرانی بودند که از میان ریاضی‌دان‌های برجسته کشور انتخاب شده بودند و البته چند نفری هم شرکت‌کننده و سخنران مدعو خارجی داشتیم. بار دیگر جا دارد که از همه مسئولان برگزاری چنین کنفرانس با عظمتی تشکر و قدردانی کنم که با اتحاد و همدلی طیف وسیعی از اعضای هیأت علمی و دانشجویان دانشجوید علوم ریاضی، این همایش بزرگ ریاضی کشور به نحو مطلوبی که در شأن دانشگاه فردوسی مشهد بود، برگزار گردید.

طاهر قاسمی‌هنری

نماینده انجمن ریاضی ایران

در کمیته علمی کنفرانس

گزارش دبیر چهل و چهارمین کنفرانس ریاضی ایران

دانشگاه فردوسی مشهد به‌عنوان دانشگاه پایتخت معنوی ایران افتخار دارد از سال ۱۳۵۹ که میزبان یازدهمین کنفرانس ریاضی کشور بوده است هر یازده سال نیز میزبان کنفرانس‌های ریاضی کشور باشد. بیست‌ودومین کنفرانس ریاضی در سال ۱۳۷۰، سی‌وسومین کنفرانس ریاضی در سال ۱۳۸۱ و برای چهارمین بار نیز میزبانی چهل و چهارمین کنفرانس ریاضی ایران را طی روزهای ۵ الی ۸ شهریورماه ۱۳۹۲ داشته باشد. امیدواریم این روند میزبانی در هر یازده سال در مشهد مقدس و در جوار بارگاه ملکوتی و نور باران رضوی ادامه یابد.

در مراسم افتتاحیه کنفرانس که در ساعت ۸/۳۰ صبح روز سه‌شنبه پنجم شهریورماه ۱۳۹۲ در محل تالار بین‌المللی همایش‌های صدا و سیما (ساختمان صبا) آغاز شد پس از تلاوت کلام‌الله مجید، دبیر کنفرانس و دبیر علمی ضمن خوشامدگویی گزارشی از اقدامات انجام شده جهت برگزاری کنفرانس را ارائه نمودند و سپس رئیس دانشگاه فردوسی به حضار خیرمقدم گفت و بیاناتی در معرفی این دانشگاه ایراد نمودند. در ادامه همزمان با سخنرانی دبیر محترم انجمن ریاضی ایران با سرپرست محترم وزارت علوم، تحقیقات و فناوری آقای دکتر توفیقی تماس تلفنی گرفته شد و ایشان به صورت تلفنی که از تریبون برای حضار پخش می‌شد به بیان اهمیت این کنفرانس و نقش مهم انجمن ریاضی ایران به عنوان

با توجه به محدودیت مالی (و عدم پرداخت هزینه بلیط ریاضی دانان خارجی) و شرایط خاص شش ماهه اول سال ۹۲ در کشور، از بین تعداد کثیری از ریاضی دانانی که در موضوعات مختلف برای شرکت در کنفرانس ریاضی دعوت گردیدند فقط پروفیسور فرانک هنسن از دانشگاه توهوکو ژاپن که در حوزه نظریه عملگرها به تحقیق مشغول است موفق به اخذ روایت و شرکت در کنفرانس گردید.

همزمان با برگزاری چهل و چهارمین کنفرانس ریاضی، کارگاه‌های آموزشی زیر نیز برگزار گردید:

- کارگاه آموزشی مدل‌سازی ریاضی و بررسی رفتار دینامیکی شبکه‌های گاز (دبیر کارگاه دکتر جواد ابوالفضلی) با مشارکت شرکت گاز استان خراسان رضوی و قطب علمی مدل‌سازی و محاسبات سیستم‌های خطی و غیرخطی دانشگاه فردوسی مشهد.

- کارگاه آموزشی اشتباهات رایج آماری (دبیر کارگاه دکتر مجید سرمد) با مشارکت معاونت برنامه‌ریزی و توسعه شهرداری مشهد و قطب علمی داده‌های ترتیبی و فضایی دانشگاه فردوسی مشهد.

- کارگاه آموزشی مدیریت عملکرد و زیرسیستم‌های اصلی آن (دبیر کارگاه دکتر محمدرضا علی‌رضایی) با مشارکت معاونت برنامه‌ریزی و توسعه شهرداری مشهد.

- کارگاه سیستم‌های دینامیکی و معادلات دیفرانسیل (دبیر کارگاه دکتر فاطمه‌هلن قانع) با همکاری قطب علمی مدل‌سازی و محاسبات سیستم‌های خطی و غیرخطی دانشگاه فردوسی مشهد.

- کارگاه‌های آموزشی زی‌پرشین و متلب (دبیر کارگاه دکتر ریحانه رئیسی طوسی) با مشارکت مرکز پژوهشی کاربرد موجک‌ها روی سیستم‌های خطی و غیرخطی.

هم‌چنین لازم به ذکر است که میزگردی تحت عنوان «دوره دکتری ریاضی در ایران حال و آینده» در اولین روز کنفرانس از ساعت ۱۸ الی ۲۰ با حضور حدود ۲۰۰ نفر علاقه‌مند از بین شرکت‌کنندگان در کنفرانس برگزار گردید. در این میزگرد، اعضای میزگرد و جمعی از حضار به ارائه نقطه‌نظرات خود پرداختند. اعضای پنل میزگرد عبارت بودند از: دکتر علی ایرانمنش (دانشگاه تربیت مدرس)، دکتر فائزه توتونیان (دانشگاه فردوسی مشهد)، دکتر محمدرضا رجب‌زاده‌مقدم (دانشگاه فردوسی مشهد)، دکتر محمد صال‌مصلحیان (دبیر میزگرد)، دکتر علی‌رضا فخارزاده‌جهرمی

- دکتر سهراب عفتی (مسئول بخش نظریه کنترل، بهینه‌سازی، ریاضیات فازی کاربردی)

- دکتر فاطمه‌هلن قانع (مسئول بخش هندسه، توپولوژی، سیستم‌های دینامیکی، معادلات دیفرانسیل)

- دکتر رضا قنبری (مسئول بخش تحقیق در عملیات، علوم کامپیوتر)

- دکتر مرتضی گچ‌پزان (مسئول بخش آنالیز عددی، محاسبات علمی)

- دکتر بهروز مشایخی‌فرد (مسئول بخش جبر، هندسه جبری، نظریه لی)

- دکتر مجید میرزاویزی (مسئول بخش منطق، مبانی ریاضی، نظریه اعداد، ترکیبیات)

در داوری مقالات حدود ۱۴۰ ریاضی‌دان (با مرتبه دانشجویی حداقل استادیاری) از دانشگاه‌های سراسر کشور همکاری داشتند که لازم است از آنان تشکر و سپاسگزاری نماییم. در این کنفرانس ۲۶۰ عضو هیأت علمی، ۸ دانش‌آموخته دکتری، ۲۷۰ دانشجوی دکتری، ۲۶ دانش‌آموخته کارشناسی ارشد، ۲۱۷ دانشجوی کارشناسی ارشد و حدود ۸۰ نفر از کارشناسان برخی سازمان‌ها مانند شهرداری، شرکت گاز و غیره شرکت داشتند. سخنرانان مدعو کنفرانس که برای ایراد سخنرانی عمومی ۴۰ دقیقه‌ای توسط کمیته برگزاری دعوت و در کنفرانس شرکت نمودند عبارت بودند از:

- دکتر محمد اسدزاده (دانشگاه چالمرز، سوئد): معادلات دیفرانسیل

- دکتر چنگیز اصلاحچی (دانشگاه شهید بهشتی): ترکیبیات

- دکتر مسعود امینی (دانشگاه تربیت مدرس): آنالیز

- دکتر جعفر بی‌آزار (دانشگاه گیلان): آنالیز عددی

- دکتر حمید پزشک (دانشگاه تهران): آمار

- دکتر علی غفاری (دانشگاه سمنان): آنالیز

- دکتر علیرضا عبداللهی (دانشگاه اصفهان): جبر

- دکتر محمدباقر کاشانی (دانشگاه تربیت مدرس): هندسه

- دکتر حسین محبی (دانشگاه شهید باهنر کرمان): آنالیز

- دکتر علیرضا مقدم‌فر (دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی): جبر

- دکتر رسول نصر اصفهانی (دانشگاه صنعتی اصفهان): آنالیز

- دکتر میثم نصیری (پژوهشگاه دانش‌های بنیادی): سیستم‌های دینامیکی

کنفرانس، تعدادی نه چندان اندک از شرکت کنندگان محترم فقط در زمان ارائه مقاله خود (سخنرانی یا پوستر) در کنفرانس حاضر و پس از ارائه، کنفرانس را ترک نمودند. این نشان از آن دارد که بعضی از این بزرگواران هدف از شرکت در کنفرانس را نه آشنایی با همکاران سایر دانشگاه‌ها، دستاوردهای علمی جدید آن‌ها، آگاهی یافتن از حوزه‌های پژوهشی روزآمد سخنرانان مدعو و تبادل نظر در مورد مشکلات شغلی یا حرفه‌ای خود، بلکه آن را فقط برای کسب امتیاز برای ارتقاء مرتبه یا نمره برای پایان نامه قلمداد نموده‌اند. هم‌چنین طبق داده‌های آماری کنفرانس، از بین حدود ۸۵۰ نفر شرکت‌کننده (سوی از ۲۰۰ نفر همراه)، در هر بخش زمانی به طور متوسط کمتر از ۱۵۰ نفر در کل سخنرانی‌های تخصصی به عنوان مستمع شرکت داشتند که همه این‌ها گویای این است که انجمن ریاضی باید در مورد فواید این کنفرانس در برابر زحمات چند ماهه‌ای که دست‌اندرکاران آن متحمل می‌شوند و نیز هزینه‌های سرسام‌آور آن بررسی بیشتری نماید.

با توجه به این که کارگاه‌های آموزشی، سمینارهای تخصصی آنالیز، جبر، هندسه، جبرخطی، معادلات دیفرانسیل و...، کنفرانس ریاضیات کاربردی، کنفرانس آمار و... مدت‌هاست که با موفقیت در حال برگزاری است، برگزاری کنفرانس ریاضی سالانه به شیوه چهل سال پیش توجه‌پذیر نیست. پیشنهاد می‌نمایم که انجمن ریاضی، کنفرانس سالانه را به صورت یک سال در میان برگزار نماید و یا حداقل به برگزارکنندگان هر کنفرانس اجازه دهد بر حسب امکانات خود، تعداد روزهای برگزاری کنفرانس را به دو یا سه روز کاهش دهند.

اطلاعیه

یادآوری می‌شود جهت تمدید دوره عضویت مهر ۹۲ الی مهر ۹۳ می‌توانید از طریق پرتال عضویت انجمن به نشانی <http://imsmembers.ir> اقدام نمایید.

(جهت تمدید عضویت وارد پروفایل شخصی خود شوید و از منوی نارنجی رنگ بر روی «نمایش عضویت‌های حقیقی» کلیک نموده و «عضویت جدید» را انتخاب نمایید.)
خواهشمند است در صورت وجود هر گونه ابهام با دبیرخانه انجمن تماس حاصل نمایید.

(دانشگاه صنعتی شیراز)، دکتر طاهر قاسمی‌هنری (دانشگاه خوارزمی).

با تلاش و پیگیری‌های فراوان، موفق به دریافت مقداری کمک مالی به کنفرانس توسط معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور، معاونت برنامه‌ریزی و توسعه شهرداری مشهد، شرکت گاز استان خراسان رضوی، شرکت فرش مشهد و برخی دانشگاه‌های هم‌جوار شدیم که ضمن تشکر صمیمانه از آنان، موجب شد امکان پشتیبانی مالی از دانشجویان تحصیلات تکمیلی و کاهش هزینه‌های سایر شرکت‌کنندگان فراهم گردد. در این راستا و به منظور فراهم آوردن امکان شرکت هر چه بیشتر دانشجویان تحصیلات تکمیلی در کنفرانس، هزینه ثبت‌نام این عزیزان به حدود ۳۰ درصد حق ثبت‌نام اعضای هیأت علمی کاهش یافت و به علاوه امکان اسکان این عزیزان در هتل به جای خوابگاه دانشجویی، بدون دریافت وجه اضافی فراهم گردید. البته مقداری از حق ثبت‌نام اعضای هیأت علمی و شرکت‌کنندگان غیر عضو انجمن ریاضی نیز برگشت داده شد. در پایان بر خود لازم می‌دانم از همکاری و تلاش دلسوزانه کلیه همکاران، دانشجویان، کارمندان و نیز ریاست دانشکده علوم ریاضی آقای دکتر خشیارمنش و به خصوص دبیر علمی آقای دکتر صالح‌مصلحیان، دبیر محترم اجرایی آقای دکتر گچ‌پزان و رئیس محترم دبیرخانه کنفرانس خانم دکتر حجازیان صمیمانه و خالصانه تشکر و سپاسگزاری نمایم. از شرکت‌کنندگان ارجمند نیز انتظار داریم با بزرگواری خود بر ما منت نهاده و کاستی‌ها و نارسایی‌های پدید آمده در کنفرانس که امری اجتناب‌ناپذیر می‌باشد را چشم‌پوشی و نادیده انگارند. به امید دیدار مجدد شما در پنجاه و پنجمین کنفرانس ریاضی ایران در سال ۱۴۰۳ در مشهد مقدس.

احمد عرفانیان

دبیر چهل و چهارمین کنفرانس ریاضی ایران

هم‌چنین آقای دکتر صالح‌مصلحیان دبیر محترم علمی چهل و چهارمین کنفرانس ریاضی کشور، گزارشی برای خبرنگار ارسال نموده‌اند که قسمتی از این گزارش در گزارش‌های ارائه شده توسط آقای دکتر طاهر قاسمی‌هنری نماینده محترم انجمن ریاضی در این کنفرانس و دبیر محترم کنفرانس آقای دکتر عرفانیان ارائه گردیده است که از ذکر آن‌ها خودداری می‌گردد و فقط پیشنهاد ارائه شده توسط ایشان در زیر آورده شده است:

پیشنهاد

علی‌رغم تلاش‌ها و تدارکات به عمل آمده برای استفاده هر چه بیشتر شرکت‌کنندگان از دست‌آوردهای علمی در طول ۴ روز

از گفتگوهای صریح و روشنی که بازگویی تجربه‌های واقعی اجرای این برنامه باشند در گرفت و به پیش رفت؟ من به عنوان مجری و نماینده انجمن در آن نشست برای خود فرصتی قائل نشدم تا تجربه و مواضع خود و بخش ریاضی دانشگاه خود را در این باره بگویم و اکنون در صدد جبران آنم. من این نگرانی را از آن جهت موجه می‌پندارم که متأسفانه اشتیاق همیشگی برخی، برای بیان رهنمودهایی البته خردمندانه و ناصحانه ولی کاملاً ذهنی، محور بحث‌ها را بیشتر به ابراز عقاید غالباً نظری و فرضی کشاند و مسائل واقعی رو در روی کسانی را که از نزدیک، درگیر اجرای برنامه و مشکلات فراوان ریز و درشت آن بودند و طبعاً نگرانی‌های فوری و واقعی متعددی داشتند، به حاشیه برد!

سابقه بحث

هم اکنون قریب سه سال از ابلاغ غافلگیرکننده برنامه جدید آموزشی «ریاضیات و کاربردها» در شهریور ماه سال ۱۳۸۹ می‌گذرد. در طی این مدت حجم زیادی از انتقادات (کتبی، شفاهی، فردی و جمعی) به محتوا، به شیوه و نوع ابلاغ و هم به ناپختگی عجیب تحمیل یک آزمایش جمعی و سراسری، خطاب به کمیته محترم برنامه‌ریزی علوم ریاضی وزارت بیان شده، اما هیچ‌گاه با پاسخ و اعتنای درخوری از جانب ایشان مواجه نگشته است. علاوه بر این هیچگاه انتقادهای مطرح، به ترکیب جمعیتی و فکری این کمیته نیز مورد توجه قرار نگرفته است. حال باید پرسید که آیا کمیته مزبور اصولاً میانگین معقولی از آراء و تجربه جامعه علمی ریاضی کشور را همراه خود دارد و آیا می‌تواند چنین جامعه‌ای را نمایندگی کند تا همه مصلحت‌ها، ترجیحات و حساسیت‌های آن را در نظر گیرد؟

این میزگرد در شرایطی برگزار شد که خوشبینی خیلی از بخش‌های ریاضی دانشگاه‌ها، که در ابتدا امیدوار بودند شاید در طول زمان بتوانند با کم و کیف محتوا و اجزای برنامه هماهنگ شوند کاملاً وارونه شده بود. از آن جمله‌اند دانشگاه تهران، تبریز، مشهد، علم و صنعت، زنجان و خیلی از دانشگاه‌های دیگر. در حالی که از همان ابتدا، حتی منتقدین برنامه هم، بدون نیاز به اندرزهای ناصحان، فرصت آزادی عمل انتخاب کهاد را، به‌رغم فشرده سازی بی‌منطق و پرانتقاد مجموع برنامه، مثبت ارزیابی می‌کردند در روند تجربه اجرای برنامه، همه این دانشگاه‌ها عملاً مجبور شدند، به دلیل مشکلات فراوان اجرایی و محتوایی، با تفسیری از برنامه کنار بیایند که موضوعیت انتخاب کهاد را کاملاً مسکوت می‌گذارد. این یعنی در توافق با مقتضیات محیطی و آراء کادر علمی خود، تفسیری از برنامه را محور اجرا قرار داده‌اند که دروس اصلی و کلاسیک

پی‌نوشتی بر میزگرد «چالش‌های اجرای کهاد در برنامه ریاضیات و کاربردها»

اشاره: در طی نشست مشترک نمایندگان انجمن در دانشگاه‌ها و اعضای کمیسیون‌های تخصصی انجمن (۸ آبان ۹۲) میزگردی هم با عنوان «چالش‌های اجرای کهاد در برنامه ریاضیات و کاربردها» برگزار شد. قریب یکصد نفر در این نشست، به میزبانی بخش ریاضی و معاونت پژوهشی دانشگاه شاهد، شرکت کردند و تنوع خیلی خوبی از همکاران دانشگاه‌های متنوع کشور گرد آمده بودند. اگر زمان این نشست، با دو برنامه عمومی دیگر، یکی در خانه ریاضیات اصفهان (که به مناسبت دهه ریاضیات برنامه مفصلی چیده بود و مدعوین فراوانی از سراسر کشور داشت) و دیگری همایش ترکیبیات در دانشگاه بابل‌سر، تقارنی ناخواسته نداشت جمعیت و تنوع شرکت‌کنندگان بسیار بیشتر هم می‌شد و بر خشنودی‌های گرد هم آمدن این تنوع و ترکیب، بیش از پیش می‌افزود. این دیدار از ساعت ۹ صبح آغاز و تا ۵ بعداز ظهر ادامه یافت و به غیر از میزگرد، برنامه‌های دیگری را هم دربر گرفت، از جمله ارائه گزارش مسئولین بخش‌های مختلف انجمن، نشست‌های جداگانه کمیسیون‌ها و بحث‌ها و گفتگوهای عام و خاص دیگری، در میان جمع‌های صمیمی ایشان.

این نوشته گزارشی از آن نشست نیست، گزارشی از میزگرد یاد شده هم نیست، فقط پیوستی تکمیلی و از سر ضرورت، بر محتوای گفتگوهای انجام شده در آن میزگرد است. با این وجود از خلال آن می‌توان با فضای عمومی بحث‌های درگرفته نیز آشنا شد. در این یادداشت من حرف‌های ناگفته خود در آن دیدار را در ضمن اظهار نگرانی‌هایی و پررنگ‌تر کردن دغدغه‌هایی، که دیگران عرضه داشتند، بیان کرده‌ام. در پایان نیز گلابه‌های صریحی را خطاب به متولیان رسمی حوزه تخصصی «آموزش ریاضی» ابراز داشته‌ام و امید دارم تا نکته‌هایش به فال نیک نیت صادقانه‌ای گرفته شوند و به گفتگوهای مکتوب چند جانبه‌ای در کشف و فهم و تحلیل مسئله‌های خاموش مانده فراوان این حوزه بیانجامند.

یک نگرانی

یک نگرانی این است که در آن فرصت خوبی که برای شنیدن و بیان و بررسی تجربه اجرای کهاد در چارچوب برنامه «ریاضیات و کاربردها» پیش آمد، آیا بحث‌ها در میدان‌های شاید و بایستی

مواجهیم که با درجه کارشناسی «دبیری»، «آموزش ریاضی» یا «ریاضیات کاربردی»، فضای آموزشی ضعیفی را بر برخی دوره‌های تحصیلات تکمیلی محض تحمیل کرده‌اند. متأسفانه عدم برگزاری دروس جبرانی هم، به دلایل متعدد بخشی، مالی و سازمانی دانشگاه‌ها، برعوامل کاهش جدی و مستمر سطح برگزاری این دوره‌ها افزوده است. به این ترتیب، حال آیا بعد از این با انبوه بیشتر دانشجویانی از این نوع در دوره‌های تکمیلی مواجه نمی‌شویم که دروس اصلی و تخصصی فراوانی را ندیده‌اند اما در یکی از گرایش‌های طبیعتاً تخصصی تحصیلات تکمیلی حاضر می‌شوند و دروس تکمیلی را بی‌انکای خیلی از دروس مقدم و پیش‌نیاز خواهند گذراند؟

دقیقاً همه این نگرانی‌ها، جسته‌گریخته و پراکنده، در میزگرد یاد شده از طرف همکاران درگیر در اجرای برنامه کهد مطرح شدند اما تفوق صدای ناصحین و نظریه پردازان بی‌انکا به تجربه، نگذاشت صدای آن گردهمایی به وضوح نشانگر مشکلات رودرروی اجرای برنامه باشد و من نگرانم که این فضا بر بدفهمی‌های عادی شده کمیته محترم برنامه ریزی از مواضع جامعه ریاضی نسبت به این برنامه بیفزاید.

با بزرگواران رسته آموزش ریاضی

برای من خیلی جالب است که وقتی این همه مسئله و بحران آموزشی، درگیرودار زندگی علمی و آموزشی ما در حوزه ریاضیات، از پیش از دانشگاه تا تمام دوره دانشگاه است، دانشمندان و علمای رشته آموزش ریاضی کشور با همه فصاحت‌ها و بلاغت‌های کلامی در اظهار دانش و تخصص و دغدغه‌های خود در این میدان، چرا در هیچ یک از مصادیق روشن و قابل فهم مسائل و مشکلات، به طور واقعی وارد نمی‌شوند و تامل و تحقیقی نمی‌کنند و در طی آثار و اسناد تحلیلی و مستندی آن را با دیگران در میان نمی‌گذارند تا خیر و برکت حضور و وجودشان در دل بخش‌های ریاضی دانشگاه‌های کشور قدری محسوس‌تر و معلوم‌تر و مفیدتر از این باشد. واقعا این دوستان خوب ما در میان این همه ماجرا و دعوای پیدا و پنهان آموزشی دانشگاه‌ها اصلاً کجا هستند؟

عناوین فراوانی از زمره مسائل فوری و کاملاً محسوس میدان‌های آموزشی و آموزش ریاضی دانشگاه‌ها هستند و بر شمردن آن‌ها فرصت مناسب‌تری می‌خواهد. اما آیا هیچیک از این نورچشمان این جامعه علمی، تا به حال متوجه نشده‌اند که در تغییر و تحول برنامه قدیم به برنامه جدید، تقسیم عدد مجموع واحدها بر ۳ (به جای ۴) تغییرناگهانی بارزی قریب به ۳۳ درصد افزایش حجم و تراکم آموزشی را موجب شده است و این برای هر

گرایش‌های رسمی ریاضی را دربرگیرد و فعلاً مانع تعطیلی پایه‌های آموزشی این حوزه‌ها شود. این یعنی با این همه محدودیت و موانع علمی آموزشی، همه این دانشگاه‌ها به این تصمیم و جمع بندی واقع گرایانه رسیده‌اند که نقداً خیر و عطای بهره‌مندی از مواهب آزادی عمل انتخاب کهد را به لفای عوارض غیر قابل مدیریت آن ببخشند! در همه این دانشگاه‌ها دانشجویان با عنوان عمومی رشته بدون کهد، دانش آموخته می‌شوند تا در میدان آرمان‌گرایی‌های اندیشیده نشده و میوه‌های نارسیده کمیته برنامه ریزی، کمترین خسارت‌ها به ساختار تجربی و آموزشی بخش‌های ریاضی وارد آید.

تلاقی‌های تجربی

در این نشست، البته تعدادی از نمایندگان دانشگاه‌ها در بیان تجربه اجرای دانشگاه متبوع خود از کهد به موضوعاتی واقعی از انواع زیر هم پرداختند. تصریح و پررنگ کردن این مشکلات و مسئله‌ها از برای انتقال تجربه این گردهمایی به همه جامعه ریاضی ضروری است:

۱. برنامه ریزی درسی چگونه ممکن می‌شود وقتی که به دلیل گریزیابی دانشجویان از برخی دروس کلاسیک و تخصصی، بویژه در گرایش‌های محض، پس از این، برگزاری خیلی از اینگونه دروس به کلی منتفی می‌شوند؟ آیا این روند به نفع کارکرد متعارف و رشد علمی همه حوزه‌های فعال ریاضیات کشور خواهد بود؟

۲. در چنین شرایطی تکلیف دانشجویان علاقمند به این دروس و گرایش‌ها چیست؟ به علاوه سرنوشت رشد آموزشی همه جانبه رشته ریاضی در فضا و محیط دوره کارشناسی به عنوان پایه و عقبه دوره‌های تخصصی تکمیلی ریاضی چگونه ممکن است؟

۳. آیا فرصت البته دلپذیر آزادی انتخاب قریب ۳۲ واحد درسی از هر عنوان درسی در دانشگاه، موجی از دانشجویان رشته ریاضی را که در کل دانشگاه به دنبال دروس نسبتاً ساده و اساتید نسبتاً سهل‌گیر می‌گردند و همیشه هم به مقصود خود می‌رسند نمی‌آفریند؟ در چنین صورتی آیا شخصیت و احترام بخش، رشته و دانشجویان ریاضی مخدوش نمی‌شود؟ ۴. در شرایطی که رخداد موضوع بند اخیر خیلی جدی است آیا این روند بر موضوع مهمی به نام رتبه بندی دانشجویان و امتیازات ناشی از آن در مقایسه با دیگر دانشجویان، تناسب‌های نا عادلانه‌ای از مقیاس‌ها و امتیازهای قانونی مرتبط با آن را موجب نمی‌شود؟

۵. سال‌هاست که در دوره‌های تکمیلی ریاضی با دانشجویانی

مظلوم آموزش و یادگیری‌های ملی تحمیل ساخته است. این نوعی از نگاه تند و انتقادی به کنکور است که معتقدین و مفسرین فراوانی دارد و شرح و تفصیل آن هم در این نوشته البته میسر نیست. اما آیا ممکن است علما و دانشمندان آموزش ریاضی به سهم مسئولانه خود از معنی و مقصود آموزش، دیدگاه‌های نظری صریح و روشن و روشنگر خویش را در این باره نیز منتشر کنند و همه ما را درگیر یک بحث ملی و روشنگر ارزنده دیگر سازند؟

مسعود آری‌نژاد

دانشگاه زنجان

سخنرانی رئیس انجمن در نشست

کمیسیون‌های تخصصی و نمایندگان انجمن

به نام خدا، آرامش در قلبی است که در تصرف خداست، دل‌ها و لحظه‌هایتان آرام باد.

حضور کلیه عزیزان اعضای کمیسیون‌های تخصصی انجمن و هم‌چنین نمایندگان انجمن ریاضی در دانشگاه‌ها را گرامی می‌دارم. از مسئولین محترم دانشگاه شاهد، آقای دکتر ثقفی ریاست محترم دانشگاه، خانم دکتر کیاسالاری معاون پژوهشی و آقای دکتر نظرزاده معاون محترم آموزشی دانشگاه، ریاست محترم دانشکده علوم پایه آقای دکتر رسولی‌رئیس و آقای دکتر نویدی معاون محترم پژوهشی دانشکده، رئیس محترم گروه ریاضی آقای دکتر تازی، رئیس محترم گروه کامپیوتر آقای دکتر سولتی، آقای مهندس حبیبی معاون محترم مالی دانشکده و آقای دکتر نجفی نماینده محترم انجمن ریاضی ایران در دانشگاه شاهد به دلیل تقبل زحمت میزبانی تشکر می‌نمایم.

از برگزارکنندگان این نشست آقای دکتر طاهر قاسمی هنری رئیس کمیته کمیسیون‌های تخصصی، دکتر مسعود آری‌نژاد رئیس کمیته همایش‌ها و خانم صادقی مسئول دبیرخانه انجمن و سایر همکاران دبیرخانه صمیمانه تشکر می‌نمایم.

از اعلام آمادگی دانشگاه‌های امیرکبیر، تربیت مدرس، علم و صنعت تهران، صنعتی اصفهان و مازندران برای میزبانی این نشست قدردانی می‌شود. شورای اجرایی انجمن ریاضی برای این‌که از پتانسیل همه دانشگاه‌ها استفاده نماید این بار زحمت میزبانی را به دانشگاه شاهد تحمیل نموده است.

راجع به تشکیل کمیسیون‌های تخصصی باید عرض کنم انجمن ریاضی آمادگی دارد تا تمامی اختیارات لازم را برای استفاده

ترمی، افزایش باری بین یک تا دو عنوان درسی جدید را بر دانشجو تحمیل می‌کند. حال آیا این تحول غریب نباید موجب این انتظار طبیعی و معقول در نزد جامعه ریاضی ما شود که بخواهیم اهل فن این دانش یعنی «آموزش ریاضی» دانان به میدان این مجادله گرم سه ساله وارد شوند و آن را موضوع یک تحقیق و تفحص میدانی و نظری و تجربی دقیق قرار دهند و این نگرانی جدی منتقدین را با ابزارهای دقیق و تخصصی خود بسنجند که ظرفیت چنین جهش و تراکمی را در تناسب با همه جوانب محیطی و محاطی ریاضی امروز کشور کاملاً بلاموضوع و منحرف کننده می‌دانند؟ آیا گلایه‌ها و شکایت‌های مکرر بسیاری از دلسوزان و پیشکسوتان ریاضی امروز کشور بر این برنامه، که اخیراً هم در طی نامه‌ای انتقادی با بیش از یکصد و چهل امضا خطاب به کمیته مزبور در خبرنامه انجمن منتشر شده است، از نظر متخصصین «آموزش ریاضی» شایسته اندکی تامل و درنگ و ارزیابی و سنجش نیست؟ آیا شما به عنوان عضوی از این خانواده علمی، موجه و معقول نمی‌بینید که در میدان جدل‌های گرم و دغدغه‌های عمومی مرتبط با حیثیت «آموزش ریاضی» خوب است که همه در انتظار نقش و هنر و میدان دارهای بیشتری از این رشته تخصصی باشیم؟

در تلاطم درنگ نکته‌ای دیگر

نکته دیگری، که شاید قدری هم بی‌مناسبت، در ضمن اظهار نظری درباره موضوع کهاد بر زبان یکی از بزرگواران آموزش ریاضی در طی زمان میزگرد جاری شد ابهام غافلگیرکننده‌ای در موضوع یک متخصص امر آموزش درباره بلیه کنکور در کشور بود. شاید که من به درستی سخن ایشان را دریافتم و شاید هم که ایشان فرصت بسط و تعمیق همه جوانب دیدگاه خود را نیافتند اما آنچه شنیده شد اظهار رهنمودی دائر بر سخت نگرفتن بر آثار و عواقب کنکور بر شرایط و مقتضیات آموزشی کشور بود، به استناد مقایسه‌ای با نظام‌های متنوع رتبه بندی متقاضیان ورود به دانشگاه‌ها در کشورهای توسعه یافته. برای من پرسش از برای فهم چند و چون این نگاه به ماجرای کنکور بسیار جدی است. به نظر من کنکور یکی از بیماری‌های مزمن و عمیق نشسته بر همه تن آموزش و تعلیم و تربیت کشور است که به دلایل اجتماعی و مدیریتی متعددی آرام آرام هیمنه پلید خود را بر تمام اندام و ارکان سازمانی و اجرایی و محتوایی آموزش ما، از ذیل مدرسه تا صدر دانشگاه، تحمیل نموده و تحمیل می‌کند. امروزه روح و مرام «یادگیری و یاددهی کنکوری» از دوران ابتدایی آموزش کودکان ما تا بالاترین مقاطع تحصیلات تکمیلی و تحقیقی کشور چون خوره پیش رونده‌ای بالا کشیده است، به همه حوزه‌ها و مقاطع تحصیلی سرایت کرده است و آثار مخرب تودر تویی را بر تن

اخبار و یادداشت‌ها

حدس گلدباخ دیگر یک حدسیه نیست
(درستی حدسیه ضعیف گلدباخ ثابت شد)

هارالد هلفگات^{۱۲} ریاضی‌دان اکول نورمال سوپریور در پاریس و برنده جایزه وایت‌هد از انجمن ریاضی لندن در سال ۲۰۱۰، برهان یک مسأله در نظریه اعداد به قدمت ۲۷۱ سال را ارائه نمود.

در سال ۱۷۴۲ کریستین گلدباخ^{۱۳} (ریاضی‌دان آلمانی) حدس زد که هر عدد زوج بزرگتر از ۲ مجموع دو عدد اول است (که لزوماً متفاوت نیستند). این مطلب به حدسیه‌ی گلدباخ یا حدسیه‌ی دوتایی معروف است و بی‌درنگ حدسیه‌ی ضعیف گلدباخ یا حدسیه‌ی سه تایی را نتیجه می‌دهد، یعنی هر عدد فرد بزرگتر از ۵ مجموع سه عدد اول است (برای مشاهده‌ی این موضوع، کافی است عدد اول ۳ را از هر عدد فرد کسر کنید تا عدد زوجی به دست آید که طبق حدسیه‌ی دوتایی باید بتوانید آن را به صورت مجموع دو عدد اول دیگر بنویسید). اخیراً هلفگات نشان داده است که در واقع حدسیه سه تایی گلدباخ درست است.

متخصصین نظریه‌ی اعداد سال‌های زیادی است که روی این مسأله کار کرده‌اند و نتایج قابل توجهی در این زمینه به دست آمده است که به برهان هلفگات نیز کمک کرده است. در سال ۱۹۲۳ هاردی^{۱۴} و لیتل‌وود^{۱۵} دریافته‌اند که اگر حدسیه‌ی تعمیم یافته ریمان (GRH) درست باشد، آن‌گاه حدسیه‌ی سه تایی گلدباخ برای اعداد به قدر کافی بزرگ درست است. چهارده سال بعد، ریاضی‌دان

^{۱۲} Harald Helfgott
^{۱۳} Christian Goldbach
^{۱۴} Hardy
^{۱۵} Littlewood

کمیسیون‌ها عرضه نماید. انجمن مایل است کمیسیون‌ها بسیار فعال شده و ما به‌عنوان هماهنگ‌کننده در خدمت شما هستیم.

انتظاری که از نمایندگان محترم انجمن در دانشگاه‌ها می‌رود این است که به‌صورت فعال زحمت نمایندگی را پیگیری فرمایند زیرا حضور فعال شما در دانشگاه به‌عنوان حضور انجمن در آن دانشگاه تلقی می‌شود. برای ارتباط بیشتر با نمایندگان محترم، در هر جلسه شورای اجرایی ۵ نفر از این عزیزان در هر جلسه شورا دعوت می‌شوند و غیر از این هم اگر نمایندگان متقاضی حضور در جلسات باشند با هماهنگی قبلی در خدمتتان هستیم.

از آن‌جا که بحث انتخاب اعضای هیأت تحریریه بولتن و فرهنگ و اندیشه ریاضی برای دوره جدید در روزهای اخیر مطرح بوده است مطالبی در این زمینه خدمتتان عرض می‌کنم. پس از این‌که دانشکده‌ها و گروه‌های ریاضی دانشگاه‌ها و کمیسیون‌های تخصصی، افرادی را بدین منظور پیشنهاد نمودند در چندین جلسه شورای اجرایی پیرامون انتخاب این افراد بحث و بررسی به عمل آمد.

از آن‌جا که نزدیک به ۱۲۰ نفر معرفی شده بودند و انتخاب تعداد ۱۳ نفر آن‌ها در حالی که ۱۲ نفر از طرف هیأت تحریریه بولتن و ۵ نفر از هیأت تحریریه فرهنگ و اندیشه معرفی شده بودند کار بسیار مشکلی بود. لذا عملاً محدوده کار شورای اجرایی به انتخاب حداکثر ۵ نفر و ۲ نفر در بولتن و فرهنگ و اندیشه محدود می‌شد. به هر صورت از تمامی عزیزانی که با وجود داشتن شرایط لازم اما به دلیل محدودیت انتخاب نشده‌اند عذرخواهی می‌نمایم. از این‌که ۱۲۰ نفر واجد شرایط پژوهشی و آموزشی لازم برای عضو هیأت تحریریه نشریات انجمن از دانشگاه‌ها و کمیسیون‌های تخصصی معرفی می‌شوند جای افتخار برای جامعه ریاضی کشور می‌باشد.

محمدعلی دهقان

رئیس انجمن ریاضی ایران

طبق مصوبه شورای اجرایی انجمن مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۲:
کلیه فارغ‌التحصیلان دکتری ریاضی، به مدت یک سال پس از فارغ‌التحصیلی، توسط انجمن ریاضی ایران، به عضویت پیوسته در خواهند آمد.

برای قطعه‌ی نهایی معما، بررسی این گزاره که همه اعداد فرد کمتر از $۱۰^{۳۰}$ را می‌توان به صورت مجموع سه عدد اول نوشت، مورد نیاز بود. با استفاده از یک نتیجه قبلی توماس اولیویرا و سیلو از دانشگاه آویرو و به کارگیری $۴۰/۰۰۰$ ساعت محاسبه کامپیوتری دیگر، هلفگات و پلات توانستند این موضوع را به تأیید برسانند. همان‌گونه که دیو پلات^{۲۶} می‌گوید، «محاسبات شش هفته قبل، پس از به کارگیری $۴۴۰/۰۰۰$ ساعت کار توسط کامپیوترها در بریستول، واریک و فرانسه کامل شد. جالب است که می‌بینیم درستی حدسیه سه تایی ثابت شد. آنچه هارالد به آن دست یافته است، یک موفقیت شگرف است و من خوشحالم که در این راستا سهمی داشته‌ام.»

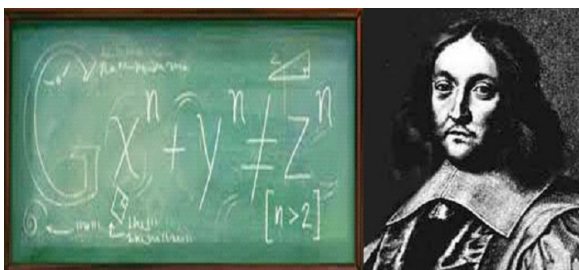
حال با برقراری حدسیه‌ی سه تایی شانس دست یابی به حدسیه‌ی دوتایی چقدر است؟ دیویلات معتقد است که دست‌یابی به حدسیه‌ی دوتایی احتمالاً تا مدت زمانی بسیار طولانی میسر نخواهد بود.

توضیح: مترجم از آقای دکتر محمدرضا درفشه که خبرنامه انجمن ریاضی لندن را در اختیار وی گذاشتند تشکر می‌کند.

منبع: خبرنامه انجمن ریاضی لندن، شماره ۴۲۷، ژوئیه ۲۰۱۳.

ترجمه‌ی: دکتر رحیم زارع‌نهدی
دانشگاه تهران

افزایش جایزه حل حدس بل (Beal) به ۱ میلیون دلار

انجمن ریاضی آمریکا (AMS) اعلام کرد که به منظور الهام بخشیدن به ریاضی‌دانان جوان و تحریک منافع عمومی در ریاضیات، جایزه حل حدس بل، که یک مسأله مشکل در نظریه اعداد می‌باشد، به ۱ میلیون دلار افزایش یافته است. این حدس متعلق به «آندروانندی بل»، بانکدار دالاس است که دارای علاقه شدیدی به نظریه اعداد می‌باشد. حدس بل به صورت زیر است:

^{۲۶} Dave Platt

روسی ایوان وینوگرادوف^{۱۶} نشان داد، حتی بدون GRH حدسیه سه تایی گلدباخ برای اعداد فرد «به قدر کافی بزرگ» درست است. این نتیجه به قضیه وینوگرادوف معروف شد ولی این که اندازه‌ی «به قدر کافی بزرگ» چیست مشخص نبود تا این که در سال ۱۹۵۶ بوروزکین^{۱۷} نشان داد عدد $۱۰^{۶۸۴۶۱۶۹}$ برای این منظور کافی است. در سال ۲۰۰۲، مینگ - چیت^{۱۸} و تیان - ز^{۱۹} «به قدر کافی بزرگ» را به حدود $۱۰^{۱۳۴۶} \times ۲$ کاهش دادند، ولی این عدد هنوز از نظر محاسباتی قابل دسترسی نبود. ضمناً در سال ۱۹۹۷، مجدداً با فرض درستی GRH، دزولیه^{۲۰}، افینگر^{۲۱}، ت ریل^{۲۲} و زینوویف^{۲۳} توانستند «به قدر کافی بزرگ» را تا جایی کاهش دهند که قادر باشند استثناهای احتمالی توسط کامپیوتر را حذف نمایند. پیشرفت‌های دیگری نیز حاصل شد، به‌طور مثال در سال ۱۹۹۵ اولیویرا^{۲۴} در لیل فرانسه نشان داد هر عدد زوج مجموع حداکثر ۶ عدد اول است، که نتیجه می‌دهد هر عدد فرد مجموع حداکثر ۷ عدد اول است، و در سال ۲۰۱۲ ترنس تائو^{۲۵} از دانشگاه کالیفرنیا در لوس آنجلس، این تعداد را به ۵ عدد اول کاهش داد.

در رهیافت هلفگات با استفاده از روش دایره‌ی هاردی - لیتل‌وود - وینوگرادوف، مسأله در قالب یک انتگرال بیان می‌شود که در این صورت می‌تواند به شکل تحلیلی تقریب زده شود. با مدیریت دقیق این فرآیند پیچیده، هلفگات نتیجه‌ای را به دست آورد که هنوز به درستی GRH متکی بود، ولی تا یک عددی، و این نتیجه برای اعداد «به قدر کافی بزرگ» معتبر بود، اما حالا به قدر کافی بزرگ (تقریباً) $۱۰^{۳۰}$ بود.

برای تحقیق درستی GRH در دامنه مورد نیاز، هلفگات همکاری دیو پلات از دانشگاه بریستول را به خدمت گرفت. با استفاده از الگوریتم‌هایی که پلات در دوره دکتری خود، تحت راهنمایی آندرو بوکر به دست آورده بود او توانست بررسی کند که ۳۸ تریلیون ریشه L - تابع‌های دیریکله، همگی قسمت حقیقی یک دوم دارند، که درستی GRH را در دامنه مورد نیاز هلفگات و - حتی فراتر از آن را - مهیا می‌سازد. محاسبات مورد نظر $۴۰۰/۰۰۰$ ساعت CPU نیاز داشت. در پایان، برای زیرمجموعه محاسبات مورد نیاز هلفگات در واقع حدود $۱۰۰/۰۰۰$ ساعت صرف شد، ولی کل محاسبات عموماً در حوزه نظریه تحلیلی اعداد مفید خواهد بود.

^{۱۶} Vinogradov

^{۱۷} Borozdkin

^{۱۸} Ming-chit

^{۱۹} Tian-Ze

^{۲۰} Deshouillers

^{۲۱} Effinger

^{۲۲} Te Riele

^{۲۳} Zinoviev

^{۲۴} Olivier Ramaré

^{۲۵} Terence Tao

معرفی المپیاد ریاضی دانشجویی جنوب شرق اروپا

المپیاد ریاضی دانشجویی جنوب شرق اروپا (South Eastern European Mathematical Olympiad for University Students) که از این پس به اختصار SEEMOUS نامیده می‌شود، مسابقه‌ای بین‌المللی است که توسط انجمن ریاضی جنوب شرق اروپا (Mathematical Society of South Eastern Europe) که به اختصار MASSEE نامیده می‌شود، برگزار می‌گردد. این مسابقه از سال ۲۰۰۷ شروع به کارنموده است و تاکنون کشورهای آلبانی، بلغارستان، کلمبیا، قبرس، یونان، رومانی، روسیه، صربستان، اوکراین، ترکیه و ترکمنستان در آن شرکت نموده‌اند. شرکت در این مسابقه برای همه‌ی کشورها یا دانشگاه‌ها آزاد است.

انجمن ریاضی جنوب شرق اروپا از سال ۲۰۰۳ شروع به فعالیت نموده است و متشکل است از انجمن‌های ریاضی قبرس، یونان، رومانی و بلغارستان. این انجمن علاوه بر المپیاد دانشجویی، برگزاری المپیاد ریاضی بالکان را نیز برعهده دارد.

SEEMOUS مسابقه‌ای است در زمینه‌ی ریاضیات که شرکت در آن برای همه‌ی دانشجویانی که در وضعیت Freshman یا Sophomore (سال اول و دوم رشته‌ی ریاضی) باشند یا کم‌تر از ۱۲۰ واحد اروپایی (معادل ۸۰ واحد در ایران) گذرانده باشند آزاد است. شرکت‌کنندگان باید در قالب تیم‌های دانشگاهی یا ملی در این مسابقه شرکت کنند هر چند اعلام نتایج به صورت فردی است. شرکت در این مسابقه برای دانشجویانی که رشته‌ی تحصیلی آن‌ها ریاضی نیست نیز آزاد است.

SEEMOUS سال ۲۰۱۴ در فروردین‌ماه سال ۱۳۹۳ در دانشگاه صنعتی یاشی در رومانی برگزار خواهد شد. وب‌سایت رسمی مسابقات <http://www.seemous.eu> و وب‌سایت رسمی انجمن ریاضی جنوب شرق اروپا <http://www.massee-org.eu> می‌باشد.

در پایان به عنوان یک پیشنهاد خدمت مسئولین محترم انجمن و مسابقات ریاضی عرض می‌کنم که بد نیست که مسابقات ریاضی دانشجویی ایران که سال‌های سال است برگزار می‌شود را نیز در سطح بین‌المللی برگزار نمود. مثلاً می‌توان آن‌را در سطح آسیا و یا حداقل در سطح خاورمیانه برگزار کرد.

سعید علیخانی
دانشگاه یزد

حدس بل: فرض کنید A, B, C ، اعداد صحیح مثبت و x, y و z اعداد صحیح مثبت بزرگتر از ۲ هستند. اگر $A^x + B^y = C^z$ آنگاه A, B, C دارای یک عامل مشترک خواهند بود. به‌عنوان مثال، $3^5 = 6^3 + 3^2$ یک تساوی درست می‌باشد و هم‌چنین هر سه عدد پایه در این تساوی دارای عامل مشترک ۳ هستند.

درستی حدس بل، آخرین قضیه فرما را نتیجه خواهد داد. به یاد آورید که آن قضیه بیان می‌کند که معادله $a^n + b^n = c^n$ که در آن a, b, c اعداد صحیح مثبت هستند و n یک عدد صحیح مثبت بزرگتر از ۲ است دارای هیچ جوابی نمی‌باشد. بیش از سیصد سال پیش، پیر دو فرما ادعا کرد که این قضیه را ثابت کرده است اما هیچ اثری برای اثبات باقی نگذاشته بود. این قضیه در نهایت در ۱۹۹۵ توسط اندرو وایلز و ریچارد تیلور ثابت شد. هم حدس بل و هم آخرین قضیه فرما نمونه‌ای از بسیاری از اظهارات در نظریه اعداد هستند که به آسانی بیان می‌شوند، اما به اثبات رساندن آن‌ها بسیار دشوار است.

اندی بل برای اولین بار جایزه‌ای برای یک راه حل برای این حدس را در سال ۱۹۹۷ تأسیس کرد. تا به امروز، هیچ راه‌حل صحیحی برای این مسأله پیدا نشده است. مقدار جایزه ۱۰۰/۰۰۰ دلار بوده است که اکنون به یک میلیون دلار افزایش یافته است.

آقای بل که یک ریاضی‌دان خودآموخته و با علاقه در نظریه اعداد می‌باشد گفت «الهام برای اختصاص این جایزه از جمله ارائه شده برای اثبات قضیه فرما گرفته شده است.» او اضافه می‌کند که «من می‌خواهم مردم و به‌خصوص جوانان را تشویق کنم که به دنبال ریاضی و علوم بروند. افزایش جایزه یک راه خوب برای جلب توجه به ریاضیات و حدس بل به‌طور خاص است.»

توجه کنید که این جایزه تنها جایزه میلیون دلاری برای حل یک مسأله مشکل ریاضی نمی‌باشد. در سال ۲۰۰۰ مؤسسه ریاضیات کلی هفت تا یک میلیون دلار جایزه برای مسائلی که در حال حاضر به‌عنوان مسائل هزاره شناخته می‌شود، اختصاص داد. یکی از آن مسائل، حدس پوانکاره بود که توسط ریاضی‌دان روسی گریگوری پرلمن در سال ۲۰۰۳ حل شد. برای اطلاعات بیشتر به آدرس http://www.ams.org/new?news_id=1910 مراجعه نمایید.

سعید علیخانی
دانشگاه یزد

علاوه بر آن وظایف کمیسیون به شرح زیر در نظر گرفته شده است:

۱. بررسی و تحلیل وضعیت آموزش و پژوهش علوم ریاضی در سطوح مختلف؛
۲. بررسی و پیشنهاد ارتقاء جایگاه مدرسان و محققان علوم ریاضی در کشور؛
۳. ارائه راه کارهای کلان و راهبردی برای ارتقاء جایگاه و ترویج علوم ریاضی در جامعه؛
۴. بررسی و تصویب طرح‌های مطالعاتی کلیدی و برون‌سپاری آن‌ها به مراجع ذیربط جهت اجرا؛
۵. تلاش در جهت توسعه و تقویت ارتباط بین تشکلهای علمی؛
۶. ایجاد و توسعه زمینه‌های همکاری بین ریاضی‌دانان و مجامع علمی داخل و خارج کشور؛
۷. بررسی و ارائه پیشنهاد برنامه‌های حمایتی از تشکلهای علمی ذیربط؛
۸. تدوین بیانیه‌ها و ارائه رهنمودها و راه کارهای مناسب بر اساس نقدها و ارزیابی‌های تخصصی جهت ارتقاء آموزش و پژوهش علوم ریاضی در کشور؛
۹. بررسی و تصویب سایر اموری که جهت نیل به اهداف و وظایف فوق لازم تشخیص داده شود.

هم‌چنین این کمیسیون یک کارگروه تخصصی به منظور مستندسازی و پیگیری مراحل بررسی و کارشناسی مصوبات و پیشنهادهای کمیسیون و هدایت مطالعات مربوط به طرح‌های کلیدی و به عنوان بازوی فکری کمیسیون تشکیل داده است که آقایان دکتر مهدی بهزاد، دکتر مگردیچ تومانیان، دکتر حمید پزشکی، دکتر محمدعلی دهقان، دکتر علی رجالی، دکتر محسن محمدزاده و خانم دکتر سهیلا غلام‌آزاد در آن حضور دارند.

کمیسیون پیشبرد ریاضیات کشور تاکنون چند مسئله از جمله وضع دانشگاه فرهنگیان، همکاری و حمایت از ستاد ملی سال جهانی آمار و همکاری با آن، لزوم تشکیل مرکز تحقیقات آموزش ریاضی، حمایت از اجرای مطالعه نقش فعالیت‌های جانبی آموزشی در یادگیری ریاضیات، تشکیل اتحادیه انجمن‌های مرتبط با ریاضی، حمایت از تشکیل کمیسیون‌های تخصصی انجمن ریاضی ایران، لزوم مطالعه افت ریاضی و حل مسائل آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها و برنامه‌ریزی برای ارتقای حرفه‌ای معلمان ریاضی را در دست مطالعه دارد.

با توجه به وجود افت ریاضی در مدارس و دانشگاه‌ها و نیز اهمیت این علم پایه‌ای در توسعه پایدار کشور، این کمیسیون امیدوار است از حمایت تمام نهادهای دولتی - غیردولتی کشور در زمینه

معرفی کمیسیون پیشبرد ریاضیات کشور

بنا به پیشنهاد مشترک گروه‌های علوم پایه و علوم مهندسی فرهنگستان علوم و به دلایل زیر کمیسیون پیشبرد ریاضیات کشور از اواسط سال ۱۳۹۱ در فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران شکل گرفت:

۱. این علم در ایران سابقه‌ای طولانی دارد و دانشمندان این سرزمین از قرن‌ها پیش رشد و تعالی آن را وجهه همت قرار داده و افتخار آفریده‌اند.

۲. آموزش و پژوهش در ریاضیات کم‌هزینه است، زود به بار می‌نشیند، سایر علوم از جمله علوم انسانی و به‌طور طبیعی انواع فناوری‌ها را تعالی می‌بخشد و سبب رشد و شکوفایی کشور می‌شود.

۳. ریاضیات جهان شمول است و جوانان ما نشان داده‌اند که هم‌چون پیشینیان می‌توانند با شکوفا ساختن استعداد ریاضی خود در پهنه گیتی خوش بدرخشند و ایران و ایرانی را سربلند سازند. با این احوال لازم، بلکه واجب می‌دانیم ریاضیات در کشور در سطحی گسترده رواج یابد و منطقی اندیشیدن و تفکر علمی به بار بنشیند و در اثر آن عقلانیت تقویت شود.

اعضای حقوقی این کمیسیون عبارتند از: رئیس فرهنگستان علوم، رئیس گروه علوم پایه، رئیس گروه علوم مهندسی و رئیس شاخه ریاضی فرهنگستان علوم، رئیس انجمن ریاضی ایران و رئیس انجمن آمار ایران.

اعضای حقیقی این کمیسیون عبارتند از آقایان: دکتر مهدی بهزاد، دکتر پرویز جبه‌دار مارالانی، دکتر علی رجالی، دکتر سعید سهراب‌پور، دکتر محمدرضا عارف، دکتر محمدرضا مخبرذفولی و دکتر فتح‌اله مضطرزاده.

آیین‌نامه این کمیسیون در تاریخ ۹۱/۸/۲۴ به تصویب فرهنگستان رسیده و در آن اعلام شده است که با عنایت به ضرورت توجه به ریاضیات در راستای توسعه علمی کشور، کمیسیون پیشبرد ریاضیات با اهداف زیر تشکیل می‌شود:

۱. ارائه سیاست‌ها و رهنمودهای کلان جهت گسترش دانش ریاضی در سطوح مختلف اعم از دانش‌آموزان، معلمان، دانشجویان و کارشناسان؛

۲. همکاری در اصلاح برنامه‌های آموزشی در مقاطع مختلف تحصیلی؛

۳. ارائه رهنمودهای لازم برای رفع موانع و ارتقاء پژوهش در علوم ریاضی؛

خبر اتمام طرح پژوهشی تاریخ ریاضیات در ایران معاصر در معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی

بررسی در حوزه تاریخ علوم در ایران معاصر یکی از بخش‌های مهم زمانی در زمینه مطالعات تاریخ علم کشورمان به حساب می‌آید که متأسفانه کمتر از هر بخش دیگر از حوزه‌های تاریخ علم بدان پرداخته شده و می‌شود، و حوزه ریاضیات در ایران معاصر نیز از شمول این بی‌اعتنایی پژوهشگران خارج نیست. به جهت برطرف شدن بخشی از خلاء مربوط به پژوهش‌های تاریخ ریاضیات در ایران معاصر در بهار سال ۱۳۹۰ خورشیدی دکتر فریدون رهنمای رودپشتی معاون وقت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی پیشنهاد تعریف طرح پژوهشی تاریخ ریاضیات در ایران معاصر را پذیرفت و با راهنمایی ایشان این طرح پژوهشی با شماره ۷۳/۴۴۳۷ در معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی تصویب شد و قراردادهای لازم نیز منعقد گردید.

در پاییز سال ۱۳۹۲ خورشیدی گزارش نهایی این طرح به همراه ضمیمه آن به معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی تسلیم شد و اتمام طرح اعلام گردید. در این طرح پژوهشی و در قالب ۱۴ فصل لایه‌های مختلفی مربوط به تاریخ ریاضیات در ایران معاصر مورد بررسی قرار گرفته است. از نظر زمانی، این طرح تاریخ ریاضیات را در ایران از ابتدای تأسیس مدرسه دارالفنون (در سال ۱۲۶۸ قمری) تا پس از پیروزی انقلاب اسلامی بررسی می‌کند. عنوان فصول طرح نیز به شرح زیر است:

فصل‌های اول و دوم به مبادی نظری بحث اختصاص دارد. فصل سوم موضوع ریاضیات در دارالفنون، فصل چهارم دوران پس از دارالفنون تا تأسیس دانشگاه تهران، فصل پنجم از تأسیس دانشگاه تهران تا سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی و در فصل ششم نهادها و مؤسسات غیردانشگاهی که تمامی یا بخشی از انرژی آن‌ها صرف ریاضیات می‌شود مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

در فصل هفتم زندگی‌نامه کوتاهی از ۵۹ نفر از معلمان ریاضی و ریاضی‌نویسان مشهور ایران که اکنون روی درنقاب خاک کشیده‌اند آمده است. فصل هشتم به موضوع صنعت چاپ و نقش آن در تاریخ ریاضیات در ایران معاصر اختصاص دارد.

در فصل نهم موضوع ترجمه متون ریاضی به زبان فارسی در تاریخ معاصر ایران مورد بحث قرار گرفته است. در فصل دهم برنامه‌های درسی ریاضی، در فصل یازدهم کتاب‌های درسی ریاضی، در فصل دوازدهم مجلات ریاضی، در فصل سیزدهم موضوع واژه‌گزینی ریاضی و در نهایت در فصل چهاردهم سیاق و سباق‌نویسی در ریاضیات ایران مورد بحث قرار گرفته‌اند.

نتیجه‌گیری، تصاویر، منابع و پیوست‌ها ادامه ساختار طرح پژوهشی را تشکیل می‌دهند. طیف مختلفی از متون، اسناد و

پیشبرد دانش ریاضی و به کارگیری آن در زندگی روزمره و توسعه کشور بهره‌گیری نماید.

مگر دیچ تومانیان

رئیس بخش ریاضی فرهنگستان علوم

پیر دلین برنده جایزه آبل ۲۰۱۳ شد

پیر دلین (Pierre Deligne) به خاطر تحقیقات اساسی در هندسه جبری و تأثیر بسیار آن‌ها در نظریه اعداد، نظریه نمایش و دیگر حوزه‌ها برنده جایزه آبل در سال ۲۰۱۳ شد. جایزه آبل از طرف آکادمی علوم نروژ اهدا می‌شود و به کسانی تعلق می‌گیرد که کارهای ژرف و قابل تأثیری در علوم ریاضی انجام داده‌اند. این جایزه از سال ۲۰۰۳ به بعد داده شده است و برابر با پول نقد به ارزش حدود ۸۰۰ هزار یورو و یا یک میلیون دلار آمریکا می‌باشد. پیر دلین متولد ۱۹۴۴ و استاد بازنشسته در مدرسه ریاضیات مؤسسه مطالعات پیشرفته در پریستون می‌باشد. او در سال ۱۹۸۴ از مؤسسه IÉHS (Institut des Hautes Études Scientifiques) به پریستون آمد. او یک محقق برجسته ریاضی است که موفق به یافتن ارتباط‌های زیادی در شاخه‌های مختلف ریاضیات شده است و تحقیق‌هایش منجر به کشفیات بزرگ در ریاضیات شده‌اند. یکی از مشهورترین دست یافته‌های پیر دلین اثباتی است که برای حدس ویل (Weil) در ۱۹۷۳ ارائه داد و همین کار باعث شد تا نامبرده به عنوان برنده جایزه‌های هانری پوانکاره در سال ۱۹۷۴، بلزن (Balzan) در سال ۲۰۰۴ و ولف در سال ۲۰۰۸ (به‌طور مشترک با دو ریاضی‌دان دیگر) معرفی شود.

او جایزه آبل را در ۲۱ می ۲۰۱۳ از دست پادشاه نروژ دریافت نموده است. برای کسب اطلاعات بیشتر به لینک http://www.ams.org/news?news_id=1818 مراجعه نمایید.

سعید علیخانی

دانشگاه یزد

گردهمایی‌های آینده

دومین سمینار آنالیز هارمونیک و کاربردها

۱۵ الی ۱۷ دی ماه ۱۳۹۲

پژوهشکده دانش‌های بنیادی

به اطلاع می‌رساند دومین سمینار آنالیز هارمونیک و کاربردها در روزهای یکشنبه و سه‌شنبه ۱۵ الی ۱۷ دی‌ماه ۱۳۹۲ در پژوهشکده دانش‌های بنیادی برگزار می‌شود. برای کسب اطلاعات بیشتر به نشانی <http://isha.iut.ac.ir/shaa2> مراجعه نمایید.

سیدمسعود امینی

دبیر سمینار

هفتمین سمینار هندسه و توپولوژی

۹ و ۱۰ بهمن ماه ۱۳۹۲

دانشگاه علم و صنعت ایران

به اطلاع می‌رساند هفتمین سمینار هندسه و توپولوژی در روزهای چهارشنبه و پنج‌شنبه ۹ و ۱۰ بهمن ۱۳۹۲ در دانشگاه علم و صنعت ایران برگزار می‌شود. برای کسب اطلاعات بیشتر به نشانی <http://gts7.iust.ac.ir/> مراجعه نمایید.

سومین همایش ریاضیات و علوم انسانی با

محوریت ریاضیات مالی

۳ و ۴ اردیبهشت ماه ۱۳۹۳

دانشگاه علامه طباطبایی

سومین همایش ریاضیات و علوم انسانی روزهای سوم و چهارم اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۳ در دانشکده‌های اقتصاد و علوم ریاضی دانشگاه علامه طباطبایی برگزار خواهد شد.

اهداف برگزاری همایش

فراهم آوردن زمینه‌های تبادل نظر بین فعالان بازار سرمایه و فعالان دانشگاهی در زمینه‌ی ریاضیات مالی و مهندسی مالی، شناسایی زمینه‌های تحقیقاتی مورد نیاز بازار سرمایه از سوی فعالان دانشگاهی و لذا هدایت تحقیقات به سوی رفع نیازهای واقعی کشور، شناسایی مسائل آموزشی مورد نیاز بازار سرمایه و ایجاد زمینه برای تغییرات

خبرنامه‌ها به‌عنوان منبع در این طرح پژوهشی مورد استفاده قرار گرفته‌اند. از جمله، کتاب‌های درسی چاپ سنگی مدرسه دارالفنون؛ چند عنوان نسخه خطی مربوط به ریاضی‌نویسان ایرانی در قرن سیزدهم هجری و دوره خبرنامه انجمن ریاضی. این پژوهش نکات مختلف و گوناگونی در خصوص تاریخ ریاضیات را در ایران معاصر مورد بحث قرار می‌دهد. از جمله چاپ چند مقاله بین‌المللی به زبان فرانسه به وسیله یک ایرانی در اوایل قرن نوزدهم در پاریس و یا مجموعه پرسش‌های ریاضی که به جهت علاقه‌مند نمودن مردمان در بعضی جراید دوره قاجار ایران به چاپ می‌رسیده است. نخستین نسل از استادان ریاضی دانشگاه تهران، چگونگی گسترش تحصیلات دانشگاهی ریاضی در ایران پس از تأسیس دانشگاه تهران در نقاط مختلف کشور، نقش انجمن ریاضی، مرکز نشر دانشگاهی و مرکز تحقیقات فیزیک نظری و ریاضیات در حوزه بسط ریاضیات نوین در ایران از جمله دیگر نکاتی است که در این طرح مورد بررسی قرار گرفته است.

باید اذعان کرد این طرح پژوهشی نخستین گام در راه پرپیچ و خم بررسی تاریخ ریاضیات در دوران معاصر ایران به شمار می‌آید و باید امیدوار بود این امکان به‌وجود آید تا این بخش از تاریخ ریاضیات کشورمان بیش از پیش مورد پژوهش قرار گیرد.

گردآورنده این طرح پژوهشی آماده است تا نسخه‌ای از آن را در اختیار مؤسسات و نیز کتابخانه‌های علاقه‌مند به موضوع تاریخ ریاضیات قرار دهد. با نشانی ghassemlou@gmail.com تماس بگیرند.

فرید قاسملو

عضو گروه تاریخ علم - بنیاد دائره‌المعارف اسلامی

★ ★ ★

دعوت به ارسال خبر

خبرنامه انجمن ریاضی ایران از کلیه اعضای انجمن (به‌ویژه نمایندگان محترم انجمن در دانشگاه‌ها) صمیمانه دعوت می‌کند که با ارسال اخبار (ترجیحاً الکترونیکی)، مقالات، جملات کوتاه (ترجمه یا تألیف)، گزارش همایش‌ها، نکات خواندنی، دیدگاه‌ها، آگهی‌ها و ... به نشانی iranmath@ims.ir (همراه با نشانی کامل و تلفن تماس) به اعتلای اطلاعات جامعه ریاضی کشور کمک کنند.

اخبار و مقالات ارسالی پس از تصویب، همراه با نام نویسنده در خبرنامه درج خواهد شد.

هیأت تحریری خبرنامه انجمن ریاضی ایران

پذیرش مقاله

۱. مقاله‌ها از اول بهمن‌ماه تا ۲۰ اسفندماه ۹۲ از طریق پست الکترونیکی paper@femath.ir دریافت خواهد شد.
۲. پذیرش یا عدم پذیرش مقاله روزهای ۲۰ - ۱۶ فروردین‌ماه ۱۳۹۳ از طریق سایت همایش www.femath.ir به اطلاع ثبت‌نام‌کنندگان خواهد رسید.
۳. برنامه‌ی همایش طی روزهای ۲۷ - ۲۵ فروردین‌ماه ۹۳ در همان سایت منتشر خواهد شد.
۴. گواهی شرکت در همایش به کسانی داده خواهد شد که در همایش ثبت‌نام کنند. گواهی ارائه مقاله در صورت ارائه به تمام نویسندگان داده خواهد شد.
۵. کتابچه‌ی راهنمای همایش حاوی چکیده‌ی مقالات پذیرفته شده همراه با CD مجموعه‌ی این مقالات هنگام ثبت‌نام تحویل خواهد شد.

محمد جلوداری ممقانی
دبیر همایش

متناسب در برنامه‌های آموزشی، آشنا کردن بازارهای پولی و مالی با رشته‌های تحصیلی ریاضیات مالی و مهندسی مالی، هم‌چنین فراهم آوردن امکان هم‌اندیشی و تبادل نظر بین مدرسین و کاربران ریاضیات در شاخه‌های مختلف علوم اجتماعی.

کمیته‌ی علمی

محمد قاسم وحیدی اصل (دانشگاه شهید بهشتی)، عبدالرحیم بادامچی زاده (دانشگاه علامه طباطبایی، مسئول کمیته‌ی علمی)، رضا پورطاهری (دانشگاه علامه طباطبایی)، محمد جلوداری ممقانی (دانشگاه علامه طباطبایی، دبیر همایش)، علی اصغر بانویی (دانشگاه علامه طباطبایی)، بیژن ظهوری زنگنه (دانشگاه صنعتی شریف و نماینده انجمن ریاضی ایران)، علی صفدری وایقانی (دانشگاه علامه طباطبایی)، علی فروش باستانی (دانشگاه تحصیلات تکمیلی زنجان و نماینده انجمن ریاضی ایران)، کریم ایواز (دانشگاه تبریز)، نادر نعمت‌الهی (دانشگاه علامه طباطبایی و نماینده انجمن آمار ایران)، عبدالساده نیسی (دانشگاه علامه طباطبایی)، علی دلاورخلفی (دانشگاه یزد)، حسین عبده تبریزی (سرمایه گذاری نوین).

کمیته‌ی اجرایی

محمد جلوداری ممقانی، عبدالرحیم بادامچی زاده، علی صفدری وایقانی، نادر نعمت‌الهی، عبدالساده نیسی، آذر غیاثی، شکوفه بنی‌هاشمی.

محورهای همایش

ریاضیات مالی، نظریه‌ی سبد، اوراق مشتقه، نرخ‌های بهره، ریسک اعتباری، مالیه‌ی تعاونی، روش‌های عددی، روش‌های آماری، اقتصاد سنجی، نظریه قیمت و ساختار بازار، مدل‌های قیمت‌گذاری دارایی‌ها، نظریه ریسک، بیمه، مدیریت مالی، مهندسی مالی، اقتصاد مالی، مدیریت ریسک، ریاضیات سرمایه‌گذاری، ریاضیات در علوم اجتماعی، ریاضیات در زبان شناسی، آموزش ریاضیات در علوم اجتماعی.

از کلیه استادان، دانشجویان و علاقه‌مندان به مباحث مربوط به ریاضیات علوم اجتماعی، ریاضیات مالی و مهندسی مالی و کاربردهای آن در بازارهای سرمایه دعوت می‌شود تا با ارایه‌ی مقاله، برگزاری کارگاه علمی، و راه‌اندازی نمایشگاه در این همایش شرکت کنند.

هفتمین سمینار دوسالانه جبرخطی

و کاربردهای آن

۷ و ۸ اسفندماه ۱۳۹۲

دانشگاه فردوسی مشهد

به اطلاع می‌رساند هفتمین سمینار دوسالانه جبرخطی و کاربردهای آن در روزهای چهارشنبه و پنج‌شنبه ۷ و ۸ اسفندماه ۱۳۹۲ در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار می‌شود. برای کسب اطلاعات بیشتر به نشانی <http://profsite.um.ac.ir/~math/slaa7.htm> مراجعه نمایید.

پنجمین همایش آنالیز عددی

و کاربردهای آن

۱۸ و ۱۹ شهریورماه ۱۳۹۳

دانشگاه ولی‌عصر (عج) رفسنجان

با یاری پروردگار متعال، دانشکده علوم ریاضی دانشگاه ولی‌عصر (عج) رفسنجان در راستای اهداف خود در زمینه گسترش

نامه‌های رسیده

درباره آیین‌نامه ارتقاء

بدیهی است که هر آیین‌نامه‌ای نقاط ضعف خاص خود را دارد و در اجرا مشکلات خود را نشان می‌دهد. از جمله نقاط ضعف آیین‌نامه فعلی ارتقای اعضای هیأت علمی عدم اجرای یکسان توسط هیأت‌های ممیزه دانشگاه‌ها و نیز دیده نشدن برخی از موارد کلیدی و حساس در روند آیین‌نامه است.

به عنوان مثال در هیأت ممیزه یک دانشگاه لازمه ارتقا به مرتبه استادی دارا بودن شاخص H - اندیس بالای شش است و در هیأت ممیزه دانشگاهی دیگر ملاک ارجاع به مقالات فرد متقاضی به هیچ وجه ملاک عمل نیست حال آنکه میزان ارجاعات به مقالات فرد متقاضی در اغلب کشورها ملاک شاخصی است.

در برخی کشورها کمیته‌های تخصصی ملی یا حتی بین‌المللی برای ارتقای یک فرد متقاضی تشکیل می‌شود و بعد از یک یا چند ساعت سخنرانی از سوی متقاضی درباره تمام مقالات ارائه شده در پرونده و پاسخگویی به سوالات فنی و عمومی اعضای کمیته، مواردی از قبیل میزان تسلط، میزان مشارکت و علت پراکندگی احتمالی مقالات فرد متقاضی مشخص می‌گردد و سپس آن کمیته به ارزیابی پرونده می‌پردازد. موضوعی که در آیین‌نامه ارتقا و نحوه رسیدگی به پرونده‌ها مجهول مانده است.

از دیگر موارد ناقص در آیین‌نامه ارتقا، عدم وجود ضرورت تأیید شایستگی فرد متقاضی مرتبه استادی توسط حداقل سه استاد تمام شناخته شده و معتبر از سایر کشورها (در برخی رشته‌ها از همان کشور) و حتی الامکان در همان گرایش است.

در هر حال روند فعلی آیین‌نامه ایراداتی دارد و ضروری است که در آینده با برطرف نمودن چنین مشکلاتی و یکسان‌تر نمودن تصمیمات هیأت‌های ممیزه، روند فعلی را اصلاح نمود.

شهرام رضاپور

دانشگاه شهید مدنی آذربایجان

حق عضویت حقوقی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در دوره مهر ۹۲ الی مهر ۹۳ مبلغ ۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال و حق اشتراک کتابخانه‌ها ۱/۵۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد.

دانش، پنجمین همایش آنالیز عددی و کاربردهای آن را در تاریخ ۱۸ الی ۱۹ شهریور ۱۳۹۲ در محل دانشکده علوم ریاضی با حمایت انجمن ریاضی ایران برگزار می‌نماید. یقیناً مشارکت فعال علاقه‌مندان این حوزه کمک قابل توجه‌ای به کیفیت همایش خواهد نمود. امید است استادان محترم و دانشجویان عزیز تحصیلات تکمیلی با حضور فعال خود به هر چه پر بارتر شدن این همایش بیفزایند.

نشانی دبیرخانه: رفسنجان، بلوار ولایت دانشگاه ولی عصر (عج)، دانشکده علوم ریاضی .

تلفن: ۰۳۹۱-۳۲۰۲۲۶۰ و ۰۳۹۱-۳۲۰۲۲۷۰

نشانی الکترونیک: nac5@vru.ac.ir

math5-info@vru.ac.ir

سیدعلی محمد محسنی‌الحسینی

دبیر اجرایی همایش

هفتمین کنفرانس بین‌المللی انجمن

ایرانی تحقیق در عملیات

۲۴ و ۲۵ اردیبهشت ماه ۱۳۹۳

دانشگاه سمنان

به اطلاع می‌رساند هفتمین کنفرانس بین‌المللی انجمن ایرانی تحقیق در عملیات در روزهای چهارشنبه و پنج‌شنبه ۲۴ و ۲۵ اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۳ برابر با ۱۴ و ۱۵ می ۲۰۱۴ در دانشگاه سمنان برگزار می‌شود.

نشانی وب: www.or2014.semnan.ac.ir

نشانی الکترونیک: or2014@mail.semnan.ac.ir

تاریخ‌های مهم:

- شروع ثبت‌نام در کنفرانس: اول آذرماه ۱۳۹۲

- آخرین مهلت ارسال مقالات: ۲۵ بهمن‌ماه ۱۳۹۲

- اعلام نتایج داوری: ۲۵ اسفندماه ۱۳۹۲

- آخرین مهلت ثبت‌نام: ۳۰ فروردین‌ماه ۱۳۹۳

تلفن و فاکس: ۰۲۳۱-۳۳۵۴۰۶۱

دبیر کنفرانس: ۰۹۳۳-۲۷۵۷۲۳۲

علی اشرفی

دبیر کنفرانس

دکتر مهدی بهزاد

سمینار «سیر تحول مسأله چهار رنگ» در شاخه ریاضی فرهنگستان علوم

دکتر سعید اکبری

چهارمین سمینار آنالیز عددی و کاربردهای آن

دهمین سمینار معادلات دیفرانسیل و سیستم‌های دینامیکی

پنجمین کنفرانس ریاضیات کاربردی و دومین کنفرانس نظریه جبری گرافها

دکتر نسرين سلطانخواه

دکتر محمدعلی دهقان

مراسم افتتاحیه چهل و چهارمین کنفرانس ریاضی ایران

شرکت کنندگان چهل و چهارمین کنفرانس ریاضی ایران

اختتامیه
چهل و چهارمین
کنفرانس ریاضی ایران

از راست آقایان دکتر: حمید پزشکی، علی محمد محسنی الحسینی، رشید زارعنهدی، علی محمد نظری و منشاءاله متین‌فر در «مجمع عمومی انجمن ریاضی ایران»

دکتر محمد اسنزاده

از راست آقایان دکتر: محمد صالح‌مصلحیان، محمدرضا رجبزاده، طاهر قاسمی‌هنری، علیرضا فخارزاده، علی ایرامنش و خاتم دکتر فائزه توتونیان اعضای میزگرد «دوره دکتری ریاضی در ایران: حال و آینده»

گروه موسیقی بین‌المللی ندای جام

نشست مشترک کمیسیون‌های تخصصی و نمایندگان انجمن ریاضی ایران در دانشگاه‌های کشور

دهه ریاضیات در دانشگاه خوارزمی

دهه ریاضیات در دانشگاه ولی عصر رفسنجان (عج)

دهه ریاضیات در دانشگاه صنعتی سهند

دهه ریاضیات در دبیرستان و پیش دانشگاهی
دخترانه شاهد در شهرستان بندر انزلی

گزارش گردهمایی‌های برگزار شده

۴. تنوع حامیان در نوع خود قابل توجه بوده و این دانشکده بر خود لازم می‌داند از زحمات و حمایت‌هایی بی‌دریغ این عزیزان و کلبه مسئولین اجرایی شهرستان خوانسار تشکر ویژه نماید.

سعید وحدتی

دبیر کمیته علمی همایش

چهارمین سمینار آنالیز عددی و کاربردهای آن

چهارمین کنفرانس ملی آنالیز عددی و کاربردهای آن در روزهای ۱۸ و ۱۹ اردیبهشت ۱۳۹۲ در دانشکده ریاضی و کامپیوتر خوانسار برگزار گردید. در این کنفرانس بیش از ۲۰۰ شرکت‌کننده حضور داشتند. تعداد مقالات ارسال شده به دبیرخانه کنفرانس ۱۷۲ مقاله بوده که توسط ۴۰ داور مورد ارزیابی قرار گرفته و در نهایت تعداد ۸۲ مقاله جهت سخنرانی ۲۵ دقیقه‌ای و ۱۴ مقاله جهت ارائه به صورت پوستر در اولویت قرار گرفت. هم‌چنین سخنرانی‌های عمومی توسط مدعوین کنفرانس در زمینه‌های مختلف به شرح ذیل ارائه شد:

۱. دکتر علماءالدین ملک دانشگاه تربیت مدرس؛

۲. دکتر بهنام هاشمی دانشگاه صنعتی شیراز؛

۳. دکتر علی فروش‌باستانی دانشگاه تحصیلات تکمیلی زنجان؛

۴. دکتر بهرام جلوداری ممقانی؛

در راستای برگزاری همایش و در مراسم افتتاحیه دکتر سعید وحدتی دبیر کمیته علمی کنفرانس گزارشی از شیوه برگزاری ارائه نمودند. کنفرانس در انتهای روز دوم با گرفتن عکس‌های دسته جمعی و یادگاری پایان یافت. از برنامه‌های جانبی کنفرانس می‌توان به گشت گلستان کوه خوانسار اشاره کرد که با استقبال خوبی مواجه شد. از نکات قابل توجه همایش می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

۱. استقبال دانشجویان تحصیلات تکمیلی از کلبه نقاط کشور در این همایش.

۲. حضور گسترده اساتید جوان کشور در این همایش چشم‌گیر و توجه ایشان به شرکت در همایش قابل ستایش است.

۳. ضمن تشکر و قدردانی از استادان با سابقه شرکت‌کننده در این همایش به‌ویژه آقای دکتر بابلیان و با کمال احترام نسبت به سایر استادان پیشکسوت این رشته، این انتقاد به آنان وارد می‌شود که چرا حضور آنان در این همایش و همایش‌هایی از این دست کم‌رنگ می‌باشد. از انجمن ریاضی ایران خواهشمند است تا تمهیدات لازم برای حضور گسترده و فعال‌تر این بزرگواران فراهم شود تا دانشجویان سایر دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دیگر نیز از حضور این فرهیختگان گرامی بهره‌مند گردند.

برگزاری پنجمین کنفرانس ریاضی کاربردی و دومین کنفرانس نظریه جبری گراف‌ها

با یاری خداوند کنفرانس‌ها در روز ۱۷ شهریور شروع و در ۱۹ شهریور به صورت خودکفا به پایان رسید. از روز ۱۶ شهریور پذیرش شرکت‌کنندگان آغاز شد و روز ۱۹ و ۲۰ شهریور شرکت‌کنندگان به شهرهای خود عزیمت کردند. در کنفرانس‌ها تعداد ۴۲۳ عدد مقاله دریافت شد و تعداد ۱۴۳ مقاله پذیرش شفاهی و ۱۵۶ مقاله پذیرش پوستر دریافت نمودند و ۱۲۴ مقاله نیز پذیرش نگرفتند. (چهل و یک مقاله مربوط به نظریه جبری گراف و بقیه مربوط به ریاضی کاربردی بود).

دو سخنرانی توسط آقای دکتر مهدوی امیری و دو سخنرانی توسط آقای دکتر اشرفی و تعداد ۸۹ سخنرانی توسط سایر استادان دانشگاه و ۳۴ سخنرانی توسط دانشجویان تحصیلات تکمیلی برگزار شد.

ضمن تشکر از انجمن ریاضی به خاطر عزیمت نمایندگان آن انجمن، پیشنهاد می‌شود این کنفرانس‌ها در فصل زمستان یا اوایل بهار برگزار شود، که با کنفرانس ریاضی تداخل نداشته باشد.

لیست استادان مدعو عبارت است از:

- دکتر مهدوی امیری از دانشگاه صنعتی شریف
- دکتر علی‌رضا اشرفی از دانشگاه کاشان
- دکتر زهرا یاراحمدی از دانشگاه آزاد
- دکتر حمیدرضا میمنی از دانشگاه شهید رجایی
- دکتر مجتبی قربانی از دانشگاه شهید رجایی
- دکتر احمد خاکسار از دانشگاه پیام نور شیراز
- دکتر علی محمدیان از مرکز تحقیقات فیزیک نظری و ریاضیات
- دکتر محمدعلی دهقان از دانشگاه ولی‌عصر رفسنجان (عج)

- آقای دکتر محمد خرمی (از دانشکده علوم پایه گروه فیزیک دانشگاه الزهرا) درباره فضاهای ناجابه‌جایی با جابه‌جاگرهای جبرلی صحبت کردند.
  - آقای دکتر احسان ممتحن (از دانشکده ریاضی دانشگاه یاسوج) درباره بُعد گلدی و دوگان آن و معادل‌های جدیدی برای آن صحبت کردند.
- خانه ریاضیات اصفهان

- دکتر سعید اکبری از دانشگاه صنعتی شریف
  - دکتر ابراهیم قربانی از دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی
  - دکتر مهدی علایبان از دانشگاه علم و صنعت ایران
- چهار ردیف آخر جزء مدعوین بودند که به دلیل مسافرت خارج از کشور در کنفرانس‌ها حضور نداشتند.
- سه کارگاه با عنوان‌های:
- شبیه‌سازی و کاربرد آن در ریاضیات مالی
  - CPLEX سازی با موضوع نرم‌افزار آموزش نرم‌افزارهای بهینه
  - xe-persion ، photoshop
- برگزار شد.

ششمین کنفرانس ترکیبیات جبری ایران

به یاری پروردگار متعال، حمایت مسئولان دانشگاه مازندران و تلاش و همکاری اعضای محترم هیأت علمی گروه ریاضی، ششمین کنفرانس ترکیبیات جبری ایران در ۸ الی ۹ آبان‌ماه ۱۳۹۲ با همکاری پژوهشگاه دانش‌های بنیادی کشور در دانشکده علوم ریاضی دانشگاه مازندران برگزار گردید. بدین‌وسیله گزارشی از چگونگی برگزاری کنفرانس تقدیم می‌گردد.

دبیری علمی کنفرانس را دکتر علی‌اصغر طالبی و دبیری اجرایی را دکتر ابوالفضل طالبشیران به عهده داشتند. در این کنفرانس پس از فراخوان مقاله از طریق پایگاه استنادی علوم جهان اسلام ۷۲ مقاله به دبیرخانه ارسال گردید که از بین آن‌ها بنا بر نظر کمیته علمی و داوران محترم، ۳۸ مقاله به صورت ارائه شفاهی و ۸ مقاله به صورت ارائه پوستر پذیرفته شد. تمامی مقاله‌های پذیرفته شده در زمان مقرر ارائه گردید. در این کنفرانس ۶ سخنرانی عمومی از سایر دانشگاه‌ها و پژوهشگاه دانش بنیادی کشور ارائه گردید که اسامی آن‌ها به شرح زیر می‌باشند.

۱. دکتر افشین بهرام (دانشگاه تهران)
۲. دکتر سیدامین فخاری (IPM)
۳. دکتر غفار رئیسی (دانشگاه شهرکرد)
۴. دکتر احمد عرفانیان (دانشگاه فردوسی مشهد)
۵. دکتر محمدرضا عبودی (دانشگاه اصفهان)
۶. دکتر کاظم خُشایارمنش (دانشگاه فردوسی مشهد)

یحیی طالبی
دبیر کنفرانس

غلامرضا صفاکیش‌همدانی
دبیر پنجمین کنفرانس ریاضی کاربردی ایران
و دومین کنفرانس نظریه جبری گراف‌ها و گراف‌های شیمیایی

برگزاری روز جبر

خانه ریاضیات اصفهان با همکاری قطب جبر باناخ دانشگاه اصفهان و پژوهشگاه دانش‌های بنیادی برای دومین سال متوالی برنامه روز جبر را در تاریخ ۱۳۹۲/۸/۹ برگزار نمود. این برنامه با حضور بیش از ۵۰ نفر از دانشجویان مقاطع مختلف و هم‌چنین استادان دانشگاه‌های مختلف با خوش‌آمدگویی آقای دکتر دانایی مدیر خانه ریاضیات اصفهان از ساعت ۸ صبح آغاز شد. در ادامه شش سخنرانی با محوریت جبر به شرح زیر ارائه شد:

- آقای دکتر محمد باقری (تاریخ نگار ریاضی و نجوم) در رابطه با آثار و دستاوردهای محمد بن موسی خوارزمی سخنرانی کردند.
- آقای دکتر عمران احمدی (از پژوهشگاه دانش‌های بنیادی، پژوهشکده ریاضی) درباره جبر و رمز نگاری صحبت کردند.
- آقای دکتر ایمان ستایش (از پژوهشگاه دانش‌های بنیادی، پژوهشکده ریاضی) به موضوع مقدمه‌ای بر هندسه جبری شمارشی پرداختند.

پس از استراحت برای نماز و ناهار ادامه برنامه‌های همایش به شرح زیر انجام شد:

- آقای دکتر منصور معتمدی (از خانه ریاضیات اصفهان) درباره معادلات چندجمله‌ای ریشه‌های جبر نوین صحبت کردند.

دهمین سمینار معادلات دیفرانسیل و سیستم‌های دینامیکی

سمینار «سیر تحول مسأله چهار رنگ» شاخه ریاضی فرهنگستان علوم

روز پنج‌شنبه شانزدهم آبان ۱۳۹۲ سمینار «سیر تحول مسأله چهار رنگ» در سالن کنفرانس فرهنگستان علوم تشکیل گردید. در این سمینار ۵۵ نفر از استادان و دانشجویمان دوره‌های کارشناسی‌ارشد و دکتری شرکت داشتند. ابتدا دکتر تومانیان رئیس شاخه ریاضی از طرف فرهنگستان خیرمقدم گفته و اعضای شاخه ریاضی را معرفی کردند. سپس سمینارهای شاخه ریاضی را به شرح زیر یادآوری کردند.

- چشم‌انداز آموزش و پرورش ریاضی کشور
- مسائل هیلبرت (۲۳ مسأله)
- قضیه آخر فرما بعد از ۱۷ سال
- دسته‌بندی گروه‌های ساده
- سیر تحول مسأله چهار رنگ

سپس کمیسیون و کار گروه پیشبرد ریاضی کشور را معرفی و به کارهای انجام شده اشاره کردند. در ادامه آقای دکتر مهدی بهزاد عضو پیوسته فرهنگستان علوم به‌عنوان اولین سخنران، درباره سیر تحول مسأله چهار رنگ به‌طور کامل و با توصیف تمام صحبت کردند. مبدأ این مسأله و کارهای انجام شده تا اثبات کامپیوتری آن را تشریح فرمودند.

بعد از پذیرایی از شرکت‌کنندگان، دومین سخنران آقای دکتر سعید اکبری، از دانشگاه صنعتی شریف و IPM تمام کارهای انجام شده از دیدگاه‌های مختلف و ارتباط آن با جبرخطی را تشریح فرمودند سپس تمامی قضیه‌های ثابت شده در تاریخ ریاضی در مورد سیر تحول قضیه چهار رنگ را ارائه دادند و مخصوصاً به قضیه‌ای معادل آن در جبرخطی و نظریه گراف، بیان و در مواردی اثبات کردند.

در پایان سخنرانی‌ها پرسش و پاسخ‌هایی در هر دو مورد انجام گرفت. امید است که شنوندگان بهره کافی را از این سمینار برده باشند.

مگردیچ تومانیان

رئیس بخش ریاضی فرهنگستان علوم

همان‌گونه که مستحضربید دهمین سمینار معادلات دیفرانسیل و سیستم‌های دینامیکی در تاریخ ۱۶ - ۱۵ آبان ۹۲، در دانشکده علوم ریاضی دانشگاه مازندران برگزار گردید. پیشنهاد برگزاری سمینار پس از طرح و تصویب در گروه ریاضی دانشگاه مازندران در نهمین سمینار مطرح شد و پس از موافقت دانشگاه مازندران و انجمن ریاضی ایران در سال ۹۱، دبیر سمینار دکتر عبدالعلی نعمتی، دبیر علمی سمینار دکتر محسن علی‌محمدی و دبیر اجرایی دکتر اله‌بخش یزدانی تعیین شدند. با تعاملی که با پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (سایت) ISC به عمل آمد، سایت سمینار آماده گردید و چندین فراخوان برای مخاطبان موضوع ارسال شد. حاصل کار ارسال حدود ۲۲۰ مقاله به دبیرخانه سمینار بود که پس از ارسال به داوران و اعضای کمیته علمی از طریق سایت سمینار و دریافت نظرات داوران حدود ۹۰ مقاله به صورت شفاهی و حدود ۵۰ مقاله به صورت پوستر پذیرفته شد که در ایام سمینار ارائه گردید. در این سمینار ۳ سخنرانی عمومی با سخنرانی دکتر علی‌اکبر جدیری (دانشگاه تبریز)، دکتر مجید گازر (دانشگاه صنعتی اصفهان) و دکتر میثم نصیری (از پژوهشگاه دانش‌های بنیادی تهران) ایراد گردید.

نمایندگان انجمن ریاضی دکتر سیدمنصور واعظ‌پور و دکتر معمارباشی نیز در سمینار شرکت نمودند، لازم به ذکر است که در حاشیه این سمینار در روز جمعه هفدهم آبان ماه ۹۲ سه کارگاه به عنوان زیر برگزار شد:

۱. کاربرد گروه‌های لی در حل معادلات دیفرانسیل

۲. سیری در نظریه استورم لیویل کلاسیک و غیر کلاسیک

۳. ریاضیات زیستی

که با استقبال حدود ۸۰ نفر از علاقه‌مندان موضوع در محل دانشکده علوم ریاضی مواجه شد. دو کارگاه اول هر کدام در یک نیم‌روز و کارگاه سوم در یک روز کامل انجام شد. پشتیبانان این سمینار و کارگاه‌های آن، دانشگاه مازندران، انجمن ریاضی ایران، بانک ملی ایران (متل بانک ملی) و کارخانه لبنی لاله بودند. کتابچه خلاصه مقالات سمینار به صورت CD به همراه دفترچه راهنما، کیف و وسایلی دیگر تقدیم شرکت‌کنندگان گردید.

عبدالعلی نعمتی

دبیر سمینار

محسن علی‌محمدی

دبیر علمی سمینار

فارغ التحصیلان دوره دکتری

زهرا مومن

متولد ۱۳۶۲، کارشناسی ریاضی محض ۱۳۸۵ از دانشگاه صنعتی امیرکبیر، کارشناسی ارشد ریاضی محض ۱۳۸۷ از دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دکتری ریاضی محض ۱۳۹۲ از دانشگاه صنعتی امیرکبیر. ایشان سومین دانشجوی دکتری آقای دکتر بهروز خسروی و ۱۰۹ امین دانش آموخته ریاضی محض دانشکده می‌باشند. عنوان رساله: «تعیین گروه‌های با گراف اول یکسان با برخی گروه‌های متعامد». استاد راهنما: بهروز خسروی. استاد مشاور: دکتر داریوش کیانی.

رضوان صالحی

متولد ۱۳۶۳، کارشناسی ریاضی کاربردی ۱۳۸۶ از دانشگاه شهید چمران اهواز، کارشناسی ارشد ریاضی کاربردی ۱۳۸۸ از دانشگاه صنعتی امیرکبیر و دکتری ریاضی کاربردی ۱۳۹۲ از دانشگاه صنعتی امیرکبیر. ایشان شانزدهمین دانشجوی دکتری آقای دکتر مهدی دهقان و ۱۰۹ امین دانش آموخته ریاضی کاربردی دانشکده می‌باشند. عنوان رساله: «تعمیم روش‌های بدون شبکه هسته باز تولیدکننده و مرزی برای حل معادلات با مشتقات جزئی». استاد راهنما: مهدی دهقان. استاد مشاور: مصطفی شمسی.

مریم قرآنی

متولد ۱۳۶۱، کارشناسی محض ۱۳۸۵ از دانشگاه سیستان بلوچستان، کارشناسی ارشد کاربردی ۱۳۸۷ از دانشگاه الزهراء، دکتری ریاضی ۱۳۹۱ از دانشگاه الزهراء. پنجمین دانش آموخته گروه ریاضی می‌باشند. عنوان رساله: «مباحثی در اتوماتای درختی». استاد راهنما: محمدمهدی زاهدی. استاد مشاور: رضا عامری.

پروانه جوهری ناد

متولد ۱۳۵۹، کارشناسی ریاضی محض ۱۳۸۲ از دانشگاه صنعتی امیرکبیر، کارشناسی ارشد ریاضی محض (هندسه) ۱۳۸۵ از دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دکتری هندسه ۱۳۹۲ از دانشگاه صنعتی امیرکبیر. ایشان پنجمین دانشجوی دکتری آقای دکتر بهروز بیدآباد و ۱۷۱ امین دانش آموخته دانشکده می‌باشند. عنوان رساله: «فضای اینشتین - فینسلر، تبدیلات هم‌مدیس و کاربرد». استاد راهنما: بهروز بیدآباد. استاد مشاور: زونگ مین شن.

اصغر احمدخانلو

متولد ۱۳۶۰، کارشناسی رشته ریاضی کاربردی ۱۳۸۴ از دانشگاه پیام‌نور تبریز، کارشناسی ارشد رشته ریاضی محض ۱۳۸۷ از دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، دکتری رشته ریاضی گرایش معادلات دیفرانسیل ۱۳۹۲ از دانشگاه شهید مدنی آذربایجان. ایشان دومین دانشجوی دکتری آقای دکتر محمد جهانشاهی و ۱۰ امین دانش آموخته دانشکده می‌باشند. عنوان رساله: «تعمیم‌هایی برای معادلات دیفرانسیل کسری». استاد راهنما: محمد جهانشاهی.

محمد المکچی

متولد ۱۳۶۰، کارشناسی ریاضی محض ۱۳۸۳ از دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، کارشناسی ارشد ریاضی ۱۳۸۶ از دانشگاه تربیت مدرس، دکتری ریاضی گرایش هندسه دیفرانسیل ۱۳۹۲ از دانشگاه شهید مدنی آذربایجان. ایشان اولین دانشجوی دکتری آقایان دکتر عابدی و دکتر حقیقت‌دوست و یازدهمین دانش آموخته دانشکده می‌باشند. عنوان رساله: «هندسه ابر رویه‌های فضا فرم ساساکی». استادان راهنما: اسمعیل عابدی و دکتر قربانعلی حقیقت‌دوست.

اصغر قربانی

متولد ۱۳۵۶، کارشناسی ۱۳۸۱ از دانشگاه پیام‌نور بهشهر، کارشناسی ارشد ۱۳۸۶ از دانشگاه فردوسی، دکتری ریاضی ۱۳۹۱ از دانشگاه فردوسی.

عنوان رساله: «روش‌های نیمه تحلیلی برای حل رده خاصی از مسائل دیفرانسیل خطی».

استاد راهنما: صابری نجفی.

استاد مشاور: مرتضی گچ‌پزان.

علی کرم عزالدین

متولد ۱۹۸۳ میلادی و تبعه کشور لبنان، ایشان مدرک کارشناسی و کارشناسی ارشد خود را به ترتیب در سال‌های ۲۰۰۲ و ۲۰۰۸ از دانشگاه بیروت اخذ نمودند. ایشان اولین

دانشجوی خارجی دوره دکتری دانشگاه تبریز و چهارمین دانشجوی دکتری آقای دکتر غلامرضا حجتی و ۷۲امین دانش آموخته دکتری دانشکده می‌باشند.

عنوان رساله: «توسیع ناحیه پایدار روش‌های حل عددی مسائل مقدار اولیه سخت».

استاد راهنما: غلامرضا حجتی.

استاد مشاور: حسین خیری.

فاطمه اسماعیل زاده

متولد ۱۳۵۶، کارشناسی ۱۳۷۸ از دانشگاه فردوسی، کارشناسی ارشد ۱۳۸۱ از دانشگاه فردوسی، دکتری ریاضی ۱۳۹۱ از دانشگاه فردوسی.

عنوان رساله: «موجک‌های پذیرفتنی و عملگرهای موضعی کننده برای فضاهای همگن».

استاد راهنما: رجبعلی کامیابی.

استاد مشاور: ریحانه رئیسی.

زاهده اژدری

متولد ۱۳۶۱، کارشناسی محض ۱۳۸۴ از دانشگاه تهران، کارشناسی ارشد محض ۱۳۸۷ از دانشگاه الزهرا، دکتری ریاضی ۱۳۹۱ از دانشگاه الزهرا. ایشان اولین

دانشجوی دکتری خانم دکتر اخوان و سومین دانش آموخته گروه ریاضی می‌باشند.

عنوان رساله: «بررسی زیرگروه‌هایی از خودریختی‌های کلاس‌های خاصی از گروه‌ها».

استاد راهنما: مهری اخوان ملایری.

مهدی رستمی

متولد ۱۳۶۲، کارشناسی ریاضی کاربردی ۱۳۸۵ از دانشگاه علم و صنعت (واحد بهشهر)، کارشناسی ارشد ریاضی محض ۱۳۸۷ از دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دکتری ریاضی محض ۱۳۹۲ از دانشگاه

صنعتی امیرکبیر. ایشان پنجمین دانشجوی دکتری آقای دکتر عبدالرسول پورعباس و ۱۱۵ دانش آموخته دانشکده می‌باشند.

عنوان رساله: «انواع میانگین‌پذیری جبرهای نیم‌گروهی و گروه کوهمولوژی وابسته به این جبرها».

استاد راهنما: دکتر عبدالرسول پورعباس.

استاد مشاور: دکتر علیرضا مدقالچی.

فرخ لقا معظمی گودرزی

متولد ۱۳۶۰، کارشناسی محض ۱۳۸۳ از دانشگاه الزهرا، کارشناسی ارشد محض ۱۳۸۵ از دانشگاه صنعتی شریف، دکتری ریاضی ۱۳۹۱ از دانشگاه الزهرا. ایشان اولین

دانشجوی دکتری خانم دکتر سلطانخواه و دومین دانش آموخته گروه ریاضی الزهرا می‌باشند.

عنوان رساله: «طرح توزیع کلید».

استاد راهنما: نسرین سلطانخواه.

استاد مشاور: حسین حاجی‌ابوالحسن.

اخبار دانشگاه‌ها

دانشگاه تبریز

۱. آقای دکتر صداقت شهرماد عضو هیأت علمی گروه ریاضی کاربردی از مرتبه دانشجویی به مرتبه استادی ارتقا یافتند.
۲. آقای دکتر قدرت عبادی عضو هیأت علمی گروه ریاضی کاربردی از مرتبه استادیاری به مرتبه دانشجویی ارتقا یافتند.
۳. آقای دکتر حسین جببای خاмене‌ای عضو هیأت علمی گروه آمار ریاضی به عنوان معاونت آموزشی دانشکده علوم ریاضی دانشگاه تبریز منسوب شدند.

قدرت عبادی

نماینده انجمن در دانشگاه تبریز

دانشگاه شهید باهنر کرمان

۱. با مصوبه هیأت امنای دانشگاه شهید باهنر کرمان، بخش ریاضی دانشگاه شهید باهنر کرمان به سه بخش جدید با نام‌های بخش ریاضی محض، بخش ریاضی کاربردی، بخش آموزش ریاضی تفکیک گردید. اطلاعات تکمیلی متعاقباً اعلام می‌گردد.
۲. خانم دکتر عالمه شیخ حسینی در گرایش آنالیز، خانم دکتر طیبه واعظی‌زاده در گرایش هندسه، خانم دکتر سعیده رشیدی در گرایش ترکیبیات و آقای دکتر محمد ایزدی در گرایش آنالیز عددی به استخدام بخش ریاضی درآمده‌اند.
۳. آقایان دکتر محمدرضا فدایی، اکبر نظری، شاهین موسوی، نصرت‌اله شجره‌پورصلواتی به مرتبه دانشجویی و آقای دکتر عطالله عسکری‌همت به مرتبه استادی ارتقا یافتند.
۴. آقای دکتر محمدعلی ولی به فرصت مطالعاتی کشور کانادا رهسپار شدند.
۵. آقای دکتر محمدعلی یعقوبی به معاونت آموزشی و پژوهشی دانشکده ریاضی و کامپیوتر منصوب شدند.

نصرت‌اله شجره‌پورصلواتی

نماینده انجمن دانشگاه شهید باهنر کرمان

مهدی رضا خرسندی

متولد ۱۳۵۷، کارشناسی ۱۳۷۸ از دانشگاه فردوسی، کارشناسی ارشد ۱۳۸۰ از دانشگاه تهران، دکتری ریاضی ۱۳۹۱ از دانشگاه فردوسی.

عنوان رساله: «بررسی خواص برخی از گراف‌های جبری و توسیع‌های آن‌ها».

استاد راهنما: کاظم خشایارمنش.

استاد مشاور: سعید اکبری.

سلمه صداقت کالمرزی

متولد ۱۳۶۰، کارشناسی کاربردی ۱۳۸۳ از دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی، کارشناسی ارشد کاربردی ۱۳۸۷ از دانشگاه الزهراء، دکتری ریاضی ۱۳۹۲ از دانشگاه الزهراء.

ایشان دومین دانشجوی دکتری آقای دکتر اردوخوانی و هفتمین دانش‌آموخته گروه ریاضی می‌باشند.

عنوان رساله: «بررسی و تحلیل معادلات انتگرال دیفرانسیل با تاخیر زمانی».

استاد راهنما: یداله اردوخوانی.

استادان مشاور: مهدی دهقان و دکتر داریوش بهمردی.

حنیف میرزائی قوشابلاغ

متولد ۱۳۶۰، کارشناسی ریاضی کاربردی ۱۳۸۳ از دانشگاه تبریز، کارشناسی ارشد ریاضی کاربردی ۱۳۸۵ از دانشگاه تبریز و دکتری ریاضی کاربردی ۱۳۹۲ از دانشگاه

صنعتی سهند. ایشان اولین دانشجوی دکتری، آقای دکتر کاظم قنبری و اولین دانش‌آموخته ریاضی دانشگاه صنعتی سهند می‌باشند.

عنوان رساله: «مسائل مقدار ویژه معادلات اشتورم - لیوویل مراتب دوم و چهارم و مسائل معکوس مرتبط در حالت‌های گسسته و پیوسته».

استاد راهنما: کاظم قنبری.

استاد مشاور: جواد فرضی.

دانشگاه تربیت مدرس

سمت سرپرست دفتر نظارت و ارزشیابی دانشگاه منصوب شدند.

۳. آقای دکتر یوسف زمانی، عضو هیأت علمی گروه ریاضی محض از اول مردادماه سال ۱۳۹۲ به مدت دو سال به سمت معاون دانشکده علوم پایه منصوب شدند.

یوسف زمانی

نماینده انجمن در دانشگاه صنعتی سهند

۱. سخنرانی دکتر عمران احمدی در ایشون، عضو هیأت علمی پژوهشگاه دانش‌های بنیادی پژوهشکده ریاضی، در زمینه «جبر و رمزنگاری» روز سه‌شنبه ۹۲/۸/۱۴ در دانشکده ریاضی دانشگاه تربیت مدرس برگزار گردید. مراسم بزرگداشت دهه ریاضیات در دانشکده علوم ریاضی روز یکشنبه ۹۲/۸/۱۲ با سخنرانی دکتر مسعود امینی با عنوان «پیرامون ریاضیات ناجابجایی» برگزار گردید.

۲. دوره کارشناسی ارشد تاریخ ریاضیات در تمدن اسلامی برای اولین بار در دانشگاه تربیت مدرس راه‌اندازی شد. اولین سری دانشجویان از بهمن ماه ۱۳۹۲ در این رشته مشغول به تحصیل خواهند شد. هم‌چنین برای سال آینده نیز از طریق سازمان سنجش دومین دوره برگزار خواهد شد و تعداد ۷ نفر در این رشته پذیرفته می‌شوند.

علی ایرانمنش

نماینده انجمن در دانشگاه تربیت مدرس

دانشگاه شهید مدنی آذربایجان

از نیم‌سال اول ۱۳۹۲ سه نفر از بورسیه‌های دانشگاه آقایان دکتر وحید رومی رشته ریاضی محض گرایش معادلات دیفرانسیل و سیستم‌های دینامیکی، دکتر محمد المکچی رشته ریاضی محض گرایش هندسه دیفرانسیل و دکتر اصغر احمدخانلو رشته ریاضی محض گرایش معادلات دیفرانسیل همکاری خود را با گروه ریاضی محض آغاز نموده‌اند. هم‌چنین آقای علی ابوالحسنی همکاری خود را با گروه ریاضی - آمار از نیم‌سال دوم ۱۳۹۰ آغاز نموده‌اند.

مجتبی رنجبر

نماینده انجمن در دانشگاه شهید مدنی آذربایجان

دانشگاه بناب

۱. آقای دکتر حمیدرضا مرانی عضو هیأت علمی گروه ریاضی کاربردی از مرتبه استادیاری به مرتبه دانشیاری ارتقا یافتند.

۲. از مهرماه ۱۳۹۲ خانم دکتر مریم عطاپور در گرایش ترکیبیات به جمع اعضا هیأت علمی گروه ریاضی محض پیوستند ایشان فارغ‌التحصیل دانشگاه شهید مدنی آذربایجان هستند.

۳. از مهرماه ۱۳۹۲ خانم دکتر منیره نصرتی در گرایش معادلات انتگرال به جمع اعضا هیأت علمی گروه ریاضی کاربردی پیوستند ایشان فارغ‌التحصیل دانشگاه صنعتی امیرکبیر هستند.

فاطمه غلامی

نماینده انجمن در دانشگاه بناب

دانشگاه تحصیلات تکمیلی زنجان

۱. از ابتدای سال جاری، با توجه به تغییر ساختار مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان به دانشگاه، گروه ریاضی به دانشکده ریاضی تبدیل شد و گروه‌های ریاضی محض، ریاضی کاربردی (ریاضی کاربردی - ریاضی مالی) و علوم کامپیوتر در این دانشکده تشکیل شدند. خانم دکتر معصومه خضریلو و خانم دکتر خدیجه ندایی اصل در گروه ریاضی کاربردی گرایش آنالیز عددی و آقای دکتر محمدحسین علیزاده در گروه ریاضی محض و گرایش آنالیز ریاضی در سال جاری همکاری خود با دانشکده ریاضی را آغاز نمودند.

۲. آقای دکتر علی فروش باستانی به‌عنوان ریاست دانشکده و آقای دکتر علیرضا خواستار به‌عنوان مدیر گروه ریاضی کاربردی - ریاضی مالی و آقای دکتر عباس نصرالله‌نژاد به‌عنوان مدیر گروه ریاضی محض انتخاب شدند.

بهنام خسروی

نماینده انجمن در دانشگاه تحصیلات تکمیلی زنجان

دانشگاه سهند تبریز

۱. در مراسم بزرگداشت روز معلم از آقای دکتر علمی‌اصغر خلیل‌زاده به‌عنوان استاد نمونه آموزشی دانشکده علوم پایه در سال تحصیلی ۹۲ - ۹۱ تقدیر به‌عمل آمد.

۲. آقای دکتر جواد فرضی، عضو هیأت علمی گروه ریاضی کاربردی از اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۹۲ به مدت دو سال به

دهه ریاضیات

دانشگاه نیشابور

دهه ریاضیات در زنجان

به مناسبت دهه ریاضیات، خانه ریاضیات زنجان و تعدادی از مراکز آموزشی برنامه‌هایی را اجرا کردند که ذیلاً گزارش آن‌ها ارائه می‌شود. بدین‌وسیله از همکاری و مساعدت تمام افرادی که در طرح، برنامه‌ریزی، برگزاری و ارائه گزارش این برنامه‌ها به خانه ریاضیات مشارکت داشته‌اند تقدیر و تشکر می‌شود.

چهارشنبه ۱ آبان، خانه ریاضیات زنجان.

آغاز دهه ریاضیات با جلسه بیست و ششم ماهیانه خانه ریاضیات مقارن بود، که اولین چهارشنبه هر ماه برگزار می‌شود. در این جلسه مهدی حسنی از دانشگاه زنجان درباره توزیع اعداد اول صحبت کرده، و پس از استراحتی کوتاه و صرف چای و شیرینی، آقای مهدی مفیدی، از دبیران با تجربه ریاضی زنجان، به طرح و حل چند مسئله پرداختند.

صبح یکشنبه ۵ آبان، دبیرستان شاهد خوشنام زنجان.

برنامه‌ای برای دانش‌آموزان رشته ریاضی برگزار شد که آقای دکتر مرتضی بیات از دانشگاه آزاد اسلامی زنجان به کاربردهای ریاضی در پزشکی، اقتصاد و صنعت اشاره، و مثال‌های متنوعی برای حاضرین ارائه کردند. در این برنامه ریاست محترم دبیرستان آقای منصور مرادلو نهایت همکاری را داشتند.

صبح یکشنبه ۵ آبان، مرکز آموزشی استعدادهای درخشان شهید بهشتی ناحیه زنجان.

در این برنامه که با هماهنگی آقای دکتر علی مرصعی، از اعضای شورای علمی خانه ریاضیات، و آقای جعفر عزیزی مدیر محترم مرکز در سالن اجتماعات مرکز علوم و نجوم زنجان برگزار شد مهدی حسنی از دانشگاه زنجان درباره اعداد اول و این‌که چگونه از ریاضیات لذت ببریم سخنرانی ارائه کرد.

عصر یکشنبه ۵ آبان، پردیس الزهرا(س) دانشگاه فرهنگیان زنجان.

در این برنامه سخنرانی تحت عنوان دترمینان در سرزمین ریاضیات توسط آقای دکتر مرتضی بیات از دانشگاه آزاد اسلامی زنجان در پردیس الزهرا(س) دانشگاه فرهنگیان برای دانشجویان دبیری ریاضی ارائه شد. این برنامه با همکاری آقای جعفر زنجانی مدیر گروه ریاضی و خانم فرزانه اله‌ویردی ریاست محترم پردیس انجام شد.

آقای دکتر محمدحسین رحمانی دوست به‌عنوان سخنران مدعو در بیست و ششمین کنفرانس بین‌المللی انجمن ریاضی جنگجویان در کشور کره جنوبی شرکت نمودند.

احسان انجیدنی

نماینده انجمن در دانشگاه نیشابور

دانشگاه بین‌المللی امام خمینی

آقای دکتر عبدالرحمن رازانی عضو گروه ریاضی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی در آذرماه سال جاری به مرتبه استادی ارتقاء یافتند.

مهدی انبارلوئی

نماینده انجمن در دانشگاه تحصیلات تکمیلی زنجان

آگهی

ده سری پوستر رنگی: پنج سری به قطع ۵۸×۸۸ سانتی‌متر به نام‌های ابوریحان بیرونی، ابوالوفا بوزجانی، ابوعبداله محمدبن موسی خوارزمی، غیاث‌الدین ابوالفتح عمرخیام و غیاث‌الدین جمشید کاشانی و پنج سری پوستر به قطع ۴۸×۶۸ سانتی‌متر به نام‌های تمدن اسلامی، دوران طلایی یونان، دوران‌های اولیه، عصر نوین و نوزائی (رنسانس)، از انتشارات ستاد ملی سال جهانی ریاضیات در دبیرخانه انجمن موجود است. بهای این ده پوستر $۳۰۰/۰۰۰$ ریال و هزینه ارسال آن‌ها $۱۰۰/۰۰۰$ تعیین شده است. این مجموعه زیبا و پرمحتوا می‌تواند زینت‌بخش کتابخانه‌ها، سالن‌ها، کلاس‌ها، اتاق‌ها و راهروهای دانشگاه‌ها، دبیرستان‌ها و مجامعی نظیر فرهنگ‌سراها و خانه‌های ریاضیات باشد. از علاقه‌مندان، به‌ویژه مسؤولان و مدیران محترم تقاضا می‌شود جهت خرید این مجموعه نفیس با دبیرخانه انجمن تماس بگیرند.

صبح دوشنبه ۶ آبان، مرکز پرورش استعدادهای درخشان فرزندانگان ناحیه زنجان.

در این برنامه که با هماهنگی خانم فرشچی و خانم رشتچی، و هم‌چنین مساعدت‌های خانم نیرومند پسند مدیر محترم مرکز، و برای دو گروه مختلف دانش‌آموزان، برگزار شد مهدی حسنی از دانشگاه زنجان درباره اعداد اول و این که چگونه از ریاضیات لذت ببریم سخنرانی ارائه کرد. در حاشیه برنامه نمایشگاهی از کارهای دستی و روزنامه‌دیواری‌های دست‌ساز دانش‌آموزان دایر بود.

ظهر دوشنبه ۶ آبان، مرکز آموزشی استعدادهای درخشان شهید بهشتی ناحیه ۱ زنجان.

این برنامه با هماهنگی آقای مجید دوبرانی و آقای قربانعلی خالقی از دبیران ریاضی زنجان و آقای حسین احمدی مدیر محترم مرکز برگزار، و آقای دکتر مسعود آیین‌نژاد از دانشگاه زنجان درباره کاربرد ریاضیات و تعدادی باطل نما در ریاضیات سخنرانی ارائه کردند. در این برنامه مسابقه‌ای ریاضی هم برگزار و مقرر شد که به برندگان آن جوایزی اهدا گردد.

عصر دوشنبه ۶ آبان، جلسه ویژه خانه ریاضیات زنجان به مناسبت دهه ریاضیات.

این جلسه که اوج برنامه‌های خانه ریاضیات در این دهه بود با همکاری تعداد بسیار از دبیران و اعضای شورای علمی خانه و با هماهنگی سازمان آموزش و پرورش استان زنجان در سالن اجتماعات اصلی دانشگاه تحصیلات تکمیلی زنجان برگزار گردید. در آغاز برنامه، آقای پویا صائب کیا، دانش‌آموز مستعد سال سوم تجربی مدرسه نمونه دولتی روزبه زنجان، شعری را که خودشان به مناسبت دهه ریاضیات و به زبان آذری سروده بودند قرائت کردند. سپس آقای پروفیسور یوسف ثبوتی، بنیانگذار دانشگاه تحصیلات تکمیلی زنجان، به ارائه سخنرانی درباره گرمایش زمین پرداختند که با استقبال پرشور حاضران جلسه مواجه شد. طبق معمول، سوالات بسیاری از استاد در زمینه موضوع صحبتشان شد، و ایشان با صبر و حوصله مثال‌زدنی به پاسخ آن‌ها پرداختند. حاضران در جلسه متشکل از دانش‌آموزان، معلمان و دبیران ریاضی و برخی از دبیران سایر شاخه‌ها، دانشجویان و تعدادی از اعضای هیأت علمی دانشگاه زنجان، دانشگاه تحصیلات تکمیلی زنجان، دانشگاه فرهنگیان زنجان، و دانشگاه آزاد اسلامی زنجان بودند.

مهدی حسنی

عضو شورای علمی خانه ریاضیات زنجان

دهه ریاضیات در شهرستان بندر انزلی

به مناسبت دهه ریاضیات نمایشگاه ریاضی در دبیرستان و پیش دانشگاهی شاهد دختران شهید هوشمندان و دبیرستان نمونه دولتی شرف توسط اینجانب زهرا محمدی سنگاچین؛ دبیر ریاضیات و همکاری دانش‌آموزان برگزار گردید. در این نمایشگاه بیوگرافی دانشمندان ریاضی همراه با تصاویر این بزرگان، عدد طلایی، دنباله فیبوناتچی، مثلث خیام - پاسکال، عجایب هفتگانه جهان قدیم، سازه‌های ماکارونی، موشک، ساخته‌های اوریگامی ... در معرض نمایش گذاشته شد. هم‌چنین ۴ مسئله باستانی یونانی و هندی مطرح شد و برای پاسخ درست در همان روز مسابقه‌ای برگزار گردید.

زهرا محمدی

عضو وابسته انجمن ریاضی کشور

دهه ریاضیات در دانشگاه مراغه

گروه ریاضی دانشگاه مراغه به مناسبت دهه ریاضیات سال ۹۲، با همکاری انجمن علمی دانشجویی مراسم بزرگداشت این دهه را در سالن آمفی‌تئاتر خوارزمی دانشگاه مراغه برگزار کرد. در این مراسم دکتر آیان عیسی‌زاده از دانشگاه تبریز در خصوص علوم کامپیوتر (حال و آینده) سخنرانی مفصلی داشتند. این مراسم مورد استقبال گرم همکاران و دانشجویان رشته‌های ریاضی و مهندسی واقع شد.

فیروز پاشایی

نماینده انجمن در دانشگاه مراغه

دهه ریاضیات در دانشگاه نیشابور

به مناسبت دهه ریاضیات، اولین دوره مسابقات بازی - ریاضی به همت انجمن علمی گروه ریاضی در دانشگاه نیشابور برگزار گردید. این مسابقات که با شور و هیجان زیادی از سوی دانشجویان و طرفداران تیم‌ها همراه بود، با شرکت ۳۲ تیم دانشجویی و در ۵ مرحله در محوطه دانشکده برگزار و در پایان طی مراسمی با حضور اعضای هیأت علمی گروه ریاضی، به تیم‌های برتر و نفر برگزیده حدس الگوریتم، جوایزی اهدا گردید.

احسان انجیدنی

نماینده انجمن در دانشگاه نیشابور

دهه ریاضیات در دانشگاه صنعتی سهند

اجرای استان کرمان و جمعی از دانشجویان در تالار وحدت دانشگاه شهید باهنر در ششم آبان ماه ۱۳۹۲ برگزار گردید.

دکتر نصرالله گرامی رئیس دانشگاه شهید باهنر کرمان در این همایش به اهمیت آمار در برنامه‌ریزی‌های توسعه‌ای کشور اشاره کردند و فرمودند که: داشتن آمار دقیق می‌تواند زمینه‌های توسعه هر چه بیشتر کشور را فراهم کند. هم‌چنین در این همایش آقای دکتر تکلو زاده معاون برنامه‌ریزی و اشتغال استانداری کرمان در مورد جایگاه آمار در برنامه‌ریزی دولتمردان سخنرانی کردند.

در ادامه آقای دکتر زاهدیان رئیس پژوهشکده آمار ایران نیز در مورد روش‌های جمع‌آوری داده‌ها و نقش اطلاعات و آمار صحیح در زندگی روزمره افراد سخنرانی فرمودند. در خاتمه این مراسم سه ساعته آقای آشفته رئیس مرکز آمار صنعتی بانک مرکزی به ایراد سخن در خصوص اهمیت آمار در توسعه جوامع پرداختند.

در پایان این همایش از برترین‌های حوزه آمار و برنامه‌ریزی استان و هم‌چنین دانشجویان برتر گروه آمار، دانشگاه شهید باهنر کرمان تجلیل به عمل آمد.

نصرت‌اله شجره‌پور صولاتی

نماینده انجمن در دانشگاه شهید باهنر کرمان

دهه ریاضیات در دانشگاه ولی عصر (عج)

در این گزارش خلاصه‌ای از فعالیت‌های انجمن علمی ریاضی دانشجویان دانشگاه ولی عصر (عج) به مناسبت دهه ریاضیات خدمت مخاطبان گرامی عرضه می‌گردد. برنامه‌های انجمن از روز شنبه مورخ ۱۳۹۲/۸/۴ آغاز گردید. در این روز سمیناری با سخنرانی آقای دکتر صفاپور برگزار شد.

در این سمینار که برای ورودی‌های جدید تدارک دیده شده بود مباحثی پیرامون آشنایی با رشته ریاضیات و کاربردها و نحوه‌ی تعیین و انتخاب دروس در بخش‌های مختلف پایه، مشترک، الزامی و تخصصی مطرح گردید. هم‌چنین با توجه به اهمیت آشنایی با کهاد و رفع ابهاماتی که در این زمینه برای اغلب دانشجویان وجود دارد، آقای دکتر صفاپور واحدهای مربوطه برای کهاد رشته‌های متفاوت را توضیح دادند و به سوالات مربوطه پاسخ گفتند.

از آن‌جا که دانشگاه ولی عصر (عج) مفتخر به حضور رئیس انجمن ریاضی ایران، آقای دکتر دهقان در کسوت عضو هیأت علمی خود می‌باشد در روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۲/۸/۵ با دعوت انجمن ریاضی دانشجویان سخنرانی با حضور ایشان در مورد انجمن‌های ریاضی ایران در سالن آمفی تئاتر شهید ارسلان برگزار شد. ایشان در مورد پیشرفت‌های انجمن ریاضی ایران در سطح سایر کشورها صحبت کردند. هم‌چنین گزارشی از فعالیت‌های صورت

۱. مراسم گرامی داشت دهه ریاضیات در دانشگاه صنعتی سهند با حضور ریاست دانشگاه، معاونت آموزشی، معاونت پژوهشی دانشگاه، ریاست دانشکده علوم پایه، اعضای هیأت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی در روز دوشنبه مورخه ۹۲/۸/۶ مقارن با دهه ریاضیات برگزار و سخنرانی‌های علمی به شرح زیر ارائه گردید:

- سخنرانی تحت عنوان «ریاضیات کلید اسرار طبیعت» توسط آقای دکتر حسین سیفلو؛

- سخنرانی تحت عنوان «پیوستگی لیب‌شیتس نگاهت جواب برای مسائل تعادلی برداری مجموعه مقدار» توسط خانم میترا صالحی؛

- سخنرانی تحت عنوان «جریان‌های هم‌طیف» توسط خانم مهسا مقدم؛

- فیلم سخنرانی علمی «The shape of space By: Jeffrey Weeks» پخش و در مورد آن بحث و گفتگو به عمل آمد.

هم‌زمان با این برنامه مسابقه علمی ریاضی در بین دانشجویان مقطع کارشناسی رشته‌های فنی و مهندسی برگزار گردید. هم‌چنین از آقای دکتر حسین سیفلو از پیشکسوتان ریاضی تجلیل به عمل آمد.

۲. انجمن علمی دانشجویی ریاضی و فیزیک در دانشگاه صنعتی سهند شروع به فعالیت کرده و آقای دکتر جواد فرضی به عنوان مشاور این انجمن منصوب شدند.

۳. آقای دکتر پیام مختاری بورسیه گروه ریاضی کاربردی گرایش آنالیز عددی از اول مهرماه شروع بکار نمود.

یوسف زمانی

نماینده انجمن در دانشگاه صنعتی سهند

دهه ریاضیات و روز آمار در دانشگاه شهید باهنر کرمان

به مناسبت اول آبان، روز آمار و دهه ریاضیات و سال جهانی آمار، همایشی با همکاری دانشکده ریاضی و کامپیوتر و استانداری کرمان در دانشگاه شهید باهنر کرمان برگزار گردید. این همایش با حضور رئیس دانشگاه شهید باهنر کرمان آقای دکتر گرامی رئیس پژوهشکده آمار ایران آقای دکتر علی‌رضا زاهدیان، رئیس مرکز آمار صنعتی بانک مرکزی آقای مهندس آشفته، استادان دانشکده ریاضی و کامپیوتر، رابطین آمار ادارات و دستگاه‌های

دهه ریاضیات در دانشگاه صنعتی امیرکبیر

برنامه‌های دهه ریاضیات سال ۹۲ در دانشگاه امیرکبیر با کمی تأخیر از هشتم آبان با سخنرانی دکتر مجید میرزاویری، استاد ریاضی محض دانشکده علوم ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد با عنوان «نُه مسأله مهم شمارشی» شروع شد. برنامه‌های دیگر عبارت بودند از:

- برگزاری غرفه بازی‌های فکری با پشتیبانی صمیمانه خانه ریاضیات تهران و ریاست محترم آن آقای دکتر مانی رضائی.
- برگزاری مسابقه بزرگ سودوکو که به سنتی در دانشگاه امیرکبیر تبدیل شده است.
- تهیه و نصب ۵۲ پوستر در مورد کاربردهای ریاضیات که از تولیدات انجمن ریاضی آمریکا است. اکثر این پوسترها را خانه ریاضیات اصفهان ترجمه کرده بودند و فایل آن‌ها را بی هیچ چشم‌داشتی در اختیار ما قرار دادند و تعداد ۷ پوستر را دانشجویان دانشکده ترجمه کرده بودند. پوسترها در کنار جدول‌های سودوکو نصب شده بودند تا شرکت‌کنندگان مسابقه سودوکو، که از همه دانشکده‌های دانشگاه بودند، اطلاعاتی مختصر در مورد کاربردهای ریاضیات نیز به دست آورند.
- برگزاری جشن پایانی که مهم‌ترین برنامه‌های آن عبارت بود از تقدیر از دانشجویان برجسته در مسابقات ریاضی و فارغ‌التحصیلان اخیر مقطع دکترا، نمایش فیلم کوتاه «سؤال مهم‌تر است یا جواب» که توسط دانشجویان دانشکده تهیه شده بود، اجرای موسیقی سنتی و سخنرانی آقای دکتر رحیم زارع‌نهندی استاد برجسته دانشکده ریاضی دانشگاه تهران. ایشان در سخنرانی خود مطالب جالبی در مورد پیشرفت‌های اخیر در حل مسأله گلدباخ و نقش محاسبات رایانه‌ای در اثبات‌های ارائه شده بیان کردند.
- دوبله و صداگذاری قسمت پنجم فیلم بُعد (Dimension) توسط دانشجویان دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر.

امید نقشینه‌ارجمند

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

دهه ریاضیات در دانشگاه یزد

مراسم گرامیداشت دهه ریاضیات عصر شنبه یازدهم آبان ماه ۱۳۹۲ با حضور علاقه‌مندان این علم در سالن آمفی‌تئاتر مرکزی دانشگاه یزد برگزار شد. کمیته دهه ریاضیات دانشکده ریاضی این همایش را دانشگاه یزد با همکاری بسیار خوب انجمن علمی دانشجویی ریاضی برگزار کردند. در این مراسم رئیس دانشکده

گرفته در انجمن ریاضی کشور دادند که مورد توجه و استقبال حاضران قرار گرفت.

از آن‌جا که همواره بخش‌های عمومی ریاضیات به‌ویژه در قسمت مسابقات و سرگرمی قابل توجه شایانی قرار می‌گیرد انجمن ریاضی دانشجویان دانشگاه ولی عصر (عج) اقدام به برگزاری مسابقات سودوکو و اریگامی در دانشکده ریاضی نمود. این مسابقات روز دوشنبه ۱۳۹۲/۸/۶ ساعت ۱۲ تا ۱۳:۳۰ به صورت آزاد میان تمام داوطلبان شرکت، برگزار گردید و در پایان، در هر بخش ۳ نفر به‌عنوان برگزیده معرفی شدند.

در نهایت روز شنبه ۱۳۹۲/۸/۱۱ مراسم اختتامیه‌ی دهه ریاضیات ساعت ۲۰ تا ۲۱:۳۰ در سالن شهید ارسلان دانشگاه برگزار گردید. در این مراسم که با حضور استادان گروه ریاضی از جمله آقای دکتر ابراهیمی، آقای دکتر افشین، آقای قاسمی، آقای دکتر صفاپور و آقای دکتر محسن‌الحسینی برگزار شد پس از سخنرانی آقای دکتر صفاپور از آقای دکتر افشین ریاست پیشین دانشکده علوم ریاضی توسط دبیر انجمن آقای رهنما به نمایندگی از دانشجویان گروه ریاضی تقدیر و تشکر شد.

بخش‌های دیگر مراسم شامل بخش ۲ نماهنگ با موضوع جذابیت‌های ریاضی، مسابقه بین استادان و دانشجویان، طرح معما و قرعه‌کشی بین پاسخ‌دهندگان به آن و هم‌چنین اهدای جوایز به برندگان مسابقات سودوکو و اریگامی بود.

انجمن علمی ریاضی دانشجویی

دانشگاه ولی عصر (عج) رفسنجان

دهه ریاضیات در دانشگاه فردوسی مشهد

به مناسبت دهه ریاضیات، مراسمی با عنوان «تجلیل از پیشکوت‌های جوان»، با حضور تعدادی از استادان و دانشجویان، در آبان‌ماه ۹۲ در دانشکده علوم ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد. در این مراسم ضمن تقدیر از آقای حامد قاسمیان دارنده دو مدال طلای مسابقات کشوری ریاضی، توسط استادان دانشکده، توضیحاتی در مورد مسابقات و المپیادهای ریاضی برای دانشجویان ارائه گردید. از جمله افرادی که در این جلسه سخنرانی کردند می‌توان به آقایان دکتر بهروز مشایخی‌فرد (مدیرگروه ریاضی محض)، دکتر مجید میرزاویری، دکتر محسن پرویزی و خانم‌ها دکتر شیرین حجازیان و دکتر هانیه میرابراهیمی و هم‌چنین آقای حامد نجفی، دانشجوی دکتری و یکی از مدال‌آوران سال‌های اخیر، اشاره نمود.

هانیه میرابراهیمی

نماینده انجمن در دانشگاه فردوسی مشهد

معرفی نشریه

همان‌طور که مطلعید، تنظیم سازوکار انتشار یک مجله به صورت منظم کار آسانی نبوده و برای آن که شماره‌ای از یک مجله علمی به صورت چاپ شده روی میزمان، و یا به صورت الکترونیکی روی صفحه رایانه قرار گیرد مراحل بسیاری طی می‌شود و در هر مرحله افراد بسیاری تلاش می‌کنند. اغلب این تلاش‌ها بدون اجر مادی بوده و صرفاً جهت پویایی علمی جامعه ریاضی کشور صورت می‌گیرد. خبرنامه انجمن ریاضی جهت تقدیر از زحمات این عزیزان در این بخش از خبرنامه به معرفی مجلات ریاضی داخلی می‌پردازد. اغلب این مجلات برای اعضای هیأت علمی و دانشجویان تازگی داشته و در واقع هدف اصلی این بخش، آشنا کردن اهل قلم با این مجلات و تشویق ایشان به ارسال مطالبشان به آن‌ها می‌باشد.

روش‌های عددی در مهندسی (استقلال)

Journal of Computational Methods in (Engineering)

سر دبیر: احمد رضا پیشه‌ور؛

ناشر: دانشگاه صنعتی اصفهان؛

این نشریه مقالات پژوهشی در زمینه توسعه و یا استفاده از روش‌های عددی در مسائل مهندسی در مواردی مانند مکانیک جامدات، سیالات، سازه، اندرکنش سازه سیال و خاک، نانو تکنولوژی و هم‌چنین مسائل چندفیزیکی و چندمقیاسی را پس از داوری به چاپ می‌رساند. درجه اعتباری مجله علمی - پژوهشی بوده و در پایگاه ISC نمایه می‌گردد. اطلاعات بیشتر درباره این نشریه و تعدادی از شماره‌های قبلی آن در نشانی زیر قابل دسترسی می‌باشند:

<http://jcme.iut.ac.ir/>

ریاضی، آقای دکتر شاهزاده فاضلی، پس از خوش آمدگویی به حاضران، صحبت‌هایی در مورد دهه ریاضیات (اول تا دهم آبان هرسال) و اهداف این نام‌گذاری را ارائه کردند. سپس آقای دکتر اکبر دهقان‌نژاد در سخنرانی خود با عنوان ریاضیات در فرانسه "به بررسی آموزش ریاضی در فرانسه و مقایسه آن با برخی کشورهای دیگر" پرداختند.

برگزاری کارگاه "شخصیت ریاضی" برنامه بعدی این مراسم بود که مورد استقبال شرکت‌کنندگان قرار گرفت. "شخصیت ریاضی" عنوان طرحی با سرپرستی آقای دکتر علیخانی عضو هیأت علمی دانشکده ریاضی و همکاری آقایان شیخ‌علی شاهی و سعادت از کارشناسان ریاضی و روانشناسی است. این طرح در برخی مدارس یزد اجرا شده و بازدهی مثبتی بر دانش‌پژوهان ریاضی داشته است. در ادامه آقایان دکتر فاتحی‌نیا و دکتر خورشیدی به ترتیب در مورد "ضعف‌های موجود در آموزش و یادگیری ریاضی" و "عشق و علاقه به ریاضی" سخنرانی کردند. اهدای جوایز به دانشجویان و بخش نمائندگان‌های مربوط به زیبایی‌های ریاضیات از دیگر برنامه‌های این مراسم بود.

فرید (محمد) مالک قایینی

نماینده انجمن ریاضی در دانشگاه یزد

دهه ریاضیات در دانشگاه خوارزمی

به مناسبت دهه ریاضیات، روز دوشنبه ششم آبان ماه ۱۳۹۲، دانشکده علوم ریاضی و کامپیوتر دانشگاه خوارزمی با همکاری انجمن علمی دانشجویان ریاضی، مراسم بزرگداشت دهه ریاضیات را با حضور ریاست محترم دانشگاه خوارزمی، استادان و دانشجویان دانشکده علوم ریاضی و کامپیوتر برگزار نمود. در این مراسم دکتر اسمعیل بابلیان، ریاست محترم دانشکده علوم ریاضی و کامپیوتر، یک سخنرانی تحت عنوان "سیاه چاله‌ها" و دکتر عین‌اله پاشا یک سخنرانی تحت عنوان "دهه ریاضیات، روز ملی آمار و سال جهانی آمار" ارائه نمودند. سپس با اهدای جوایز و لوح تقدیر از اعضای تیم دانشکده در مسابقات ریاضی دانشجویی کشوری، به خصوص دو نشان آور طلای این تیم، و هم‌چنین از دانشجویان حائز معدل‌های برتر دانشکده، تقدیر به عمل آمد. اجرای دو برنامه موسیقی زنده توسط دانشجویان و برگزاری دو مسابقه از دیگر برنامه‌های این مراسم بودند.

امیر حسین صنعت‌پور

نماینده انجمن در دانشگاه خوارزمی

مجله علوم آماری

سردبیر: محسن محمدزاده؛

صاحب امتیاز: انجمن آمار ایران؛

معرفی کتاب

نخستین درس در سیستم‌های دینامیکی آشوبناک

رابرت دوینی؛ مترجم: منیره اکبری

و مریم ربیعی

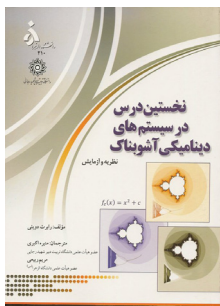
ناشر: دانشگاه الزهرا و دانشگاه

تربیت دبیر شهید رجایی؛

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۰؛

شمارگان: در کتاب مشخص

نشده است.

مجله علمی - پژوهشی علوم آماری نشریه علمی پژوهشی انجمن آمار ایران بوده و هر دو فصل یک بار به زبان فارسی منتشر می‌شود. این مجله در پایگاه‌های استنادی علوم جهان اسلام و اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی نمایه می‌شود. درباره این نشریه و دیدن شماره‌های چاپ شده به نشانی زیر رجوع فرمایید:

<http://www.yektawebsite.ir/irstat/jss>

نشریه علوم ریاضی

سردبیر: علیرضا عبدالهی؛

صاحب امتیاز: دانشگاه اصفهان؛

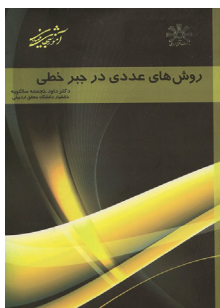
روش‌های عددی در جبر خطی

داود خجسته سالکویه؛

ناشر: انتشارات آموزش‌های بنیادی؛

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۰؛

شمارگان: ۱۰۰۰۰ نسخه.

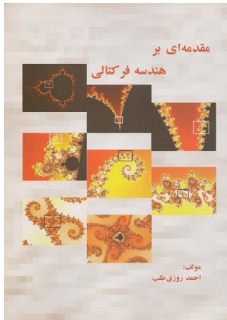

این مجله برای انتشار مقالات در تمامی حوزه‌های علوم ریاضی که هدف اصلی آن‌ها عمومی‌سازی ریاضی، آشنایی با تاریخ ریاضی ایران و جهان، آشنایی و گسترش آگاهی جامعه از کاربردهای ریاضی تأسیس شده است. این نشریه در واقع در دنباله نشریه ریاضی و جامعه در این عنوان جدید چاپ می‌شود. اطلاعات بیشتر درباره این مجله در نشانی زیر موجود است:

<http://math-sci.iranjournals.ir/>

اغلب اوقاتی که یک مسأله مهندسی مطرح می‌شود، برای

بیان می‌شوند. هر چند کتاب حاضر متن درسی نیست، اما می‌تواند به موازات درس نظریه اعداد در دوره کارشناسی مورد استفاده قرار گیرد. در ضمن، مطالعه این کتاب برای دبیران ریاضی نیز مفید خواهد بود.

مقدمه‌ای بر هندسه فرکتالی

احمد روزی طلب؛

ناشر: تخت جمشید؛

نوبت چاپ: اول، ۱۳۸۹؛

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه.

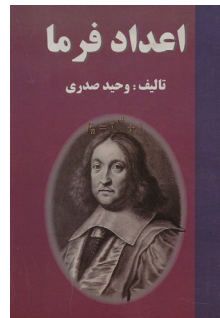
فرکتال‌ها موجودات جالبی در ریاضیات هستند که با پدیده‌هایی از طبیعت، فیزیک و مهندسی ارتباط دارند. همین ارتباط باعث شده است که هندسه مربوط به فرکتال‌ها مورد توجه واقع شده و به دلیل تفاوت‌هایی که با هندسه اقلیدسی دارد، به‌طور مجزا مورد مطالعه قرار گیرد. در کتاب حاضر، نویسنده ابتدا تعاریف و مثال‌های مقدماتی را بیان کرده، و بی‌درنگ موضوع جالب بعد فرکتال‌ها را بررسی می‌کند. در ادامه خلاصه مشخصات تعداد قابل توجهی از فرکتال‌ها گردآوری شده، و سپس کاربردهایی از آن‌ها در شاخه‌هایی از علوم بیان شده است. در پایان، تعدادی از مشاهیر علم مطالعه فرکتال‌ها معرفی شده‌اند. این کتاب در کنار درس‌هایی در رابطه با سیستم‌های دینامیکی آشوبناک، جهت تبیین جزئیات بیشتر مباحث مربوط به فرکتال‌ها، و همچنین برای هر کسی که علاقه‌مند به دانستن مفاهیم آغازین و مطالبی از آن‌ها باشد، می‌تواند مفید واقع شود.

★ ★ ★

بدین‌وسیله از مؤلفین، مترجمین و ناشرین معتبر علمی و دانشگاهی دعوت می‌شود کتاب‌های منتشر شده جدید خود را در حوزه‌های مختلف علوم ریاضی جهت معرفی در خبرنامه انجمن ریاضی ایران به دبیرخانه انجمن ارسال نمایید.

حل آن مسأله ایده‌های عددی لازم و ضروری به نظر می‌رسد. سازماندهی این ایده‌ها در برقراری ارتباط مؤثر با جبرخطی منجر به تولید روش‌های عددی منسجم برای حل عددی خانواده‌هایی از مسائل ریاضی گشته است. نویسنده کتاب حاضر تعدادی از این روش‌ها را که در یک درس استاندارد دوره کارشناسی ارشد لازم می‌نماید، به رشته تحریر درآورده است. کتاب با بیان مسائلی که نیاز به چنین روش‌هایی دارند، به شکلی پیرامون آغاز شده است. نویسنده مفاهیم لازم از جبر خطی را اغلب بدون اثبات مرور کرده، و سپس وارد مباحث موردنظر می‌شود. بدین دلیل دانستن پیش‌نیازهای از مبانی اولیه جبر خطی، برای تعقیب بهتر مطالب لازم خواهد بود. البته در بین فصل‌های کتاب به فصلی جالب درباره توابع ماتریسی برمی‌خوریم که پیش‌نیازهایی از نظریه توابع مختلط را نیز لازم دارد. به دلیل محتوای علمی و داشتن تمرینات مناسب، کتاب می‌تواند به‌عنوان کتاب درسی دوره کارشناسی ارشد، و حتی دوره‌ای پیشرفته در دوره کارشناسی مورد استفاده قرار گیرد. در ضمن جهت آزمایش روش‌ها، برنامه‌های کامپیوتری که در محیط MATLAB آماده شده‌اند نیز ارائه شده است.

اعداد فرما

وحید صدری؛

ناشر: انتشارات تکدرخت؛

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۰؛

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه.

اعداد فرما رده‌ای از اعداد طبیعی هستند که توسط فرما بررسی شده است. فرما بر اساس مشاهدات اندکی ادعا کرد که تمام اعضای این رده اعداد اول هستند، ولی تاکنون هیچ عدد اولی در این رده به جز همان‌هایی که فرما مشاهده کرده بود به دست نیامده است. با این حال این اعداد به دلیل ارتباط با ترسیم‌پذیری چندضلعی‌های منتظم مورد توجه خاص بوده و برای پیدا کردن اعداد فرمای اول تلاش فراوانی در حال انجام است. در کتاب حاضر، نویسنده سعی در گردآوری مطالبی درباره این اعداد داشته است. این مطالب شامل مطالعه خواص مشهوری از این اعداد، و همچنین بیان ارتباط آن‌ها با بحث ترسیم‌پذیری چندضلعی‌های منتظم است. نگارنده در فصل آغازین کتاب پیش‌نیازهایی از نظریه بنیادی اعداد را آورده است. این پیش‌نیازها اغلب در یک برنامه درسی دوره کارشناسی

مصوبات شورای اجرایی انجمن

اهم مصوبات و تصمیمات دوازدهمین نشست (۱۳۹۲/۶/۶):

- مختلف درخواست کنیم پیشنهاداتشان را ارائه دهند تا توسط آقای دکتر میرزاویری جمع‌بندی و ویرایش شود.
- با توجه به تقاضای دانشکده ریاضی خوانسار، با برگزاری ۲۳امین سمینار جبر کشور در آن دانشکده موافقت شد.
- در خصوص انتخاب اعضای هیأت تحریریه و تغییرات آیین‌نامه بولتن که در جلسه مورخ ۹۱/۹/۹ تصویب شده بود، آقای دکتر سیدمنصور واعظپور پیشنهاد دادند CV افراد پیشنهاد شده از طرف هیأت تحریریه، دانشگاه‌ها و کمیسیون‌های تخصصی در جلسه بعدی مطرح شود.
- توافق نامه مشترک با معاونت علمی فناوری ریاست جمهوری مطرح و تأیید شد.
- با استعفای آقای عبدی که در جلسه قبل نیز مطرح شده بود، موافقت شد و قرار شد فعلاً به صورت پاره وقت مشغول کار شود.
- اعضای کمیته همایش‌ها به قرار زیر تعیین شدند: آقایان دکتر: مسعود آرین‌نژاد (مسئول کمیته)، طاهر قاسمی هنری و رشید زارع‌نهدی

اهم مصوبات و تصمیمات سیزدهمین نشست (۱۳۹۲/۷/۱۱):

- در خصوص تعیین اعضای هیأت تحریریه بولتن انجمن ریاضی ایران پس از بررسی کلیه نامزدها، افراد زیر انتخاب شدند.
- ۱. دکتر محمدتقی دیبایی، گرایش جبر جابجایی از دانشگاه خوارزمی
- ۲. دکتر مجید اسحاقی گرجی، گرایش آنالیز غیرخطی از دانشگاه سمنان
- ۳. دکتر علمی آپکار، گرایش آنالیز تابعی، از دانشگاه بین‌المللی امام خمینی
- ۴. دکتر فاطمه‌هلن قانع‌استادقاسمی گرایش سیستم‌های دینامیکی از دانشگاه فردوسی مشهد
- ۵. دکتر اسماعیل بابلیان گرایش آنالیز عددی از دانشگاه خوارزمی
- ۶. دکتر داود خجسته‌سالکویه گرایش آنالیز عددی از دانشگاه گیلان
- ۷. دکتر حمیدرضا ابراهیمی‌ویشکی گرایش آنالیز هارمونیک و تابعی از دانشگاه فردوسی مشهد

- گزارش کمیته‌ی بین‌المللی: آقای دکتر دهقان در خصوص کنفرانس ریاضی گرجستان و نشست رؤسای انجمن‌های ریاضی کشورهای منطقه قفقاز گزارشی بیان نموده و برای شرکت در کنفرانس ریاضی قفقاز در سال ۲۰۱۴ که با همکاری اتحادیه انجمن‌های ریاضی اروپا برگزار می‌شود اعلام آمادگی نمود.
- آقای دکتر علی ایرانمنش ضمن بیان گزارشی در خصوص کمیته‌ی بین‌المللی اظهار داشتند برای ارتقاء به رتبه ۴، مناسب است که قبل از اسفند امسال اطلاعات را از طریق انجمن به IMU ارسال نماییم؛ ضمناً آقای دکتر منصور واعظپور به همکاری با انجمن‌های کشورهای اطراف و برگزاری کنفرانس مشترک با آن کشورها اشاره و پیشنهاد نمودند از افراد جوان برای فعالیت و مکاتبه استفاده نمایند زیرا این فعالیت‌ها برای جامعه‌ی ریاضی مؤثر خواهد بود.
- در مورد بین‌المللی شدن جایزه دکتر بهزاد، ضمن بررسی جوانب مسأله با کلیات پیشنهاد بین‌المللی شدن جایزه بهزاد موافقت و مقرر شد که جزئیات مربوط به این جایزه توسط هیأت امنای تنظیم و به شورای اجرایی ارائه شود.
- در خصوص سامانه‌ی اعضای مطالبی عنوان شد و نمایندگان انجمن نظرات خود را در خصوص عضویت مطرح نمودند.
- در خصوص برگزاری مراسم دهه‌ی ریاضیات، مقرر شد روز چهارشنبه ۸ آبان سال ۹۲ با حضور نمایندگان انجمن تشکیل شود.
- در خصوص جلسه‌ی کمیسیون‌های تخصصی در صورت صلاحدید دکتر قاسمی هنری در همان تاریخ و محل تشکیل شود.
- نامه‌ی خانم دکتر محبوبه علیزاده نماینده‌ی دانشگاه گلستان در خصوص برگزاری ششمین کنفرانس نظریه‌ی گروه‌ها در آن دانشگاه مطرح و موافقت شد.
- در خصوص تنظیم مقاله چالش‌ها که در کتاب انجمن‌ها باید چاپ شود (نقش انجمن‌های علمی در رفع چالش‌ها و مسائل کشور) تا تاریخ ۹۲/۶/۲۰ در حدود ۳۰ صفحه برای کمیسیون انجمن‌های علمی ارسال شود. در این خصوص دکتر ایرانمنش پیشنهاد دادند از کمیته‌ها و کمیسیون‌های

- در جهت انتقال پیشنهادات جامعه ریاضی کشور، راجع به آزمون دوره دکتری به مسؤلان مربوطه با توجه به مسائل مطرح شده در میزگردها و کنفرانس‌های ریاضی مقرر شد جلسه‌ای با مسؤلین وزارت علوم و سازمان سنجش برگزار شود. هماهنگی جلسه سازمان سنجش را آقای دکتر قاسمی هنری پذیرفتند.
- در پاسخ به نامه دانشکده خوانسار در خصوص معرفی نماینده به ۲۳مین سمینار جبر مقرر شد آقای دکتر مسعود آرین‌نژاد و دکتر محمدرضا ریسمانچیان از دانشگاه شهرکرد به عنوان نماینده در سمینار شرکت نمایند.
- در پاسخ به نامه مورخ ۹۲/۲/۳۰ در خصوص برگزاری یازدهمین سمینار معادلات دیفرانسیل و سیستم‌های دینامیکی جهت معرفی نماینده انجمن، آقایان دکتر: اسداله آفاجانی و سعید محمدیان‌سمنانی به عنوان نمایندگان انجمن معرفی شدند.
- در پاسخ به نامه آقای دکتر رجالی در خصوص معرفی نماینده ایران در ICMI مقرر شد ضمن تشکر از آقای دکتر علی رجالی، خانم سهیلا غلام‌آزاد به عنوان نماینده معرفی شوند.
- با توجه به این که آقای دکتر مجید میرزاویزی از بهمن ماه ۱۳۹۲ عازم فرصت مطالعاتی می‌باشند، با تقاضای ایشان مبنی بر جایگزینی شخص دیگری در کمیته علمی مسابقات دانشجویی مقرر گردید با هماهنگی دکتر قهراطی و دکتر میرزاویزی یک نفر معرفی گردد.
- نامه معاون محترم پژوهشی دانشگاه شیراز مبنی بر تقاضای میزبانی پنجاهمین کنفرانس ریاضی (۱۳۹۸) مطرح و با آن موافقت شد.
- نامه دبیر هفتمین سمینار هندسه و توپولوژی در دانشگاه علم و صنعت (۹ و ۱۰ بهمن ماه ۱۳۹۲) مطرح و مقرر شد آقایان دکتر سعادت و رسایی از دانشگاه تحصیلات تکمیلی زنجان و دکتر میرمحمدرضایی از دانشگاه امیرکبیر به عنوان نمایندگان انجمن در این سمینار معرفی شوند.
- در خصوص برگزاری جلسه کمیسیون‌های تخصصی و نمایندگان انجمن که در تاریخ ۹ آبان ماه ۱۳۹۲ در دانشگاه شاهد برگزار می‌شود، بحث و هماهنگی لازم به عمل آمد و برنامه به شرح ذیل تصویب گردید:
- شروع ۸/۳۰ الی ۹/۳۰ صبح، افتتاحیه شامل خیر مقدم توسط مسؤلین دانشگاه شاهد، گزارش و خیر مقدم رئیس انجمن ریاضی ایران، پیشنهاد کمیته انتشارات (دکتر سالمی)، سخنرانی دکتر قاسمی هنری در خصوص کمیسیون‌های
- ۸. دکتر بامدادرضا یاحقی گرایش نظریه عملگرها از دانشگاه گلستان
- ۹. دکتر مازیار صلاحی گرایش تحقیق در عملیات از دانشگاه گیلان
- ۱۰. دکتر اسداله آفاجانی گرایش معادلات دیفرانسیل از دانشگاه علم و صنعت
- ۱۱. دکتر مسعود امینی گرایش آنالیز هارمونیک از دانشگاه تربیت مدرس
- ۱۲. دکتر امیدعلی کرمزاده گرایش جبر ناجابجایی از دانشگاه شهید چمران اهواز
- مقرر شد آقای دکتر فریبرز آذرپناه از دانشگاه شهید چمران اهواز به لیست Associate Editors بولتن اضافه شوند.
- آقای دکتر تارای رئیس گروه ریاضی از طرف دانشگاه شاهد در جلسه حاضر شدند و توضیحاتی در خصوص امکانات موجود در برگزاری همایش یک روزه ابراز نمودند.
- مقرر شد همایش یک روزه انجمن در تاریخ ۹ آبان ۹۲ برگزار شود و از نمایندگان و کمیسیون‌های تخصصی دعوت شود.
- مقرر شد جلسه آتی شورای اجرایی در تاریخ ۸ آبان ۹۲ برگزار شود.
- آقای دکتر پرویز احمدی نماینده دانشگاه زنجان گزارشی از گروه ریاضی آن دانشگاه ارائه دادند.
- مقرر شد آقای دکتر ایرانمنش بنده آیین‌نامه‌ای جهت بهره‌مندی نمایندگان از مزایای قانونی را ارسال نمایند تا به نمایندگان انجمن از طریق ایمیل اطلاع‌رسانی شود.
- سند راهبردی بین‌المللی انجمن ریاضی ایران توسط آقای دکتر علی ایرانمنش مطرح و مقرر شد ابتدا راهکارهای مهم بررسی شود؛ هم‌چنین موارد زیر به عنوان اولویت‌ها در جلسه مطرح شد:
- الف: راه‌اندازی و به‌روزرسانی وب سایت انجمن به زبان انگلیسی و دیگر زبان‌ها در صورت نیاز.
- ب: خبرنامه‌ای حاوی اخبار، گزارش و ... به زبان انگلیسی منتشر شود.
- در نشستی که اخیراً آقای دکتر دهقان با رؤسای انجمن‌های ترکیه، مسکو، ارمنستان، گرجستان و آذربایجان در گرجستان داشته‌اند، موافقت‌نامه اولیه‌ای تهیه شده که در صورت تأیید اعضا اجرا خواهد شد.

چاپ شود و منحصرأً برای اعضای حقوقی، کتابخانه‌ها
exchange و دواير دولتی مورد نیاز ارسال گردد.

- افرادی که توسط هیأت تحریریه قبلی فرهنگ و اندیشه ریاضی برای عضویت هیأت تحریریه کانديد شده بودند و هم‌چنین افرادی که از طرف دانشگاه‌ها معرفی شده بودند مطرح و مقرر شد افراد زیر به عنوان اعضای هیأت تحریریه معرفی شوند.

۱. دکتر احمد صفاپور گرایش آنالیز از دانشگاه ولی‌عصر
رفسنجان

۲. دکتر احسان ممتحن گرایش جبر از دانشگاه یاسوج

۳. دکتر رشید زارع‌نهندي گرایش جبر از دانشگاه
تحصیلات تکمیلی در علوم پایه زنجان

۴. دکتر شیوا زمانی گرایش ریاضیات مالی از دانشگاه
صنعتی شریف

۵. دکتر ابوالفضل رفیع‌پور گرایش آموزش ریاضی از
دانشگاه شهید باهنر کرمان

۶. دکتر سیدقهرمان طاهریان گرایش هندسه از دانشگاه
صنعتی اصفهان

۷. دکتر بهنام هاشمی گرایش آنالیز عددی از دانشگاه
صنعتی شیراز

۸. دکتر عبدالعزیز عبداللهی گرایش آنالیز از دانشگاه شیراز

۹. دکتر عین‌اله پاشا گرایش احتمال از دانشگاه خوارزمی
همچنین مقرر شد آیین‌نامه فرهنگ و اندیشه ریاضی به همراه
احکام فوق ارسال شود.

- آقای دکتر سیدمنصور واعظ‌پور به عنوان مدیر مسئول فرهنگ و اندیشه ریاضی انتخاب شدند.

- با توجه به مسائل و مشکلات مالی انجمن مقرر گردید تا توسط آقای دکتر واعظ‌پور و خانم صادقی تمهیدات لازم در خصوص تعدیل نیرو انجام پذیرد.

تخصصی؛

- ۹/۳۰ الی ۱۰/۳۰ صبح طرح پیشنهادهای نمایندگان؛

- ۱۰/۳۰ الی ۱۱ پذیرایی؛

۱۱ الی ۱۲/۳۰ میزگرد چالش‌های اجرای کهاد در رشته ریاضیات و کاربردها؛

- ۱۲/۳۰ الی ۱۴ نماز و ناهار؛

- ۱۳ الی ۱۵/۳۰ جلسه کمیسیون‌ها شامل:

۱ - انتخاب رئیس و دبیر کمیسیون

۲ - پیشنهاد نویسندگان و ناظرین کتاب ریاضی عمومی ۱ و ۲

۳ - اظهار نظر در خصوص نحوه برگزاری آزمون GRE و مواد آن

- ۱۵/۳۰ الی ۱۶/۳۰ جمع‌بندی نظرات کمیسیون‌ها

- عضویت حقوقی انجمن در اتحادیه انجمن‌های علمی مرتبط با ریاضیات تصویب شد.

- تصویب شد که اعضای انجمن که سابقه حداقل ۳۰ سال عضویت در انجمن ریاضی ایران را دارند، از پرداخت حق عضویت معاف بوده و عضویت آنها به دائم تبدیل شود.

اهم مصوبات و تصمیمات چهاردهمین نشست (۱۳۹۲/۸/۸):

- نامه کمیسیون انجمن‌های علمی ایران در خصوص تأسیس انجمن نظریه گروه‌ها مطرح و با توجه به این که کمیسیون‌های تخصصی توسط انجمن ریاضی ایران راه‌اندازی گردیده است، با آن مخالفت شد و مقرر گردید طی نامه‌ای این مصوبه به متقاضیان تأسیس این انجمن و آقای دکتر براری اعلام شود.

- نامه آقای دکتر اسماعیل بابلیان در خصوص برگزاری بیست و چهارمین سمینار جبر در آبان‌ماه ۱۳۹۳، چهارمین سمینار آنالیز هارمونیک و کاربردهای آن در دی‌ماه ۱۳۹۴ و هم‌چنین چهل و هفتمین کنفرانس ریاضی کشور در شهریورماه ۱۳۹۵ مطرح و با برگزاری این گردهمایی‌ها موافقت شد.

- نامه آقای دکتر محمد جلوداری ممقانی در خصوص برگزاری سومین همایش ریاضیات و علوم انسانی با محوریت ریاضیات مالی مطرح و مقرر شد کمیسیون ریاضیات مالی نماینده سمینار فوق را مشخص کنند.

- مقرر شد نمایندگان انجمن در کنفرانس‌ها و سمینارها توسط کمیسیون‌ها معرفی شوند.

- مقرر شد شماره‌های ۳۸/۳ و ۳۸/۴ و شماره‌های ۲۰۱۳ به بعد بولتن به تعداد حدود ۱۰۰ جلد با صلاح‌دید دبیرخانه

تاریخچه دانشکده علوم پایه

دانشکده علوم پایه در سه گروه ریاضی، شیمی و زیست شناسی در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری دانشجویی پذیرد. گروه ریاضی که در ۱۳۸۵ تأسیس شده، دارای ۱۲ عضو هیأت علمی شامل دو نفر دانشیار (آنالیز) و ۱۰ نفر استادیار (آنالیز، جبر، هندسه، ترکیبیات، نظریه معادلات و آنالیز عددی) و ۲ نفر دانشجوی دکتری بورسیه است و حدود ۲۰۰ نفر دانشجوی کارشناسی (ریاضی کاربردی و ریاضیات و کاربردها) در حال تحصیل دارد. از سال ۱۳۸۸ در دوره‌های تحصیلات تکمیلی دانشجوی پذیرفته و در حال حاضر سالانه ۵۰ نفر دانشجوی کارشناسی ارشد، در چهار گرایش آنالیز ریاضی، جبر، هندسه و آنالیز عددی و ۴ نفر دانشجوی دکتری آنالیز ریاضی در حال تحصیل می‌باشند. تاکنون این گروه بیش از ۵۰ نفر دانش آموخته تحصیلات تکمیلی داشته است.

تاریخچه دانشگاه مراغه

در سال ۱۳۶۶ آموزشکده کشاورزی مراغه تأسیس شده است که در سال ۱۳۷۶ به دانشکده کشاورزی مراغه و در سال ۱۳۸۴ به مجتمع آموزش عالی مراغه و در نهایت در سال ۱۳۸۵ به دانشگاه مراغه تبدیل شد. در حال حاضر دانشکده‌های کشاورزی، علوم پایه، فنی و مهندسی و علوم انسانی دایر هستند و دانشکده هنر نیز در شرف تشکیل است. تلاش‌های گسترده‌ای برای تأسیس دانشکده‌ها و پژوهشکده‌های مختلف در حال انجام است.

دانشجویان و دانش آموختگان

(اعداد تقریبی می‌باشند)

دکتری		کارشناسی ارشد		کارشناسی		تعداد دانشجو ←	
دانش آموخته	شاغل	دانش آموخته	شاغل	دانش آموخته	شاغل	تاریخ تأسیس	گروه‌های آموزشی
۰	۴	۵۰	۷۰	-	-	۱۳۸۸	ریاضی محض
-	-	-	۳۰	۹۰	۴۰	۱۳۸۵	ریاضی کاربردی
-	-	-	-	-	۱۶۰	۱۳۹۰	ریاضیات و کاربردها

اعضای هیأت علمی دانشکده علوم ریاضی و زمینه فعالیت آن‌ها با اولویت سال استخدام

گروه	نام	مرتبه	تخصص	سال استخدام	علائق پژوهشی	e-mail
ریاضی	اصغر رحیمی	دانشیار	آنالیز ریاضی	۱۳۸۴	نظریه قاب‌ها، نظریه موجک‌ها	asgharrahimi@yahoo.com
	شهرام نجف‌زاده	دانشیار	آنالیز مختلط	۱۳۸۵	توابع p-valent	najafzadeh1234@yahoo.ie
	لیلا شهباز	استادیار	جبر جامع	۱۳۸۷	جبر جامع و نظریه S - عمل‌ها و مجموعه‌های مرتب و نظریه رشته‌ها	lshahbaz@maragheh.ac.ir
	بیاض دارابی	دانشیار	آنالیز فازی	۱۳۸۸	آنالیز فازی، توپولوژی فازی	bdaraby@maragheh.ac.ir
	محسن آقاجانی	استادیار	جبر جابه‌جایی	۱۳۸۸	جبر همولوژی، هندسه جبری	m.aghajani@maragheh.ac.ir
	سهراب بزم	استادیار	آنالیز عددی	۱۳۸۹	حل عددی معادلات انتگرال	sbazm@maragheh.ac.ir
	علی شکری	استادیار	آنالیز	۱۳۸۹	حل عددی معادلات، بهینه‌سازی	shokri@maragheh.ac.ir
	محمد مهدیزاده	استادیار	آنالیز عددی	۱۳۸۹	حل عددی معادلات دیفرانسیل معمولی	Muhammad.mehdizadeh@gmail.com
	محمد رضا عظیمی	استادیار	آنالیز ریاضی	۱۳۸۹	نظریه عملگرها، عملگرهای ترکیبی	mhr.azimi@maragheh.ac.ir
	فیروز پاشایی	استادیار	هندسه	۱۳۹۰	هندسه (لورنتزی، تصویری و جبری)، ابرگروه و ابر جبرلی	f_pashaie@maragheh.ac.ir
	رحیم رحمتی‌اصغر	استادیار	جبر جابه‌جایی	۱۳۹۱	ترکیبیات، هندسه جبر محاسباتی	rahmatiasghar.r@maragheh.ac.ir
	محمد شهریاری	استادیار	نظریه معادلات		عملگرها، آنالیز مجانبی	Mohammad.shahriari@yahoo.com

جزئیات تحصیل در دوره دکتری

• در این دانشکده مسئولیت راهنمایی دانشجویان نخستین نیم‌سال تحصیلی بر عهده استاد راهنماست. استاد راهنما هم‌زمان با پذیرش دانشجو تعیین می‌شود، و مشاور دوره است. لازم به ذکر است داشتن حداقل ۳ سال سابقه تدریس در دوره‌های تحصیلات تکمیلی، راهنمایی حداقل ۲ رساله

از سال تحصیلی ۹۱ - ۹۰ پذیرش دانشجوی دکتری از طریق آزمون نیمه متمرکز وزارت علوم و از بین معرفی‌شدگان چند برابر ظرفیت مرحله کتبی آزمون، با انجام مصاحبه و بررسی سوابق تحصیلی آموزشی و پژوهشی داوطلبان صورت می‌گیرد.

کارشناسی ارشد و داشتن حداقل یک مقاله ISI مستقل، از شرایط لازم برای استاد راهنما و مشاور دوره است.

قطب های علمی، مراکز علمی، پژوهشکده ها و مجلات

یک مجله علمی (در شرف اخذ درجه - پژوهشی) با عنوان زیر
«SAHAND COMMUNICATIOIS IN MATHEMATICAL
ANALYSIS»
در مرحله چاپ است و اولین شماره آن تا شهریور ۹۲ منتشر خواهد
شد.

اعضای هیأت علمی بازنشسته و مهاجر

گروه ریاضی تاکنون عضو هیأت علمی بازنشسته یا مهاجر نداشته
است.

نشانی و اطلاعات تماس

آذربایجان شرقی - مراغه، بلوار امیرکبیر، ابتدای شهرک گلشهر،
دانشگاه مراغه، صندوق پستی: ۸۳۱۱۱ - ۵۵۱۸۱
تلفن: ۰۴۲۱ - ۲۲۷۳۰۶۸
فاکس: ۰۴۲۱ - ۲۲۷۶۰۶۶
وبسایت: www.maragheh.ac.ir

■ خبرنامه از جناب آقای دکتر فیروز پاشایی نماینده انجمن در
دانشگاه مراغه که در تهیه این گزارش همکاری داشته اند، صمیمانه
تشکر و قدردانی می نماید.

- حضور دانشجویان دوره دکتری در گروه الزامی است و توسط
استاد راهنما کنترل می شود. تدریس توسط دانشجویان دکتری
الزامی نیست و در صورت تمایل دانشجویان و موافقت استاد
راهنما، تدریس حداکثر یک درس به دانشجویان و گذار می شود.
آوردن نمره قبولی زبان انگلیسی قبل از ارزیابی جامع
لازم می باشد که حد نصاب آزمون TOEFL برابر ۵۰۰، حد
نصاب آزمون IELTS برابر ۵، حد نصاب آزمون MCHE
برابر ۷۰ و حد نصاب آزمون TOLIMO برابر ۵۰۰ می باشد.

- دانشجویان این دوره پس از گذراندن ۳ درس ۴ واحدی ملزم
به گذراندن امتحان جامع در دو مرحله کتبی و شفاهی
می باشند، که با حضور استاد راهنما و یک یا دو عضو
هیأت علمی از دانشکده به عنوان داور داخلی و یک عضو
هیأت علمی از خارج دانشگاه به عنوان داور خارجی برگزار
می گردد. دانشجویان دکتری پس از گذراندن آزمون جامع،
پیشنهادیه (پروپوزال) رساله دکتری خود را آماده می کنند
که پس از دفاع و تصویب آن در شورای تحصیلات تکمیلی
دانشکده، با انتخاب رساله به ارزش ۲۴ واحد به مرحله
پژوهشی دوره وارد می گردند.

- دانشجویان دکتری برای تحصیل می توانند از امکانات دانشگاه
شامل اتاق کار، کامپیوتر، اینترنت و کتابخانه های دانشگاه
استفاده نمایند.

افتخارات ملی و بین المللی

- برگزاری کارگاه های منطقه ای ساختارهای جبری (۴ دوره)؛
- برگزاری کارگاه های منطقه ای نرم افزارهای ریاضی؛
- برگزاری بیستمین سمینار آنالیز ریاضی و کاربردهای آن.

وضعیت اجرای طرح پژوهانه (گرنٹ)

طرح پژوهانه در حال حاضر در گروه اجرا نمی شود.

جوایز انجمن ریاضی ایران

جایزه
مهدی بهزاد:
به برترین مدیریت
و پیشبرد ریاضیات
کشور.

جایزه
مهدی رجبعلی پور:
به برترین مقاله در
زمینه جبرخطی و
کاربردهای آن.

جایزه
عباس ریاضی کرمانی:
به مقالات برتر ارائه
شده در کنفرانس‌های
سالانه ریاضی ایران.

جایزه
محمد هادی شفیعیه:
به بهترین ویراستار
ریاضی.

جایزه
تقی فاطمی:
به بهترین مدرس
ریاضی.

جایزه
ابوالقاسم قربانی:
به مقالات برتر
در زمینه تاریخ
ریاضیات.

جایزه
غلامحسین مصاحب:
به نویسندگان آثار
برجسته ریاضی به
فارسی.

جایزه
منوچهر وصال:
به مقالات برتر ارائه
شده در سمینارهای
سالانه آنالیز ریاضی.

جایزه
محمدحسین نجومی:
به برترین‌های
پذیرفته شدگان
ریاضیات مالی.

جایزه
محسن هشترودی:
به مقالات برتر ارائه
شده در سمینارهای
دوسالانه هندسه و
توپولوژی.

کتاب و نشریات ادواری

خبرنامه (فصلنامه، ۴ شماره در سال)، فرهنگ و اندیشه ریاضی (دو فصلنامه، ۲ شماره در سال)، بولتن (به زبان انگلیسی، ۳ شماره در سال).

کتاب و نشریات غیر ادواری

راهنمای اعضا (دوره‌ای)، گزارش همایش ماهانه (جلد ۱، فارسی)، واژه‌نامه ریاضی و آمار، گزارش همایش ماهانه (جلد ۲، انگلیسی)، گزیده‌ای از مقالات ریاضی، انفجار ریاضیات (انتشار الکترونیکی: CD و web site)، مسأله‌های مسابقات ریاضی دانشجویی کشور. ۱۳۸۵-۱۳۵۲.

مزایای عضویت در انجمن ریاضی ایران

- در پیشرفت و عمومی‌سازی ریاضیات کشور سهم می‌شوید.
- در تقویت ارکان و نقش ملی انجمن ریاضی ایران مشارکت خواهید داشت.
- از تخفیف ثبت‌نام در تمام همایش‌های تحت پوشش انجمن برخوردار خواهید شد.
- امکان تخفیف عضویت در برخی از انجمن‌های بین‌المللی را به دست می‌آورید.
- در هم‌فکری‌ها و همراهی‌های گسترده‌ی بزرگ جامعه ریاضیات کشور حضور می‌یابید.
- با رویدادها و تحولات مهم ریاضیات ایران و جهان پیوند می‌یابید.
- نشریات ادواری انجمن را دریافت می‌کنید.

اعضای محترم انجمن ریاضی ایران

بدین وسیله از علاقمندان دعوت می‌شود برای ثبت نام یا تمدید عضویت حقیقی در انجمن ریاضی ایران به نشانی اینترنتی <http://imsmembers.ir> مراجعه فرمایند.

ضمناً خواهشمند است حق عضویت‌های دوره مهر ۹۲ - مهر ۹۳ به شرح جدول زیر را، به شماره حساب جاری ۲۹۶۲۵۲۸۲۴ بانک تجارت شعبه کریم خان زند غربی کد ۰۰۳۷ و یا از طریق درگاه اینترنتی موجود در سامانه اعضا به نام انجمن ریاضی ایران واریز نمایید.

دبیرخانه انجمن ریاضی ایران پذیرای پیشنهادات اعضای محترم در این راستا می‌باشد.

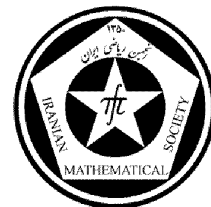
حق عضویت برای دوره مهر ۹۲ - ۹۳

عضویت‌ها	یک ساله	دو ساله	سه ساله	چهار ساله	پنج ساله	دائمی	توضیحات
پیوسته	۵۵۰/۰۰۰	۱/۰۰۰/۰۰۰	۱/۵۰۰/۰۰۰	۲/۰۰۰/۰۰۰	۲/۵۰۰/۰۰۰	۱۰/۰۰۰/۰۰۰	---
وابسته - فرهنگ و اندیشه و بولتن	۴۰۰/۰۰۰	۷۰۰/۰۰۰					اعضای وابسته در قبال دریافت کلیه نشریات (بولتن بصورت الکترونیکی).
وابسته	۲۰۰/۰۰۰	۳۵۰/۰۰۰					حداقل قیمت برای اعضای وابسته یکساله با تخفیف برابر ۱۵۰/۰۰۰ ریال می‌باشد.
فارغ‌التحصیلان دکتری							دانشجویان دکتری پس از فارغ‌التحصیلی با تایید نماینده به مدت یکسال به طور رایگان عضو انجمن خواهند بود.

• اعضای انجمن آمار ایران، انجمن ریاضی آمریکا، انجمن ریاضی فرانسه، دانشجویان، دانش‌آموزان و معلمان سطوح مختلف آموزش و پرورش می‌توانند با ضمیمه کپی کارت عضویت (برای اعضای انجمن‌ها) و کارت دانشجویی یا دانش‌آموزی معتبر (با تاریخ) و کارت آموزش و پرورش از تخفیف ۵۰ درصدی برخوردار شوند. لازم به ذکر است که تخفیف به عضویت‌های یک‌ساله و دو ساله تعلق می‌گیرد.

• توجه: حداقل حق عضویت برای عضویت وابسته در قبال دریافت خبرنامه برای یک سال ۱۵۰/۰۰۰ ریال و برای دو سال ۳۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد.

فرم اشتراک نشریات ادواری انجمن ریاضی ایران

فرهنگ و اندیشه ریاضی و بولتن دو نشریه علمی - ترویجی و علمی - پژوهشی انجمن ریاضی ایران است که هر سال به ترتیب در سه و چهار شماره منتشر و به اعضای حقیقی و حقوقی انجمن ارسال می‌شوند.

حق اشتراک یک ساله از مهر ۹۲ الی مهر ۹۳ این دو نشریه همراه با خبرنامه (۴ شماره در سال) برای کتابخانه‌ها و مؤسسات جمعاً ۱/۵۰۰/۰۰۰ ریال است.

علاقه‌مندان به اشتراک می‌توانند این مبلغ را به حساب جاری ۲۹۶۲۵۲۸۲۴ بانک تجارت شعبه کریمخان زند غربی کد ۰۰۳۷ به نام انجمن ریاضی ایران واریز کنند و فیش آن را به نشانی انجمن بفرستند.

نام دانشگاه/مؤسسه: .....

نشانی پستی: .....

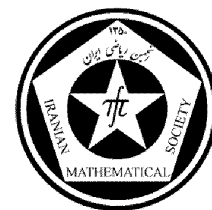
تلفن و کد آن: ..... دورنگار و کد آن: .....

فیش پرداختی به حساب جاری ..... به نام انجمن ریاضی ایران به مبلغ
..... ریال پیوست است.

نام و نام خانوادگی مسئول: .....

سمت: .....

تاریخ: .....

انجمن ریاضی ایران

تأسیس ۱۳۵۰، شماره ۱۲۵۸

تهران، خیابان شهید استاد نجات الهی، نبش خ ورشو، داخل پارک ورشو
تهران - صندوق پستی ۴۱۸-۱۳۱۴۵
تلفن و نمابر: ۸۸۸۰۷۷۷۵، ۸۸۸۰۷۷۹۵، ۸۸۸۰۸۸۵۵
نشانی الکترونیک: iranmath@ims.ir
منزلگاه: http://www.ims.ir

عضویت حقوقی در انجمن ریاضی ایران

انجمن ریاضی ایران انجمنی صرفاً علمی است که با هدف بسط و توسعه دانش ریاضی در ایران تشکیل شده و در تاریخ ۱۳۵۰/۹/۲۵ تحت شماره ۱۲۵۸ به ثبت رسیده است. این انجمن زیر نظر کمیسیون انجمن‌های علمی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می‌کند و دخل و خرج سالانه خود را با جزئیات به معاونت پژوهشی این وزارتخانه گزارش می‌دهد. انجمن ریاضی ایران که در بیش از ربع قرن فعالیت خود مصدر خدمات فراوانی بوده است با شادمانی از بین وزارتخانه‌ها، دانشگاه‌ها، سازمان‌ها و ارگان‌های علمی و فرهنگی تعدادی را به عضویت حقوقی می‌پذیرد. شرط عضویت دوره یک ساله که از **اول مهرماه ۱۳۹۲** آغاز می‌شود تکمیل فرم زیر و واریز حداقل **مبلغ پنج میلیون ریال** به شماره حساب ۲۱۰۹۵۴۶۴۷۲ (کدشبا: ۲۱۰۹۵۴۶۴۷۲ ۸۲۰۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ IR) بانک ملت شعبه بهجت آباد کد ۶۳۱۹۸ به نام انجمن ریاضی ایران است. در قبال این لطف، انجمن کلیه نشریات خود را، از جمله سه نشریه ادواری: **خبرنامه، فرهنگ و اندیشه ریاضی و بولتن انجمن ریاضی ایران** را به حداکثر پنج کتابخانه از کتابخانه‌های اعضای حقوقی می‌فرستد و در دوره مربوط نام آنان را با تقدیر در **زمره حامیان** انجمن ریاضی ایران در **خبرنامه** ذکر می‌کند.

فرم عضویت حقوقی در انجمن ریاضی ایران

نام دانشگاه/مؤسسه: .....

نشانی پستی: .....

کد پستی: .....

تلفن و کد آن: ..... دورنگار و کد آن: .....

پست الکترونیک: .....

تعداد ..... نسخه از نشریات به نشانی فوق ارسال شود به نشانی کتابخانه‌های مذکور در فهرست پیوست ارسال شود

ضمناً فیش پرداختی به حساب جاری ..... به نام انجمن ریاضی ایران به مبلغ ..... ریال پیوست است.

نام و نام خانوادگی مسؤول ..... سمت: .....

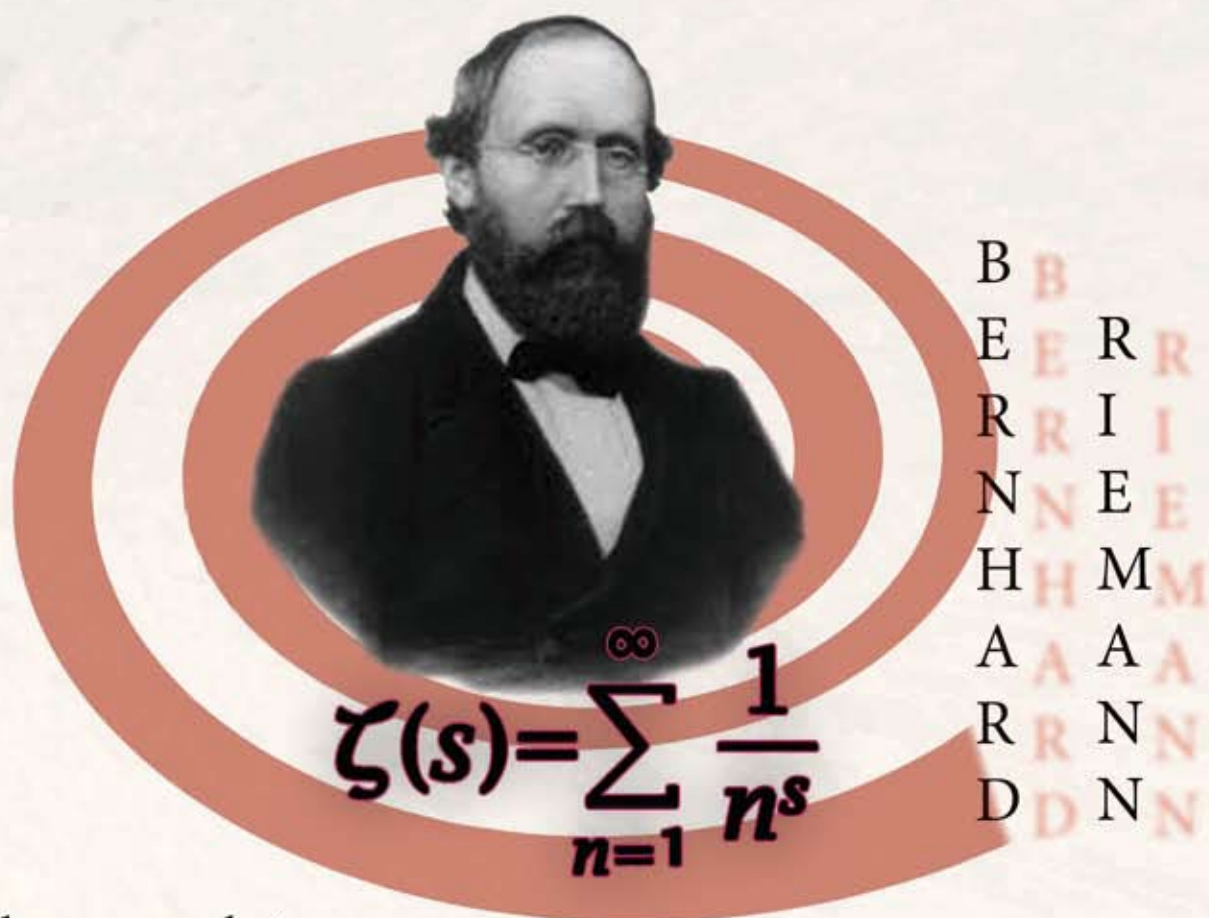
تاریخ: ..... امضای مسؤول

جمعی از اعضای هیأت علمی دانشکده علوم پایه دانشگاه مراغه

ردیف اول از راست: بیاض دارابی، سهراب بزم، علی شکری، محمد شهریاری و محمدرضا عظیمی.

ردیف دوم از راست: لیلا شهیار، فیروز پاشایی، رحیم رحمتی اصغر، محسن آقاجانی، اصغر رحیمی و محمد مهدیزاده خالسرایی.

برنهارت ریمان

مربوط به مقاله «نظریه تحلیلی اعداد»